P a u l G o m a

BUTELII ARUNCATE ÎN MARE

interviuri, dialoguri, articole

1 9 7 1 - august 1 9 9 8

Din partea autorului

Această "ediţie", neavînd editor, arată cum arată :

a. este incompletă, lipsind din ea :

- texte al căror original nu a mai fost găsit ;
- texte dactilografiate (deci, ne-culese - de autor, la ordinator) ;
- o parte din textele incluse în volume (**Amnezia la Români**, ed. Litera, 1992, **Amnezia la Români** /sic/, Litera, 1995, **Scrìsuri**, Nemira, 1999);

b. textele - câte sunt - au fost ordonate simplist : cronologic.

Publicistica mea… Ca şi volumul de mărturie (**Culoarea curcubeului**…) ***nu trebuia să vadă lumina tiparului :***

- ca să nu atenteze la onorabilitatea (sic) unor - multor - "onorabili", deci au fost :

fie respinse (cum a făcut Liiceanu, în 1991, deşi el îmi sugerase alcătuirea unor astfel de volume, în 1990);

fie acceptate, însă masacrate, publicate în fascicole, nici acelea distribuite (cum a făcut Viorica Oancea, directoarea editurii Litera şi Ioana Pârvulescu, "redactorul"),

fie uitate, îngropate, după ce fuseseră ţinute în dulap ani şi ani (Radu Mareş, la Dacia din Cluj).

Singurul volum care a fost editat în condiţii acceptabile : **Scrìsuri**, la Nemira, chiar dacă şi el mult întârziat şi apărut cu intervenţii editoriale în subsolul paginilor…

După 12 ani de tentative neizbutite, pentru că tot mi-am pregătit "ediţia de autor" (citeşte : postumă) a scrierilor, includ şi textele publicistice.

Ca şi celelalte, vor fi… fotocopiate - în 10-20 exemplare, cât va ţine punga şi trimise prin poştă la 10-20 destinatari (aşa făcusem cu fiecare articol în parte).

După cum se vede, autorul de mine, din punct de vedere editorial (în urma *Decretului de Contestare* lansat de Monica Lovinescu) a rămas în epoca de piatră.

Aşa să fie?

Paris, 7 ianuarie 2000

1 9 7 1

Suddeutsche Zeitung, München - 22 oct. 1971

"GOMA : «Conducerea comite greşeli din ce în ce mai grave»

"Scriitorul român PAUL GOMA, a cărui carte **Ostinato** a provocat senzaţie săptămâna trecută la Târgul de Carte de la Frankfurt descrie situaţia actuală ca «stupidă» : pe undele radioului Europa Liberă - München - îşi aude, în prezent, cartea transmisă în foileton, «însă eu, autor, nu am văzut un singur exemplar tipărit».

(…) "Delegaţia română la Târgul de Carte de la Frankfurt şi-a retras demonstrativ cărţile de la standul românesc, iar ambasadorul Oancea şi-a anulat vizita la Frankfurt, astfel protestînd împotriva «apariţiei ilegale» a romanului **Ostinato** la editura Suhrkamp.

"«Cartea mea este considerată de autorităţi "o armă a duşmanului în politica internaţională - îndreptată împotriva României ! Fireşte, este un neadevăr ; nu aşa ceva este cartea mea…», a spus scriitorul, în vârstă de 38 ani, într-o convorbire cu AP, în apartamentul ce-l ocupă la marginea Bucureştiului. «Cei din conducere comite greşeli din ce în ce mai grave în demersurile ei de a sugruma această carte. Greşeală a fost hotărîrea ei de a nu o publica, nu dorinţa mea firească de a o vedea tipărită. Acum se supără pe… Occident, fiindcă mi-a editat-o - această enormă gafă politică n-are să facă decât să asigure succesul de vânzare a romanului…»

Cu privire la scrisoarea sa din iulie prin care anunţa că renunţă la publicare, la editura Suhrkamp, dacă se transformă o oarecare afacere editorială în afacere politică, Goma spune :

«În cele cinci convocări la Uniunea Scriitorilor am scris cinci variante ale scrisorii - în care anunţam că nu doresc o exploatare politică a romanului. Am aflat mai târziu : nici una din variante nu a fost expediată de… comanditari. Ei ar fi vrut să formulez astfel : "Interzic editarea cărţii - vă dau în judecată dacă nu vă conformaţi…", fără a explica de ce anume le interzic…»

"În săptămâna în care şeful statului şi partidului, Ceauşescu a anunţat noua sa politică culturală ("Tezele din iulie '71" - n.m. P.G.), a fost expediată editorului o scrisoare prin care autorul retrăgea drepturile acordate editurii…"

«Am aflat, între timp : scrisoarea ajunsă la Suhrkamp era dactilografiată - or eu, în cele cinci convocări ca la Securitate, scrisesem de mână ; în al doilea rând, fusese bătută… la o maşină marca cehă *Consul* - ca a mea - ceea ce n-ar fi neobişnuit : Securitate îmi intră în casă, îmi fură manuscrise, îşi face de mâncare, lasă vasele murdare - ar fi putut foarte bine să dactilografieze pe maşina mea, nu ? Însă mai este ceva : ei mi-au "pus" semnătura olografă pe un text dactilografiat - ceea ce, oriunde, oricând constituie un fals în acte…"

"Lui Goma în cursul diferitelor întâlniri cu funcţionari politici i s-au înşirat diferite motive pentru care romanul său nu poate apărea :

«Unii îmi atrăgeau atenţia că "astfel de teme" nu pot fi tratate de oricine, ci numai de scriitori devotaţi partidului şi care au dovedit loialitatea. Or eu nu sânt… deci : nu am dreptul să scriu despre Securitate! Nici despre tragedia Basarabenilor, a Saşilor şi a Şvabilor ! Altul mi-a comunicat : "Cartea d-tale este foarte slabă din punct de vedere estetic !" Un altul: "**Ostinato** al d-tale este o carte antisovietică !" Iată şi un reproş scris - dealtfel ultimul (Goma prezintă un text oficial) : mi se aduce la cunoştinţă că romanul meu "nu corespunde realităţilor noastre, actuale, socialiste !"»

(traducere : Luiza Năvodaru)

Aachener Nachrichten, Aachen, 22 oct. 1971

"O vizită la Paul Goma - la Bucureşti"

(Primele paragrafe sunt identice cu cele din articolul precedent).

"Cartea s-a născut din experienţa lui Goma ca deţinut politic după răscoala populară din Ungaria. A terminat-o acum cinci ani, dar nu a reuşit să o publice în România.

"I-au fost înşirate diferite motive pentru care **Ostinato** nu poate apărea în România" (citat din articolul anterior).

"Despre situaţia actuală Goma spune :

"«Nu este adevărat - şi nici n-ar fi prea grav… - că vechii stalinişti au revenit la putere. Adevărat - şi cu adevărat grav : există în noua generaţie de scriitori-activişti de partid indivizi care mergeau la grădi-niţă când Stalin murea… Aceştia nu mai "lucrează" cu ideologia, şedinţe, lozinci, luptă-de-clasă ; ei nu sunt, ca cei vechi, semianalfabeţi, ei ştiu carte, cunosc limbi străine… Dar ei vor, nu victoria socialismului, ci propria prosperitate : o slujbă, un apartament, o maşină, un paşaport… Puţin le pasă de mijloace - scopul contează ! În fond, aceştia sunt mai periculoşi decât staliniştii autentici : aceia făceau rău din prostie - aceştia au început a face ravagii din… lipsă de scrupule».

"Goma se aşteaptă să fie exclus şi din partid - ca şi din redacţia revistei săptămânale *România literară*. Redactorul şef al publicaţiei, Nicolae Breban, membru al CC al PCR, aflat la Paris, a demisionat din funcţie, pentru a protesta împotriva unei evoluţii pe care el o considera un semn de revenire la metodele staliniste".

(traducere : Luiza Năvodaru)

*

Suddeutsche Zeitung, München, 20 nov. 1971

"«Experimentele sunt necesare»"
"Convorbire cu scriitorul Paul Goma

"Când editura Suhrkamp a lansat romanul Ostinato al scriitorului Paul Goma, la Târgul de Carte de la Frankfurt, delegaţia română a părăsit standul propriu - în semn de protest.

Până în prezent romanul lui Paul Goma nu a putut fi publicat în ţara sa.

Christian Schmidt-Häuer a avut următoarea convorbire cu Paul Goma, la Bucureşti - după Plenara PCR în probleme de politică culturală.

S. H. : Cum poate fi definit roamnul Dvs., **Ostinato** ? Este o relatare literară a unor experienţe trăite, carcerale, cu trăsături autobiografice ? Un roman politic ? O răfuială cu un sistem ?

P. G. : Ostinato nu este nici roman-politic, nici roman-autobiografic, nici roman-diatribă (pamflet). Ci un roman, deci ***şi*** autobiografic, ***şi*** politic ***şi*** diatribă ***şi…*** Produsul, secreţia unui om despre oa-meni. Produs cu intenţii artistice. Roman, expresie totală fiind, nu putea ocoli aspectul "politic"- cine afirmă că se poate scrie roman "nepolitic" în lumea noastră, în timpul nostru - acela minte ; şi îi minte pe cititori. Politica nu e o profesie, nici o atitudine de circumstanţă, apartenenţă la o formaţie, grup, partid, în vederea obţinerii unor avantaje - politica este viaţa în polis, viaţa publică, iar viaţa este substanţa romanului. Desigur, spun banalităţi pentru un occidental - dar pentru un scriitor român aceste adevăruri elementare sunt, nu doar necunoscute, ci ofensatoare, acuzatoare… Roman fiind (vorbesc de intenţie, nu de realizare), este, fatal, autobiografic - cum poate fi altfel o expresie a persoanei mele, a personalităţii mele, a individului ce sunt, a individualităţii mele ? Dacă există o

dominantă - ca în muzică - atunci aceasta este *libertatea*. Ca stare, ca… inversare, ca vis, ca ţel spre care trebuie să mergi destul ca să-l atingi. Nimic nou : un cetăţean al unei ţări totalitare este obsedat de *libertate* ; un scriitor care, ca mulţi alţii a suferit toate formele posibile de privare de libertate - este obsedat de *libertate*.

A lipsi pe cineva de libertate : o crimă. Nu doar din pricina suferinţelor, a anilor pierduţi, a vieţii distruse - ci şi din pricina urmărilor. Cei ce au trecut prin închisori sunt iremediabil *bolnavi*. Au rămas cu sechele - fiziologice, pishologice. Fireşte : cei cu înclinaţii artistice s-au ales cu anume câştiguri… Dar nu toţi artiştii… Corectez : în închisoare au avut de pierdut artiştii : muzicienii (în special interpreţii), oamenii de teatru - în special actorii primi-juni - pictorii, sculptorii…De câştigat au avut, în detenţie, doar cei care lucrau cu cuvântul : teologii, juriştii, scriitorii. Nu includ literatura în categoria artelor (care nu cunoaşte constanta etică), ci în cea, mai simplă, mai modestă, dar cât de plină : literatură, scurt - care ţine seamă şi de bine-rău, nu doar de frumos-urât.

"Vorbeam de urmările închisorii. Nu ştiu cât de «educativă» poate fi închisoarea pentru deţinuţii de drept-comun (societatea îi izolează pe răufăcători, pentru ca aceştia să nu recidiveze, şi nu pentru a-i reeduca…), însă cea politică, de la noi, este o uzină care fabrică… anticomunişti"(…).

S. H. : Romanul Dvs. a fost publicat mai întâi în Republica Federală [Germană]. În România nu a apărut. De ce ? Aţi încercat, aţi făcut vreun efort pentru a publica **Ostinato** în România, în româneşte?

P.G. : De acum trei ani, când am semnat contractul cu Editura pentru literatură, am folosit toate mijloacele de care dispune un autor, în România, în vederea publicării. Or, se vede că un autor, în România, nu are asemenea mijloace - cu excepţia cedărilor : cedezi la amănunte, cedezi la "probleme", cedezi la capitole întregi - cedezi la… carte.

În ce au constat demersurile ? În cereri de audienţă la înalţi funcţionari - mai degrabă politici, cândva, scriitori ; în memorii adresate la "cel mai înalt nivel" : Dumitru Popescu - cel mai mare în afară de Ceauşescu. Am fost primit după ce s-a scris în presa occidentală că romanul **Ostinato** are să fie publicat în traducere germană, franceză, italiană, neerlandeză…- abia atunci, după trei ani de cereri, de memorii, Popescu m-a convocat - nu m-a primit, în urma solicitării mele. De la prima frază, am înţeles : nu citise "obiectul litigiului". Mi-a răspuns că nu mă are doar pe mine de rezolvat şi mi-a comunicat că **Ostinato** rămâne nepublicabil atâta vreme cât nu fac modificările cerute de… tovarăşii de la direcţia presei". Am răspuns că am făcut modificări de fiecare dată când mi s-a cerut. Mi-a răspuns că ştie : am făcut modificări, nu în sensul de relativizare, de diminuare - şi de suprimare, ci din contra ! I-am comunicat că e cartea mea, fac modificările pe care le cred eu benefice cărţii mele…

Acum, după ce **Ostinato** a apărut în Germania, în Franţa şi trebuie să apară şi în Italia, îmi ajung la ureche anume "informaţii" potrivit cărora "anume cărţi cu probleme - din pricina cărora s-au făcut greşeli" vor fi publicate. Nu ştiu dacă în categoria asta intră şi ale mele…

S. H. : Totuşi : de ce **Ostinato** n-a fost publicat până acum în România?

P.G. : Până la convocarea la Popescu, răspundeam : din cauza unor funcţionari mărunţi care, temîndu-şi postul, situaţia, au făcut exces de zel, au oprit ceea ce "înalt nivelul" ar fi aprobat… După convocare nu mai cred că înalt-nivelul este Popescu (…)

S. H. : Când romanul Dvs. a fost prezentat la Târgul de Carte de la Frankfurt delegaţia oficală română şi-a închis standul în semn de protest. Cum vă explicaţi o asemenea acţiune, mai ales că ea avut mai degrabă un efect contrar decât cel dorit de Bucureşti : vi s-a făcut reclamă…

P. G. : A fost o imensă prostie ! Iar vinovaţi sunt consideraţi nu sunt cei care au făcut-o - ci eu ! În fond sânt mulţumit că cei care mi-au interzis publicarea cărţii în româneşte au dat un şvung publicitar aceleiaşi cărţi, în Occident. M-aş fi lipsit de acest scandal politic. **Ostinato** nu este o carte "politică" - este o carte ; un roman. Nu eu am vrut scandalul, nu eu l-am provocat, nu eu

l-am întreţinut - or fi vrînd să-mi cer scuze, eu, pentru prostiile lor?

S. H. : Unele relatări din presa occidentală afirmă că după apariţia cărţii aţi suferit ameninţări, presiuni. Că v-aţi fi pierdut locuinţa, postul de redactor şi că veţi fi exclus din partid. Care este adevărul ?

P. G.: *Încă* nu am fost dat afară de la *România literară,* nici din casă, nici din partid. Dar niciodată nu e prea târziu… Până atunci, mă descurc cum pot : fără corespondenţă - de la 1 septembrie cutia mea poştală nu a mai primit nimic-nimic-nimic ; fără exemplarele din cărţile mele trimise prin poştă - ştiu că mi-au fost trimise, dar… s-au oprit în drum… Singurul, primul exemplar din **Ostinato**, de la Suhrkamp, l-am văzut pentru întâia oară în mâinile preşedintelui Uniunii Scriitorilor, Zaharia Stancu. Mă convocase ca să mă certe, cu care ocazie a scos din-un serar cartea mea… l-am rugat să mi-l dea să-l pipăi, să-l miros… era cartea mea, nu ? - n-a vrut, a spus că el este soldat disciplinat al partidului, partidul i-a dat sarcină să-mi arate cartea, dar să nu mă lase s-o ating…”

(lipseşte restul textului - traducere : Luiza Năvodaru)

1 9 7 7

[Bucureşti 14 februarie 1977]

CINE SAPĂ GROAPA ALTUIA…

Avînd oroare de proverbe - înţelepciunea sclavului, răfuiala (şoptită) a învinsului, umorul resemnatului - n-am urmărit “împlinirea” lor. Am urît din toată inima “Apa trece, pietrele rămân” şi m-au amuzat numai corcituri de genul : “Cine se scoală de dimineaţă cade singur în ea” sau : “Cine sapă groapa altuia departe ajunge”.

Iată însă că acum, la început de ‘77, a început să mă obsedeze proverbul din ale cărei jumătăţi s-au alcătuit corciturile citate - anume:

“Cine sapă groapa altuia cade singur în ea”.

Banal, banalizat, deja-auzit - şi totuşi…

Am început să cred că groapa din proverb (cea care mă interesează pe mine) a fost săpată la Helsinki. Proiectant, executant, beneficiar (nu îngropat, ci gropar) : Brejnev. Leonid Ilici Şiaşamaidepartev a ales cu grijă locul - alături ; el i-a trasat conturul, el a supravegheat săpatul, el a măsurat-o mereu, mereu, el a dichisit-o. Noi, cei din Est am intuit dintru început ce anume făcea Brejnev. Nu arheologie, nu agricultură, nici măcar o groapă în care să depoziteze grâul american, curat-capitalist, pe care-l mănâncă de la o vreme, fără să se strâmbe, fără a da semne de otrăvire, omul-sovietic, velikanul, cel care a inventat apa caldă şi, în acelaşi preţ, foametea. Noi, cei din Est am bănuit : Brejnev sapă o groapă-capcană - în ea urma să cadă elefantul (bine : şi măgarul) american, dimpreună cu speranţele noastre, ale celor “liberaţi” de Armata Roşie.

Ştiam, iar Actul Final de la Helsinki a confirmat temerile - şi disperarea: Ialta fusese reeditată ; pentru a doua oară fuseserăm vânduţi - de astă dată fără termen.

N-am înţeles fierbintea dorinţă a Occidentului de a cădea la asemenea înţelegere cu Orientul de expresie rusă. Fiindcă noi ştiam de secole, pe proprie piele, : Ruşii încheie înţelegeri numai în folosul lor; ei zic : «*Da, da* !» reciprocităţii, dar o fac ruseşte : în sens unic, după principiul : “Tot ce-i al tău e şi-al meu - tot ce-i al meu e numai al meu”. De aceea n-am înţeles aerul triumfalnic al americanilor : după încheierea Conferinţei din capitala Finlandei, şi-au frecat mâinile, de parcă ar fi contractat o strălucită afacere - din care, evident, cei-mai-câştigaţi vor fi ei… Fiindcă noi ştiam, din cartea de

istorie scrisă scrijelit pe pielea noastră că de pe urma unui asemenea târg, oricare ar fi câştigătorul, noi, nefericiţii din Estul Europei vom fi păgubaşii. Fiindcă la noi, în Est, ultimul vatman de tramvai este un mai perspicace "politolog" decât toţi cei ce-i consiliază pe oamenii politici, mai ales americani, deci ***ştia*** ce urmări va avea "pacea" lui Kissinger în Vietnam - şi s-a confirmat ; la noi şi paznicii de noapte ***ştiau*** ce se va petrece în Angola - s-a confirmat ; la noi şi gospodinele patriei ***ştiu*** ce se va întâmpla cu Africa de Sud şi cu Europa de Vest, dacă rămâne în picioare "strategia americană" - deie Domnul să nu se împlinească !

De aceea la noi, în Est, anii 1975 şi 1976 au fost ani de înmormântare pe cheltuiala Conferinţei de la Helsinki. După cum era de prevăzut, Rusia şi sateliţii culegeau de pe pajiştea fînică numai floricele. Din cele zece principii-prevederi care formează un tot aplicau (?) doar ceea ce le convenea, ignorînd cu voioşie (şi cu pupături pe gură) restul, uitînd cu devastator şarm slav promisiunile (solemne !) de a aplica şi "concesiile" făcute capitaliştilor blestemaţi. Drepturile fundamentale ale omului sunt "fleacuri", "rămăşiţe burgheze" în ochii guvernanţilor noaştri, iar acceptarea lor (pe hârtie, sub semnătură) : o concesie…

De pildă principiul **independenţei** - scump nouă tutulor, dar din care guvernul de la Bucureşti şi-a făcut, nu doar un scop, ci şi un mijloc (o, cât de eficace - dacă e "voluntar-obligatoriu" !) de a menţine populaţia în permanentă stare de asediu - aşadar, pe-timp-de-război interesele meschine, individuale, "fleacurile" trebuiesc lăsate de-o parte, amânate… Deci, România vrea **independenţă** - ***în exterior***, dar nu acceptă nici măcar principiul **libertăţii individuale** - ***în interior*** ; România invocă, are, n-are treabă, pentru exterior, principiul **neamestecului în treburile interne** (ale altora în bătătura noastră, tricoloră), însă în interior nu respectă ***inviolabilitatea persoanei, a domiciliului, a corespondenţei*** ; promite - şi chiar se ţine de cuvânt ! - ajutor tuturor popoarelor care luptă pentru libertate, pentru democraţie, în timp ce aici, pe loc, în interior, poporul român a auzit doar cuvintele "democraţie", "libertate", pe care le pune pe acelaşi raft mental ca şi "pluripartism", "parlamentarism", "alegeri libere", etc…

Mai mult : România, stat semnatar al Actului Final de la Helsinki se târguieşte ca în gura pieţii în legătură cu anumite ***principii***, mormăind, scărpinîndu-se pe sub pălărie : «**Da, dar**…». Libera circulaţie a ideilor, a oamenilor, a informaţiilor ? - «**da, dar**…- numai acele idei, informaţii juste ; numai acei oameni d-ai noştri, de nădejde, care nu vor folosi ideile-informaţiile capitaliste împotriva socialismului». Reuni-ficarea familiilor, pentru curmarea, în sfârşit, a tragediilor familiale ? - «**da, dar**… - să se reunifice din afară spre înăuntru, ce, nu-i frumoasă ţara mea (măi doruleţ, măi !) ?, să vină la noi americanii, nemţii, franţujii, de ce să plecăm noi, de la noi, de lângă boi ?, să profite guvernele capitaliste de braţele de muncă ieftine ?» Informaţii - ziare, cărţi, filme, expoziţii ?- «**da, dar** numai cele care nu insultă realizările noastre, care dau o înaltă preţuire efortului nostru de zi cu zi…»

Eram trişti, eram resemnaţi. De aranjamentul de la Ialta aflasem după mulţi, mulţi ani, atunci când speranţa în *Venirea Americanilor* secătuise, fiind şi noi secătuiţi de aşteptare. De Helsinki însă fusesem informaţi chiar de presa românească. Obişnuiţi să citim printre rân-duri, am făcut-o şi de astă dată : am aflat că "Americanii" (în accepţia noastră : Occidentalii) ne definitiv abandonaseră. Iar când am dat cu nasul şi în Doctrina Sonnenfeld…

În disperarea noastră judecasem pripit, deci greşit. Greşisem, aşteptînd "minunea" dinspre americani.

Admiţînd prin absurd că Americanii ceia ar fi chiar venit ; şi ne-ar fi liberat de ruşi, de sovieticii-români : ce-am fi înţeles noi, resemnaţii în robie, cu acea libertate ? Am fi privit-o în soare, am fi gustat-o cu vârful limbii, am fi lovit-o cu o piatră, să vedem dacă se sparge ori ba - apoi am fi aruncat-o, ca netrebuincioasă nouă : noi avem nevoie de un toporaş, fie şi de cremene, dacă nu de bronz cu care să crăpăm - în somn - capul celuilalt cioban… N-am fi ştiut cu ce se mănâncă libertatea - din moment ce noi nu făcusem nimic pentru apropierea ei - iar de la o vreme o şi uitasem. Şi-atunci ? Să aşteptăm

mereu, mereu minuni ? Să aşteptăm mereu, ***să se dea***, s***ă ni se dea***, să ni se şi mestece posmagii ?

Noi, Românii facem figură aparte în Lagăr. În fiecare clipă ne vârîm în cap că noi sântem cei-mai drepţi, cei-mai-persecutaţi, cei-mai-anticomunişti, cei-mai-daţi-dracului, cei-mai-aşamaideparte, iar vecinii noştri, toţi, sunt nişte ticăloşi, nemernici, hrăpăreţi, sovietofili. A-ha : *de asta* Nemţii din RDG s-au răsculat în 1953 ; *de asta* Ungurii în '56, Polonezii tot timpul, Cehii şi Slovacii s-au opus Ruşilor - pasiv, dar vizibil, în '68 ? Or **noi, bravii urmaşi ai Romei *ce-am făcut*** ? Pentru că de avut-de-gând…; şi de vorbiiit…;

Păi noi, cei mai daţi în paşte dintre Thraci - noi ne facem frate cu dracul până (nu) trecem puntea. Noi, pietrele cele deştepte foc (nu) rămânem, după trecerea apei ; noi tot plecăm capul, iar sabia… ni-l tot taie… Ne legănăm cu braşoave de genul sabotării istoriei, rezistenţei pasive, "păstrării fiinţei naţionale"- care fiinţă naţională, într-un trup de rob din tată-n fiu ? Care suflet salvat ? Sufletul robului care, pe la spate, îl înjură pe stăpân, iar pe faţă îi înalţă osanale ? Sufletul sclavului care, în loc să-şi scuture lanţurile, să protesteze, mulţumeşte din inimă stăpânului că-l umileşte, înfometează, stoarce de puteri ? Ce fel de suflet prezervă nenorocitul care-şi denunţă colegii, concetăţenii - ca să câştige, ce ?: treizeci de arginţi a primit doar Iuda şi era un singur Isus de denuţat.

Spre ruşinarea noastră, a românilor, primele semne dătătoare de speranţă au venit tot de la Răsărit, de unde ne-a venit şi întunericul (în ciuda credinţei Ceahlăului sadovean'). Ei, Ruşii au început a-şi cere drepturi cetăţeneşti (ei, despre care noi spunem că nu au cunoscut democraţia) ; să ceară drepturi pentru om - ei, despre care noi, europeni sadea, spunem că dispreţuiesc, asiaticeşte, omul. Cu mâinile goale, cu pieptul dezgolit în faţa Marei Terori. Ei, Ruşii au început să vorbească tare, să strige. Câte glasuri se vor fi stins acolo, între ziduri de celulă şi între sârme ghimpate - nu vom afla niciodată. Dar câteva au răzbătut ***în afară*** - fără a cere bilet de voie de la gardian, de la grănicer, de la responsabilul cu deschiderea-gurii. Vocile lor nu au fost crezute - o vreme, cu atât mai lungă, cu cât aparatul de măsurat timpul este carnea şi sufletul lor. Urechile Occidentului, selective, primeau numai şi numai ce venea din Vietnam, nu şi ce răzbătea dinspre Rusia, Germania de Est, Ungaria, Polonia.

Dar a venit 1968, la Praga. Dacă Lagărul Imperialisto-capitalisto-american şi-ar fi concentrat toate forţele de distrugere, tot n-ar fi putut să-i dea Lagărului Nostru Socialist o lovitură mai cumplită decât i-au dat Ruşii în august '68. Atunci Brejnev, de parc-ar fi fost oltean, şi-a ars un pumn - la oglindă. Adevărat : oglinda n-a zburat în ţăndări, s-a crăpat doar în două, suficient ca să arate lumii imaginea socialismului nostru preferat : strâmb, inuman, hidos.

A doua eroare a lui Brejnev a fost Helsinki 1975. Nici el, nici noi, cei de sub el nu mai credeam în adevărul proverbului cu cine-sapă-groapa-altuia. Şi el şi noi ne învăţasem cu : Cine-sapă-groapa-altuia-departe-ajunge (pe culmile…). Şi totuşi…

Ca să obţină ceea ce jinduia, Brejnev, ca de obicei, a făcut "concesii". A acceptat să fie inclus în Actul Final şi câteva fleacuri, mărunţişuri : drepturile omului. Drepturi pe care învăţase a le respecta de la înaintaşii săi, drepturi pe care el însuşi le aplicase, pe când era prim-secretar al Republicii Moldoveneşti, cea cu statut-mai-mult-decât-special (dovadă : şi Hruşciov tot la Chişinău îşi perfecţionase… umanismul sovietic - tot ucrainean şi al său). Şi tot pe spinarea nefericiţilor "moldoveni". *)

Drepturile omului… Ce poate fi mai lipsit de însemnătate, mai demn de râs în ochii dictatorilor decât drepturile omului ? Ce poate fi mai "interpretabil" decât un drept al omului ?

Dar - zicem noi - ce poate fi mai periculos pentru însăşi existenţa unui stat totalitar decât, nu neapărat acordarea, ci discutarea, solicitarea de a fi respectate drepturile omului ?

Ar fi o naivitate să credem că la Helsinki, în 1975 s-a semnat condamnarea la moarte a totalitarismului de orice culoare ar fi. Cât priveşte Imperiul

Rusesc, de la înfiinţare a fost totalitar, barbar, dispreţuitor faţă de om - altfel de multă vreme s-ar fi dezmembrat, prăbuşit. Acum reprezintă şi o colosală forţă militară şi, desigur, nu cu armele (de foc) va fi înfrânt. Rusia nu se teme de forţă - pentru că ea însăşi este Forţa brută. La urma urmei, nici de adevăr nu se teme : e construită pe Neadevăr.

Dar colosala, invincibila Rusie (în care am fost înglobaţi şi noi, ne-ruşii) se teme de… fleacuri ; de nişte amărâte de drepturi ale omului. Probabil ştie ea ce ştie…

Iată, au trecut câţiva ani buni de când Ruşii din Rusia cer drepturi, se agită, nu se lasă intimidaţi, nici călcaţi în picioare - ***fiindcă strigă în gura mare*** ; Polonezii - şi ei, Germanii de Est la fel, Cehii şi Slovacii, prin Charta 77 cer drepturi elementare, drepturi naturale - iar "problemele" ne privesc pe toţi cei din Lagăr.

Fără emfază : momentul de faţă va rămâne în istorie. În primul rând pentru că Totalitarismul îşi vede criticată, ameninţată însăşi esenţa ; şi nu din afară, dinspre niscai imperialistocapitalişti, ci dinăuntru, de la propriii cetăţeni care declară cu glas tare că nu mai vor să fie şi robi şi muţi. Momentul de faţă va rămâne în istorie şi pentru că - în sfârşit, dar niciodată nu e prea târziu - Occidentul ne aude, ne crede, amplifică glasul nostru ; deci ne dă dreptate.

Să-şi fi dat seama Occidentul că, apărîndu-ne pe noi, cei fără putere (dar ce putere avvem noi !), se apără pe sine ? Să fi înţeles, în cele din urmă, că întunericul în care orbecăim noi, cei din Est este viitorul ("luminos") al lor - dacă nu se trezesc ?

Sântem condamnaţi să sperăm.

**) Nota din iunie 1999 :* …Şi Cernenco ; şi Andropov ; şi…

*

Bucureşti, 16 februarie 1977

NEMULŢUMIŢII CARE MULŢUMESC

De curând am stat de vorbă cu un jurnalist de la un mare cotidian occidental. După câteva bune ceasuri (în care el nu pusese întrebări, doar punctase cu exclamaţii monologul meu), mi-a spus :

«Sânt pentru a treia oară în România. cred că va fi ultima : nu înţeleg nimic din ce se petrece aici, la voi…»

O spusese cu tristeţe, cu jenă, cu descurajare. Cunoştea bine Estul Europei, Uniunea Sovietică - dar nu realiza ce se petrece cu noi, Românii, în România.

Spusele lui nu m-au surprins : ştiam, de multă vreme că dacă situaţia României nu se deosebeşte prea mult de a celorlalte democraţii-populare, Românii sunt (totuşi !) diferiţi de cehi, de unguri, de polonezi - de ruşi. Nu datele politice, economice ale României şi românilor îi erau de nepătruns jurnalistului, ci ***psihologia*** oamenilor.

Pentru că atunci nu a fost posibilă prelungirea monologului, îmi îngădui să revin acum ; să încerc a răspunde (sau să pun întrebări din care să răzbată ceva-ceva) celor "din afară" - pentru a-mi limpezi mie, nouă, celor dinăuntru: ce suntem, cum şi de ce.

Aşadar : ce anume nu înţelegea jurnalistul (de fapt, nu era ne-în-ţelegere, ci ne-acceptare) ? Ce nu accepta - din ceea ce pricepea ?

«Şi voi, Românii», zicea el, «trăiţi într-un stat totalitar - ca şi vecinii voştri ; şi voi, Românii mâncaţi prost, vă îmbrăcaţi prost, locuiţi mizerabil, sunteţi lipsiţi de elementarele drepturi ale omului (de-o pildă : paşaportul în buzunar). Însă numai voi, Românii păreţi a fi… mulţumiţi de situaţie - oricum: nu arătaţi a fi nemulţumiţi. Una din două : ori sânteţi mulţumiţi (după uralele, aplauzele, mulţumirile-din-inimă la adresa Tiranului) - dar poate fi cineva mulţumit că Tiranul îi… tiranizează, înfometează, ţine legaţi de gard ? Masochiştii - da. Însă poate cineva, tiranizat, martirizat, să… mulţumească

(din inimă !) tiranizatorului, martirizatorului ? Răspunsul meu va fi ofensator: Poate - dacă e român… Cum puteţi voi mulţumi că nu aveţi ce mânca, că sânteţi lipsiţi de drepturi cetăţeneşti ? Sau n-am înţeles eu subtilitatea : în fapt, voi sânteţi profund nemulţumiţi, dar vă prefaceţi a fi că sânteţi mulţumiţi, pentru ca Occidentul să decodifice, să dezlege el enigma românească a celui care zice nu, zicînd da, mulţumind din inimă, aplaudînd, râzînd cu gura până la urechi - ca să dea de înţeles că, în fapt, el plânge lacrimi de sânge…?»

Da, e posibil : în România Roùmânii mulţumesc celor care poartă vina nemulţumirilor lor.

Poate pentru că noi am cunoscut democraţia, dar cea păcătoasă - vorbesc de România Mare de după 1918, cu Basarabia, cu Bucovina, cu Transilvania. Or, democraţia învăţîndu-se ca tabla înmulţirii, ce am învăţat, aceea am reţinut… Dar şi aşa, pentru Basarabia, de pildă, normalitatea a durat doar 20 ani. Anormal de prea-puţin; Apoi cele două decenii sunt atât de departe, în timp… Cei care, azi, au 50 ani nu-şi aduc aminte mare lucru : în 1938 aveau abia 11 ani, află câte ceva din spusele celor şi mai în vârstă.

Ce pot înţelege Românii maturi de azi din cuvinte ca *libertate, democraţie, libertate de expresie* ? Nimic. Oarecari cuvinte care, folosite şi azi, desemnează exact contrariul : *nelibertate, tiranie, tăcere.* Au deschis ochii în timpul războiului, au copilărit în ocupaţia militară rusească, adolescenţa le-a fost "proteguită" de umbra Marelui Stalin - şi de a celui Mic, indigenul ; s-au copt pe timpul când părinţii, rudele, cunoscuţii mai vârstnici erau colectivizaţi cu ciomagul şi cu puşca, săpau la Canal - mulţi dintre ei s-au "copt" după ce au fost eliminaţi din şcoli, pentru origine socială, exmatriculaţi din facultăţi după 1956, continuîndu-şi "studiile" în Detaşamentele de Muncă (în fapt : deţinuţi în uniformă militară) ; şi-au exercitat dreptul de "alegător", alegînd - după o adâncă chibzuială - candidatul unic impus de partid ; s-au căsătorit numai la sfat/primărie, nu şi la biserică (să nu se afle La Partid), copiii nu şi i-au botezat (să se afle La Partid ?), în schimb le-au dat o sănătoasă educaţie părintească, sfătuindu-i să nu supună adevărul (dacă acela e "rău"), să spună minciuni (dacă acelea sunt "bune" - pentru viitor…), pe scurt : să nu spună, la şcoală ce se vorbeşte în casă, să nu spună ce gândesc - ba chiar să nu gândească nimic (căci gânditul cauzează…), să fie vicleni, să se aibă în vedere numai pe ei şi situaţia lor, la caz de ceva, să denunţe ei, primii, altfel le-o iau înainte ceilalţi…

Aceştia sântem, aşa am ajuns - noi, cel mai preţios capital. Profund nemulţumiţi şi în zdrobitoare majoritate - dar nu ne revoltăm. Noi, Români, cârtim, înjurăm pe furiş, ne răcărim cu anecdote despre Bulă - chiar în timp ce aplauudăm, mulţumind-din-inimă, în cadru organizat ; sântem nemulţumiţi, însă când vreun nemulţumit ridică glasul ca să-şi exprime nemulţumirea, cerînd, tare ceea ce ***ni*** se cuvine, nu numai că ne îndepărtăm de el, ca de un lepros, dar îl certăm : să tacă, dracului, ce : vrea să ne facă, ***nouă***, greutăţi ?, iar dacă nu se-astâmpără, îl apostrofăm, îl batjocorim, îi zicem : hoţ şi infidel în căsnicie, nepatriot şi nebun de legat - iar dacă tot nu se potoleşte, îl potolim cu câteva scatoalce ţapene, ca între prieteni - şi români.

Poate pentru că nu ştim (de unde să ştim, dacă nu avem - cu program - memorie ?) ce ste libertatea şi cu ce se mănâncă ea ; demnitatea ? - un cuvânt ca atâtea altele : democraţie ?, Constituţie ? A, da : când copilul face o boacănă, tatăl îşi descinge cureaua :

«Ia vino, băiete, să-ţi aplic Constituţia !»

Activistul, miliţianul, securistul :

«Dacă nu faci ce zice Partidul, îţi aplic Constituţia !»

De ce, în România, nemulţumiţii mulţumesc celor care-i călăresc, îi umilesc, îi ciomăgesc ("le aplică Constituţia") ?

Poate şi pentru că la noi, după al doilea război mondial, schimbarea regimului politic a fost percepută ca rezultat firesc a ocupaţiei străine. În România Mare (cea dinainte de război) Partidul Comunist Român era o formaţie fără nici o legătură cu realitatea, funcţionînd ca o secţie (agentură, se spune azi) a Kominformului. Nu avea audienţă : în timp ce programul social

se rezuma la : "luăm de la bogaţi şi dăm la săraci", cel geo-politic ("internaţionalul") lucra invers : urma să se ia de la cel mic şi să se dea celui mare. De la înfiinţare (1921) a militat pentru dezmembrarea României, în folosul URSS - "ţara strugurilor şi a pâinii"(crearea, în Ucraina a "republicii Autonome Moldoveneşti", actele teroriste de la Tatar Bunar). P.C.R. a fost singura alcătuire politică din România care a aplaudat Răpirea Basarabiei şi a Bucovinei de la 26 iunie 1940, iar activişti ai lui au slujit NKVD-ul în terorizarea populaţiei ocupate de sovietici. François Fejtö avansează la 1.000 membrii PCR - la o populaţie de 20 milioane ! Iar din cei o mie nici măcar o sută nu erau români - restul fiind, nu doar de altă etnie, ci de altă cetăţenie : maghiară, bulgară, poloneză - şi, desigur, sovietică - şi dublă, triplă apartenenţă de partid.

Dar nu realitatea contează, în ochii comuniştilor - ci aparenţa (mai ales: dorinţa - dar despre aste, cu alt prilej) ; şi nu "amănuntul" ca… numărul membrilor de partid - St. Roll, zis Ghiţă Dinu a prins esenţa gândirii acestora prin memorabila formulă :

«Puţini am fost - mulţi am rămas…»(…)

De ce Românii nemulţumiţi mulţumesc ? Poate şi pentru că sunat, majoritar ortodocşi, iar ortodocsia este tolerantă, laxă - leneşă. Demisionară.

Şi dacă (Românii nemulţumiţi mulţumesc) pentru că în urmă cu zece ani au primit voie de la miliţie să-şi spună (ceea ce ştiau ei bine că sunt, dar dacă nu era slobod de la stăpânire…) : români ? După două decenii în care fiinţa noastră a fost negată, interzisă - când, pentru a fi intonat "Deşteaptă-te, Române !", oamenii erau condamnaţi la ani grei de închisoare - iată, ni se explică ceea ce ştiam noi, dar… : că sântem români ! Or asta (atâta) ajunge, deocamdată, să nu pretindem mai mult, mai multe…

Adevărat : Puterea foloseşte sentimentele noastre (patriotice) în triplu scop :

1) Cetăţeanul de rând să fie mulţumit că i se îngăduie să-şi spună că el este român - să nu mai aibă timp, disponibilitate pentru a se gândi la celelalte lipsuri - nemateriale : sprituale : libertate, dreptate, demnitate ;

2) Occidentul să creadă că o Românie *naţionalistă* este, în mod necesar, o Românie *independentă* (***faţă de ruşi*** !) ;

3) La umbra tricolorului, să fie cultivată, "în optime condiţiuni", personalitatea lui N. Ceauşescu.

Spre lauda noastră, a Românilor de rând : am înţeles acestă diversiune; spre lauda Occidentului : a văzut aţa albă cu care este însăilat naţionalismul de stat şi de partid, mai ales cel din ultimul an. Nici logica, nici bunul simţ nu mai acceptă "naţionalismul" dlui Ceauşescu, constînd în slăvirea trecutului - dar în tăcerea prezentului. Decebal, Ştefan Mihai **au fost**, supuşii acestora **au fost** - nu mai cer, acum, pâine şi paşapoarte. Desigur, e mai comod - şi mai profitabil să le aduci românilor la cunoştinţă marea-noutate că ei se trag, nu doar din daci, ba chiar şi din traci, decât să slăbeşti zăbala, să scoţi căluşul, să nu-i mai miluieşti pe oamenii liberi cu porţii de deţinut ; şi e infinit mai comod să citezi cu orice prilej din poeţi care **au fost** decât să laşi poezia poeţilor în viaţă să devină carte de poezie.

De ce, totuşi, Românii mulţumesc, deşi sunt nemulţumiţi ? De ce Românii mârâie, cârtesc, bodogănesc, înjură în şoaptă - dar nu cer, limpede, drepturile cuvenite ?

Poate şi pentru că nu au o ***personalitate*** polarizatoare a nemulţumirilor, capabilă să formuleze criticele, doleanţele. Nu există, la români o asemenea persoană - nici înăuntrul Puterii, nici în afară ei.

Cronologic, Pătrăşcanu s-a manifestat alături de noi - în 1947, pentru ca în 48 să fie arestat - dar *ce făcuse*, *cine fusese* Pătrăşcanu până atunci, ca ministru al Justiţiei sovietice în România ? ; Petru Groza ?, cel care nu era nici troglodit, nici fanatic, nici rus - dar profund ticălos, unul din cei mai murdari trădători de ţară din câţi au existat pe acest pământ (care nu a dus lipsă de aşa ceva) ; Maurer - la urma urmelor cel care a lucrat la înjghebarea unei politici a independenţei faţă de ruşi ?, dar el s-a lăsat trimis la colţ, ca un şcoler ! Dar Bârlădeanu, "strălucitul economiost" ? - la colţ ! La colţ stă, cuminte şi Paul Niculescu, deposedat până şi de "Mizil"…

Inutil să căutăm personalităţi înăuntrul Puterii (doar n-o să ne oprim asupra lui Gogu Rădulescu - aşa cum se opresc… la masa lui de la restaurantul Casei Scriitorilor mulţi ingineri - ba chiar şi inginerese - ale sufletului realist-socialist !). Pentru un motiv simplu : cei amintiţi, dacă au făcut ce-au făcut (mai corect : dacă n-au făcut ceea ce n-au făcut), înseamnă că nu au avut personalitate, şi-au temut vila, Mercedesul, supradrepturile - pe care nu le-ar mai avea, dacă nouă ni s-ar acorda drepturi normale, simple, elementare.

Cât despre ***personalităţile*** din afara Puterii…

Niciun scriitor, niciun artist, niciun savant nu s-a ridicat, deschis, împotriva politicii de sistematică distrugere a artei, literaturii, ştiinţeri, educaţiei. Mai mult : "piscuri" s-au pus în slujba răului, a minciunii, a distrugerii. Ce a făcut Marele Sadoveanu, pentru a apăra, să spunem măcar proza românească de ameninţarea irealismului socialist ? Dar a scris el, primul roman, modelul, manualul, ghidul : **Mitrea Cocor** ! Ce a făcut Marele Arghezi, pentru Sfânta Poezie ? După ce a dus-o greu câţiva ani - dar nu pentru că ar fi refuzat el să colaboreze, ci nu i se îngăduise să o facă ! - ne-a fericit cu ***peizaje***-le sale răumirositoare. Dar Divinul Călinescu ? El însuşi hărţuit, interzis, alungat de la Universitate, a găsit că singurul mod de a protesta era să se declare, săptămânal, optimist. Singurii care au "protestat" prin tăcere (relativă): Bacovia, Barbu, Blaga, Hortensia Papadat-Bengescu, Voiculescu.

Tăcerea lor (incompletă…) a însemnat, în ochii Puterii ; împotrivire. de aceea după moarte, au fost "recuperaţi" : li s-a falsificat şi Viaţa şi Opera, iar dacă lui Budai-Deleanu i se găsiseră "concepţii marxiste", de ce nu i s-ar fi găsit lui Bacovia "atitudinei comuniste" ?

Scriitorii români, încă în viaţă, scriu de pe acum postume (recuperabile). (…)

*

Bucureşti 20 februarie 1977

DE CE PĂRĂSESC ROMÂNII ROMÂNIA ?

România, ţară socialistă de tip sovietic - deci : nesocialistă - se bucură de toate avantajele sistemului : "În R.S.R. forţa conducătoare a întregei societăţi este P.C.R."- am citat în întregime art. 3 din Constituţie şi cu asta am spus totul. În acelaşi timp, sufere de toate păcatele sistemului, păcate decurgînd din "avantajele" citate.

Unul dintre păcate : **imobilismul** societăţii noastre. Să nu ne fure ochii agitaţia pe plan extern a reprezentanţilor Puterii ; să nu ne înşele introducerea tehnologiei moderne ; să nu confundăm declaraţiile, asigurările, jurămintele Puterii - cu realitatea ;"mişcările de cadre", "restructurările", "reorganizările" la care se dedă Puterea cu un zel demn de o cauză mai bună toate aceste nu fac decât să evidenţieze rigiditatea, frica de nou, spaima de mişcare. Economia şi artele, justiţia şi presa, relaţiile sociale şi educaţia, pescuitul oceanic şi psihologia cetăţeanului - totul, toate, conduse cu mână de fier de P.C.R., suferă până la anihilare de îngrădirile, interdicţiile, directivele "forţei conducătoare a întregei societăţi".

Mişcarea devine în ochii Puterii nu doar o ignorare a "liniei", ci o vină, o crimă. Orice critică la adresa acestei împietriri este considerată "act duşmănos", "trădare de ţară", "acţiune dirijată de oficinele imperialiste", "negare a sistemului socialist". Orice reformă care ar ameliora starea noastră, nu a reprezentanţilor noştri este privită ca o tentativă de răsturnare a regimului, ca o contestaţie a socialismului. Mişcarea - la urma urmei **evoluţia** - intră în conflict cu "linia directoare". Şi nu doar mişcarea, în sensul reformelor, corectărilor, ameliorărilor, ci chiar şi în accepţia proprie a cuvântului : ***cetăţenii români nu au dreptul să se mişte, după voinţa şi în interesul lor***.

Se ştie că în U.R.S.S. există paşapoarte interne. În România socialistă nu există asemenea paşapoarte. Şi, totuşi : în cca 15 oraşe nu poate intra oricine şi oricum ; au voie numai anumiţi cetăţeni, cu aprobări obţinute la cel

mai înalt nivel ;

Se ştie că în U.R.S.S. colhoznicii nu pot părăsi satul, pentru a căuta aiurea o pâine mai puţin neagră. E bine să se ştie că situaţia "cooperatorilor" români nu este mai bună.

În dreptul medieval românesc exista noţiunea : ***"legarea de pământ"*** desemnînd o realitate : agricultorii erau, ca şi pământul arabil, ca şi păşunile, pădurile, un **bun imobil** al proprietarului. Mai imobil decât, de pildă vitele - care puteau deveni mobile printr-un singur act de vânzare-cumpărare. În România socialistă din 1977, oamenii sunt legaţi de pământ, în ciuda legilor interne şi a convenţiilor internaţionale care prevăd ***libertatea de mişcare***.

Cu acestea am ajuns la PAŞAPORT.

Această hârtie nenorocită, pe care toţi cetăţenii din ţările capitaliste (deci : din ţările unde omul este exploatat, lipsit de drepturi) o poartă în buzunar ca pe orice legitimaţie - de conducere auto, aboonament pe calea ferată, permis de port-câine - la noi, în România socialistă a devenit ***obsesie la scară naţională***, vis, scop al vieţii. În România, un PAŞAPORT semnifică mai mult decât un post bun, decât un automobil, decât o vilă ; în România, PAŞAPORTUL a produs stratificări sociale şi chiar un anume şovinism - pentru că, în urma unor înţelegeri bilaterale cu Israelul şi R.F. a Germaniei, Evreii şi Germanii obţin, totuşi (sau, mai corect : în cele din urmă), PAŞAPOARTE (de emigranţi). Toate acestea, din pricina legislaţiei oarbe, obtuze, îndrăznesc să spun : nepatriotice. Frica de mişcare, spaima că oamenii vor fi "contaminaţi" de realitatea şi de mentalitatea de aiurea, de "propa-ganda inversă"… Iată motivele pentru care Puterea limitează cât poate şi poate !) ***plecările.***

Şi totuşi, *se pleacă*. Oficial, **definitiv** (prin emigrare), **temporar** (turism, studii, vizite, tratament medical). Neoficial… prin trecerea (clandestină, cum altfel ?) a frontierei. Tot… definitiv rămân şi "temporarii"… Acestor din urmă Puterea le spune : "fugiţi" (sau : "fugari"), iar pentru că Românul este un animal obedient, îi auzi chiar pe cei care azi-mâine vor intra în categoria "fugiţilor" vorbind despre aceia cu aceaşi intonaţie (dârz-demascatoare) cu care Securitatea vorbea despre 'bandiţi", despre "terorişti".

Cu tot numărul mic al plecărilor, pierderile de oameni reprezintă un procent îngrijorător, nu numai pentru Putere, ci şi pentru ţară (două noţiuni distincte, chiar antagoniste). Guvernul a luat măsuri de reducere a "scurgerilor" - însă acestea fiind măsuri coercitive, nu au făcut decât să amplifice, să prefacă în obsesie dorinţa românilor de a pleca din România. Însăşi esenţa Puterii o împiedecă să găsească remediul - care ar putea fi aflat, răspunzînd la întrebarea :

Pentru ce părăsesc românii România ?

Să nu se creadă că Puterea nu cunoaşte răspunsul-soluţie. Dar, ca şi în cazul agriculturii, de pildă, sau în cel al culturii, nu aplică soluţia eficace. Şi nu o aplică pentru că, astfel, s-ar nega pe sine.

La întrebarea de mai sus răspunsul este unu - cu două aspecte :

a) Românii pleacă definitiv (emigrează), pentru că aici se trăieşte prost, în insecuritate, fără drepturi, fără viitor ;

b) Românii rămân definitiv ("temporari" care nu se mai întorc), pentru că nu sunt siguri că, întorcîndu-se în ţară, vor mai obţine altă ieşire.

Soluţia primului aspect ar fi greu de aplicat : economia falimentară şi poliţienismul generalizat au creat o inerţie din care societatea noastră nu se poate zmulge peste noapte.

Pentru al doilea aspect : Oul lui Columb : ***eliberarea de paşapoarte tuturor cetăţenilor***. Ar scădea vertiginos numărul, nu numai al "rămaşilor" - deci al "fugiţilor, bandiţilor, trădătorilor de ţară" etc…, ci şi al emigranţilor : legislaţia actuală îi obligă pe mulţi (iniţial) "turişti" să solicite emigarea.

Iată un caz concret, tehnicianul V. M., 30 ani :

"De copil, din cărţi, din filme, am îndrăgit Italia. Îmi ziceam că, atunci când voi fi mare, voi vizita Venezia, Florenţa, Neapole… Înainte de a mă căsători, i-am promis «alesei» o lună de miere în Italia. Timp de şapte ani am cerut paşaport. Zadarnic. Dar noi voiam să vedem Italia şi să ne întoarcem acasă. Şi pentru că aşa nu s-a putut, am încercat altfel : am trecut graniţa

clandestin. Ne-au prins grănicerii. Ne-au bătut îngrozitor. De mine s-a ocupat fostul campion olimpic (la box) N. Linca, acum "angajat la grăniceri". După ce mi-a pus cătuşe, Linca m-a anunţat că eram "al 143-lea bandit". M-a rupt în bătaie. Am fost condamnat la 2 ani - soţia la 1 an. Când am ieşit, nu mai aveam nevastă - se consolase cu altul şi se lecuise de Italia. Eu, deşi «liber», deşi calificat, lucrez pe unde pot, ce pot şi cât pot - adică până se află la Cadre că am fost deţinut politic. Înainte habar n-aveam de politică, nu mă interesa, deci nu eram nici contra. Au reuşit să facă din mine un duşman al comuniştilor. Vreau să plec unde oi vedea cu ochii".

Regimul ar fi avut un aliat-pasiv - dacă… Şi nu unu, ci milioane. Însă regimul are un talent deosebit de a-şi face duşmani din propriii cetăţeni.

Nu de bine pleacă - sau vor să plece - Românii din România. Nici pentru că ar fi devenit ne-români, anti-români. Nu toţi cei ce pleacă - sau au de gând - au unchi în America. Cu toţii ştiu că acolo vor trebui să lucreze din greu, să asude sânge pentru banii primiţi, să se adapteze altui mediu, altor obiceiuri, altui aer. Ei ştiu asta. Şi, totuşi, pleacă.

Pleacă, pentru că România socialistă nu are nevoie de oameni.

Ci de roboţi. În sensul originar, dat de Karel Capek încă în 1924.

Amintim : Capek a fost un scriitor ceh. Şi încă : ceha este o limbă slavă. Şi în cehă **robota** înseamnă **muncă (de sclav).**

Paul Goma

Bucureşti, 20 februarie 1977

Nota, 1999 : aceste trei texte au fost scrise şi difuzate în Occident - autorul aflîndu-se în România.

*

Der Spiegel *nr. 10 din 28 februarie 1977*

Interviu cu militantul pentru drepturile omului Paul Goma

"SUNTEM AMENINŢAŢI ŞI CU MOARTEA…"

În România şi în Bulgaria luptătorii pentru drepturile omului s-au solidarizat cu semnatarii "Chartei 77" de la Praga. La Sofia şeful partidului, Jivkov a dispus arestarea, anchetarea a 14 scriitori. Şeful partidului român, Nicolae Ceauşescu a ameninţat că îi va obliga pe cei care-i critică politica să părăsească ţara. Iniţiatorul mişcării de apărare a drepturilor omului, cel mai important opozant român, scriitorul Paul Goma (autorul romanelor "Ostinato" şi "Uşa") care a petrecut 6 ani în închisoare din cauza simpatiei sale faţă de răscoala populară din Ungaria, din 1956, se află din nou, după solidarizarea sa cu Cehii, sub supravegherea poliţiei româneşti.

Spiegel *l-a întrebat, prin telefon, pe Goma :*

Sp. : Domnule Goma, vă simţiţi ameninţat ?

G. : Tocmai vin de la Burtică. Am avut o lungă convorbire. Situaţia nu este deloc clară, însă discuţia a fost promiţătoare.

Sp. : A fost vorba de situaţia Dvs., ca scriitor ?

G. : I-am spus că nu este vorba, în primul rând, de situaţia scriitorului, ci de a cetăţeanului. Atât în privinţa Scrisorii adresată lui Kohout, la Praga, cât şi Scrisoarea trimisă Conferinţei de la Belgrad. Imediat ce au fost făcute cunoscute, prin radio, scrisorile, a început "ofensiva": dintr-o dată telefonul funcţionează - dar numai pentru "mustrări" din partea "cetăţenilor conştienţi (şi turmentaţi), pentru înjurături neaoşe, pentru ameninţări : că să ies în stradă, să mă calce cu maşina (cine are maşină de stricat pe mine, dacă nu securiştii?); că or să i-o facă şi-or să i-o dreagă soţiei - chiar şi copilului… Fiul meu Filip are 17 luni…Simpatic…Fireşte, ameninţări anonime, lipsite de fantezie: toţi curajoşii pretinzînd că se numesc fie Ionescu, fie Popescu… Parcă a fost

un Vasilescu…

Sp.: Telefonul Dvs. funcţionează regulat ?

G. : Am spus : se deschide - ca un robinet - pentru Anonimii ameninţători, însă printre ei se strecoară şi câte o voce care-mi doreşte noroc, mă întreabă cum să ajungă până la mine, să semneze… Dacă vreau să chem eu pe cineva la telefon, trebuie să insist, să repet, atunci fie e "ocupat" (al meu!), fie închis. Nici vorbă să telefonez în străinătate, Dvs. sunteţi primul occidental cu care vorbesc de un minut întreg fără a fi întrerupt. Mă întreb cum de aţi primit legătura…

Sp. : Oficialităţile româneşti acordă vreo importanţă opozanţilor? Câţi sunteţi ?

G.: Apelul către Belgrad a fost semnat, iniţial, de opt persoane. De atunci ne-am făcut mai mulţi.

Sp.: Câţi ?

G. : Nu spun, din motive lesne de înţeles. Oricum, am depăşit cifra fatidică de zece-de-aceeaşi-părere-la-români… Printre ei şi câţiva muncitori. Mulţi au reuşit să pătrundă până la apartamentul nostru, deşi poliţişti în uniformă şi în civil păzesc intrarea… Au venit, au semnat… Însă joi (*joi 17 februarie 77 Ceauşescu a ţinut un discurs extrem de violent împotriva "elementelor decăzute şi trădătoare de ţară" - vezi* ***Culoarea curcubeului*** *Biblioteca Familia 1993, p. 83, precum şi presa vremii - nota mea, P.G.*) nici măcar socrului meu, venit să ne aducă de mâncare, nu i s-a permis intrarea în imobil. Şi totuşi, au pătruns câţiva… Sigur că le era frică - dar au aşteptat ore şi ore, ca să prindă ocazia… Din păcate nu ştiu ce li s-a întâmplat după ieşirea de la mine…

Sp. : Ce vi s-a reproşat în timpul anchetelor ?

G. : Anchetelor ? De data asta n-am fost anchetat, nici măcar arestat. Pe unde am fost, n-am avut nici un contact cu *ei* ; cu *aceia*…

Sp. : Cum a putut afla opinia publică românească despre scrisorile Dvs.? S-au dat informaţii la radio, la televiziune ?

G. : La televiziune ! La noi ! În România ! Cum vă puteţi închipui una ca asta ?!

Sp. : Dar de unde au aflat oamenii ?

G. : De unde ! De la Europa liberă, bineînţeles ! Singura noastră sursă de informaţii.

Sp. : Ceilalţi semnatari au avut de suferit ?

G.: Familia Manoliu a plecat la Paris, familia Gesswein a plecat în RFG… Cu ceilalţi n-am mai avut contacte. Un muncitor din Oradea a promis că îmi telefonează - n-a făcut-o : nu va fi putut. Un alt semnatar, Ştefănescu o fi arestat, nu reuşesc să iau legătură cu el - telefonul lui e tăiat, am încercat să-l contactez telefonîndu-i de la o cabină… Burtică m-a asigurat că ei nu sunt arestaţi, dar eu vreau ca ei înşişi, interesaţii să mi-o spună…

Sp. : Care este scopul acţiunii Dvs. ?

G. : Nu ne gândim la o revoltă, la o acţiune violentă. Vrem ca drepturile prevăzute în Constituţie să fie respectate, aplicate. Primii şase semnatari au vrut, în primul rând, un paşaport, ca să plece din ţară - după multe şi îndelungi demersuri - însă noii semnatari sunt preocupaţi de situaţia în general, vor libertăţi elementare, aici, în interior…

Sp.: Dvs. personal doriţi un paşaport ?

G. : Nu. Când toţi cetăţenii României vor avea un paşaport în buzunar, va avea şi Paul Goma. Ceea ce ne intrigă, în continuare : litera legii rămâne moartă, uneori este răstălmăcită…

Sp. : Vorbiţi de faptul că nu puteţi publica nimic, în România,din 1970?

G. : Întâmplător, acum nu despre asta vorbesc… Tovarăşii pretind că eu scriu "pentru export" - deci să mă mulţumesc cu piaţa internaţională… Cum însă foaia tovărăşească numită *Săptămîna* mă atacă în fiecare număr, nu mă pot plânge că numele meu nu mai apare, din 1970, în presa română…

Sp. : Cum s-a format grupul Dvs. ?

G. : Fiecare dintre noi a aflat prin Europa liberă că nu sunt singurii avînd probleme - am luat legătura… Chiar în acest moment a sosit un vizita-

tor… Spune că nu se mai văd uniforme la poartă, ci doar două uniforme… civile - s-or fi dus la cantină, oameni şi ei… Când m-am plâns lui Burtică de supravegherea severă a Securităţii, el m-a asigurat că am halucinaţii - că şi el avea halucinaţii, când era ambasador la Roma… Iar dacă bănuielelile mele sunt adevărate, să fiu sigur că vor fi luate măsuri ca să nu mai fie… Dar, până să ajungă ordinele de sus până aici, jos… Am, în continuare, halucinaţii…

Sp. : Se poate spune că acţiunea Dvs. exprimă o nemulţumire generală în România ?

G. : Da, se poate spune. Proasta provizionare, mizeria generală, lipsa de libertate, disperarea…

(traducere : Luiza Năvodaru)

*

Convorbire telefonică
Brutus Coste (New York) - Paul Goma (Bucureşti)

Vineri 4 martie 1977

New York, Vineri 4 martie 1977, orele 1,19 - 1,30 (ora New York), de la Sediul Ligii Internaţionale pentru Drepturile Omului, 777 United Nations Plaza, telefon : 972-9554

Brutus COSTE : Alo, doresc să vorbesc cu dl. Paul Goma.

Paul GOMA : La telefon Paul Goma.

B.C. : Aici Liga Internaţională pentru Drepturile Omului - organizaţie cu statut consultativ la ONU şi la Consiliul Europei, cu sediul la New York…

P.G. : Am auzit chiar acum la radio despre Dvs.…

B.C. : Vă vorbeşte compatriotul Dvs., profesor universitar Brutus Coste…

P.G.: Vă salut, domnule profesor…

B.C.: Şi eu sunt încântat să vă vorbesc. Am fost rugat de preşedintele Ligii, cunoscutul avocat Jerome J. Shestak, să vă aduc salutul Ligii şi să vă asigur că preşedintele ei se simte solidar cu Dvs., în strădaniile pe care le depuneţi cu atâta abnegaţie ca să vedeţi respectate drepturile compatrioţilor Dvs., precum şi ale voastre, de om şi distins scriitor…

P.G. : Mulţumesc…

B.C. : Am mai fost rugat de către Comisia Congresului Statelor Unite, creată în scopul de a urmări executarea obligaţiilor asumate de semnatarii Actului Final de la Helsinki, să vă asigurăm de întregul nostru sprijin…

P.G. : Vă mulţumesc foarte mult…

B.C. : Comisia va începe o anchetă parlamentară la 15 martie, cu privire la reunificarea familiilor şi la problemele de emigrare în ţările care au participat la Conferinţa de la Helsinki, printre ele şi România. Dacă aveţi vreun mesaj, Comisia ar fi gata să-l încoroporeze în volumul oficial în care va fi tipărit dosarul anchetei…

P.G. : Aşa…

B. C. : Aş vrea să vă spun două lucruri despre Liga Drepturilor Omului. Ea este formată din personalităţi de reputaţie internaţională şi din zeci de grupări afiliate de pe întinsul globului, printre care şi un comitet sovietic prezidat de academcianul Andrei Saharov, care este, dealtfel, membru în Consiliul de Direcţie al Ligii. Liga urmăreşte şi denunţă în faţa opiniei publice mondiale încălcările drepturilor omului aşa cum au fost definite prin o serie de acorduri internaţionale. Fiind animată exclusiv de dorinţa de a vedea respectate drepturile individu-ale şi sociale de care ar trebui să se bucure toată omenirea, Liga este neutră faţă de luptele politice şi ideologice. Şi acum, dacă-mi daţi voie, aş vrea să vă pun câteva întrebări.

P.G. : Vă rog…

B.C. : Răspunsurile Dvs. am dori să le notăm cuvânt cu cuvânt - dacă bineînţeles nu aveţi nici o obiecţiune…

P.G. Da…

B.C. Prima întrebare : Care este situaţia Dvs. în acest moment ? Puteţi intra şi ieşi din locuinţă ? Puteţi primi vizite ? Vi se poate telefona şi puteţi face chemări în interiorul ţării ?

P.G. : Pot să răspund ?

B.C. : Desigur…

P.G. : Situaţia este următoarea : stau în casă, uneori telefonul interior - adică din România - merge ; alteori ba : este tăiat… Telefonul Dvs. este primul internaţional care funcţionează în ultimele cinci zile - aţi înţeles ? (…) Până acum s-au făcut şaptezeci şi două de semnături pe scrisoarea noastră…

B.C. : Îmi pare foarte bine…

P.G. : Europa liberă a rămas în urmă. Cu patru zile. Când erau numai douzecişi opt. Vă rog să notaţi că s-a declarat de acord cu noi şi poetul, criticul, istoricul literar Ion Negoiţescu…

B.C. : Îmi daţi voie să vă pun a doua întrebare ? Ce fel de pază se exercită acum asupra Dvs. ? Cam câţi reprezentanţi ai organelor de stat sunt postaţi…?

P.G. : Câţi… Un mare număr… (*inaudibil*) civili, la poartă, îi împiedecă pe toţi cei care vor să vină, să semneze, îi legitimează, îi ameninţă, îi timorează, îi duce la secţia de… (*inaudibil*) … au pătruns câţiva…

B.C. : Dvs. vă socotiţi sau nu în stare de arest la domiciliu ? *Time Magazine*, cunoscuta revistă şi *New York Times* susţin acest lucru…

P.G. : Vă rog mai tare, nu aud… Nu înţeleg, a început să sfârâie, să fâsâie… Se prăjesc cârnaţi în bucătăria lor… (*inaudibil*) Vă rog repetaţi !

B.C. : Vă socotiţi sau nu în stare de arest la domiciliu ?

P.G. : Nu, nu mă socotesc arestat… Pot ieşi în oraş - dar nu ies… *(inaudibil)*... fie că telefonează, dacă reuşesc, fie că ajung până la mine - dacă reuşesc să ajungă… Nu, nu sânt arestat…

B.C. : Este adevărat că vi s-a oferit paşaport, ca să părăsiţi ţara ?

P.G. : Nu, nu vreau !

B.C. : Dar vi s-a oferit ? Paşaportul ?

P.G. : Nu direct, nu autorităţile, ci prin intermediari… Binevoitori…

B.C. : În ce priveşte dreptul Dvs. la muncă în domeniul în care v-aţi ilustrat - continuă să vă fie refuzat ? Ce face Uniunea Scriitorilor?

P.G. : Aud foarte prost…

B.C. : Repet : Uniunea Scriitorilor vă dă o mână de ajutor ?

P.G. : Uniunea Scriitorilor ! Asta-i bună ! Uniunea… N-a făcut nimic, nu s-a rezolvat nimic…Traducerea din Balzac a soţiei mele, se zice că a fost trimisă la imprimerie, dar nu am cum verifica… (…) altceva, nimic…

B.C. : După unele ştiri din presă, un important personagiu politic v-ar fi promis reexaminarea măsurilor luate ca să împiedece publicarea scrierilor Dvs.. Ne puteţi spune ceva nou în privinţa asta ?

P.G. : Da, am avut o întâlnire cu Dl. Burtică. Aţi auzit ? Burtică! Aşa îl cheamă ! Dl. Burtică nu mi-a promis nimic, mi-a spus doar că dacă îi voi prezenta manuscrisele cărţilor refuzate, el le va citi şi, dacă va considera, el, Dl. Burtică, că sunt publicabile, se vor publica. Cu excepţia cărţilor apărute în Occident, ceea ce este o condiţie…

(din fotocopia transcrierii lipsesesc câteva rânduri - n.m. P.G.)

B.C. :… puternică de altfel, la acţiunea Dvs.

P.G. : Numai prin Europa liberă (…) unica sursă…

B.C. : Aţi aflat de pildă despre protestul adresat preşedintelui R.S.R. de către Centru American PEN, PEN-Clubul American, sub semnătura preşedintelui său şi a unor scriitori de talia lui Arthur Miller, Edward Albee şi Kurt Vonnegut ? Aţi aflat de această intervenţie ?

P.G. : Nu, n-am aflat…

B.C. : Vreau să vă informez că s-a produs această intervenţie. O lungă

listă de foarte distinşi scriitori americani au protestat împotriva măsurilor luate contra Dvs. şi care cer respectarea principiilor statornicite la Helsinki…

P.G. : Asta mă încurajează…

B.C.: Puteţi să ne daţi adresa Dvs. ? În ce cartier, în ce imobil locuiţi ?

P.G. : Da, sigur…Adresa : Aleea Compozitorilor nr. 10, apartamentul 20, cartierul Drumul Taberii, Bucureşti VII…un bloc într-un cartier nou…

B.C. : Sunteţi de acord ca răspunsurile Dvs. să fie difuzate prin presă şi radio, inclusiv postul care se aude cel mai mult în ţară? Aveţi vreo obiecţiune?

P.G. : N-am nici o obiecţiune. Din moment ce este singura sursă de informare, n-o mai căutăm de dinţi…

B.C. : Vă spuneam la începutul conversaţiei noastre că Comisia Senatului care urmăreşte executarea obligaţiilor de la Helsinki ar fi foarte doritoare să aibă un mesaj din partea Dvs. dacă doriţi puteţi să ne daţi acest mesagiu pe care-l vom transmite acestei Comisii a Congresului American…

- întrerupere de circa un minut -

P.G. : Alo, mă auziţi ?

B.C. : Nu, a fost o întrerupere în care nu v-am auzit deloc.

P.G. : …au fost mai mulţi, dar n-au putut pătrunde până la mine…

B.C. : Cine ?

P.G. Cei care au încercat să vină, să semneze, să se solidarizeze cu…

- o nouă întrerupere de circa 30 secunde -

B.C. : Alo, Dl. Goma ? A fost o nouă întrerupere în care nu v-am putut auzi…

P.G. : Lucrează băieţii, lucrează…Aşa fac şi cu celelalte comunicări externe. De obicei linia nu funcţionează deloc, dar acum… Le-o fi frică de Americani… …

B.C. : Libertatea cuvântului şi a comunicărilor !

P.G. :(*neinteligibil*)… cam asta este situaţia mea…

B.C. : Vă întrebam dacă aveţi un mesaj pentru Comisia Congresului care va face o anchetă despre executarea clauzelor de la Helsinki…

P.G. : Nu am un mesaj pregătit - oricum, ne considerăm mai puţin singuri, aflînd ceea ce ne-aţi comunicat. Vă mulţumim că vă interesaţi de noi… Sperăm că va fi ceva mai bine…

B.C. : Vreau să vă cer voie, din partea preşedintelui Ligii, să vă chemăm din când în când şi să ne interesăm de ce se mai întâmplă. Dacă nu veţi avea vreo obiecţiune, vom căuta din timp în timp să fim în contact cu Dvs.

P.G.: Plăcerea va fi, ca să zic aşa, a noastră…

B.C. : Vă dorim tot norocul. Dumnezeu să vă aibă în paza lui.

P.G. : Mulţumesc.

Ptr. conformitate cu banda magnetică de pe care a fost transcrisă
Av. Cornel Dumitrescu.

*

Jerusalem Post, 25 nov. 1977

CONFERINŢA DE PRESĂ A DISIDENTULUI ROMÂN
PAUL GOMA

4.000 mineri maltrataţi, expulzaţi, după greva din august

Disidentul român a declarat ieri la conferinţa de presă (de la Paris - n.m. P.G.) că peste 4.000 mineri de la minele de cărbuni din Valea Jiului au fost expulzaţi împreună cu familiile lor şi trimişi în satele de origină - în urma unei revolte împotriva represiunii şi a condiţiilor de trai grele.

Goma, sosit la Paris sâmbătă (duminică, 22 nov. - n.m. P.G.) împreună cu familia, cu o viză turistică de un an, afirmă că a fost bătut de Nicolae Pleşiţă, ministrul adjunct al Ministerului Afacerilor Interne, la sediul poliţiei, la o oră după arestare.

Alegerea preşedintelui Carter s-a dovedit hotărîtoare şi pentru mişcarea românească a drepturilor omului, deoarece mulţi cetăţeni români i s-au adresat direct, prin scrisori - a spus Goma.

Goma arăta obosit, epuizat. Călătoria sa nu trebuie interpretată ca o "dezertare"

"Oamenii simpli sunt cei mai rău trataţi în România, conducătorii ştiind bine că aceştia nu au nici o posibilitatea de protest public", a declarat el.

Vorbind despre greva minerilor, afirmă că aceasta ar fi avut loc între 1-2 august. Despre reprimare spune :

"Au fost bătuţi sălbatic. Li s-a turnat pe gât alcool metilic. La începutul lunii septembrie cel puţin 4.000 de familii au fost expulzate din Valea Jiului, în satele de origine, unde soarta le este pecetluită, fiindcă la ţară autorităţile locale pot face ce vor cu oamenii, fără ca vreo informaţie să străbată… Apoi frica…"

Goma a mai declarat : "Avem informaţii că s-au redeschis lagăre de muncă pe traseul Canalului Dunăre-Marea Neagră, că s-au înteţit internările psihiatrice pentru delicte politice".

Goma - care are părul alb, barbă albă, poartă ochelari cu ramă groasă, neagră - spune că guvernul român a aplicat o politică de forţare a disidenţilor să emigreze, sperînd că aceştia se vor mulţumi cu un paşaport pe care unii nu-l ceruseră, nu-l voiseră.

A mai spus că a fost arestat la 1 aprilie, sub acuzaţiile de trădare de ţară şi de homosexualitate. În cursul anchetei s-a renunţat la această acuzaţie ridicolă - dar a fost "încărcat" cu alta : conspiraţie…

În privinţa arestării, Goma a declarat : «După o jumătate de oră de formalităţi au intrat în birou alţi doi bărbaţi - în civil. Unul din ei m-a pălmuit, m-a îmbrâncit, mi-a zmuls barba, m-a tratat de "pederast", de "jidan", şi de "fascist"(legionar)".

1 9 7 8

Paris, 8 aprilie 1978

SUB ZODIA ORBULUI

Dictatorii de stânga pot fi acuzaţi, pe drept, de toate păcatele : rigiditate, incultură, cruzime, logică-pe-dos - dar nu şi de lipsă de sobrietate. Desigur, o sobrietate specială ; specifică. Şi Stalin şi Mao şi-au drămuit apariţiile în public, discursurile, spectacolele. Se statornicise ideea că pantalonadele sunt apanajul politicienilor burgheji şi, uneori, ale dictatorilor de dreapta : Hitler, Mussolini…

Dar, iată : pe scenă a apărut Hruşciov, clownul grobian, râgâitor şi petoman. Numai că tumbele, tiflele, pantoful, cucuruzul, hopakul lui Nikita Rotofeievci au fost interzise : Partidul (acela, Unicul), nu îngăduia asemenea "atitudini ce nu cadrau"…

În arenă se agită de la o vreme alt caraghioz, măscărici - nu, Ceauşescu nu descinde din Hruşciov (ci din copac !).

Nikita,fie-i ţărâna grea, el era un mujic : mojic, grosolan, uneori simpatic ; hahaleră, înveselitor ; om din carne şi din sânge, deci supus greşalelor, gafelor ; un homo ludens - deşi la un moment dat jucăriile lui erau cât pe-aici să dea foc planetei ; pe scurt : un comedianţ.

Nimic din acestea, la Ceauşescu. El nu e mojic, nu e grosolan - cu atât mai puţin hahaleră ; nu ştie să se joace, nu are umor, nu comite greşeli - ca tot omul - deci nu e măcar simpatic. Ceauşescu : copil de ţărani - nu are nimic de ţăran (în bine, în rău) ; el a plecat, de tânăr, către oraş, cu gândul să devină

muncitor. N-a ajuns la oraş, n-a ajuns muncitor. Ceauşescu a intrat în închisoare - de acolo a ieşit **aparatcik.**

Un aparatcik mărginit - dar şiret ; incult, însă viclean ; lipsit de supleţe, dar abil în a trage sforile. Mână-de-fier cu ceilalţi, inimă-slabă cu cei din numeroasa-i familie ; cu veleităţi de independenţă în ce-l priveşte, intolerant în ceea ce-i priveşte pe alţii ; sobru - când le cere altora să fie sobri şi cu totul lipsit de măsură, de simţul realităţii când vine vorba de preamărirea persoanei, personalităţii, geniului său.

Cu o tenacitate demnă de o cauză mai bună, după ce a ajuns secretar-general al partidului (***numit*** de tovarăşii lui de şaibă - nu ales) a acaparat toate manetele de comandă ale maşinii stat : preşedinte al Republicii, al Consiliului de Stat, comandant suprem al armatei, în fruntea a zeci de comitete şi comiţii care "se ocupă" de agricultură, de folclor, de economie, de istoria patriei, de combaterea inundaţiilor (şi mai cu seamă a cutremurelor - ne aducem aminte, cu greaţă, cum "lupta" cuplul ceaușin împotriva ravagiile cutremurului din 4 martie 77…), de ştiinţă, de ajutorare a babelor ţării de a traversa străzile RSR - în toate, peste tot. Şi, mai ales, în limba pararomână.

Între o informare de politică externă şi un cur'-scurt de folosit batista numai pentru partea superioară a corpului, Ceauşescu a căpătat întâiele noţiuni de istorie. Astfel a aflat, cât îi necesită, despre Machiavel şi despre Napoleon, despre Mussolini şi despre Lenin. Între o "şedinţă de probă" a costumului-de-şantier (deşi Păunescu cel gornist ne asigură că biroul Tovarăşului : ţara-ntreagă - deci n-ar avea nevoie să umble, lela, pe la faţa locului) şi o "intrevedere de lucru" cu un editor străin (salvat de la faliment prin editarea Operelor sale), a mai aflat că Decebal *luptase* împotriva ocupaţiei romane, că Mircea, Vlad, Ştefan, Mihai *luptaseră* împotriva haînilor-vecinilor - şi mult i-a plăcut chestia asta, cu lupta. Atât de tare, încât s-a hotărît să intre şi el în istorie (fie şi ocolind prin geografie). Bou-bou, dar atâta lucru pricepuse : istoria este scrisă de cei care comandă scrierea, ca la restaurant, chelnerului : «Ia, băi, să-mi scrii tu mie o istorie cam aşa…, pune-i şi nişte…, nuuita niţele…, dar să nu-mi bagi… - că te dau pe mâna lui Pleşiţă ! - şi, fii atent: mă pui într-un şir de domni patrioţi, să nu mai râză lumea că mă trag din Andruţă - să spună că mă trag din Mircea !; şi din Decebal - ba chiar şi din Burebista, cel de jos şi de pe cal, cum bine zice po***i***etul nostru Coşbuc… Căci doar şi eu mă lupt cu unii - de la Răsărit… în fine, aşa să creadă capitaliştii…».

Drept care şi-a comandat un sceptru - insemn regal, dar el nu ştie ce-i acela : insemn. Cal nu se mai poartă între picioare, s-a mulţumit cu un automobil. Trăind în plin secol al 20-lea, Partidul poate costumà (de epocă), pe dată, 3, 5, 10 mii de oameni, scenografii de la Studioul cinematografic Buftea pot confecţiona un decor într-o noapte - iar a doua zi, aşa, mai pe la prânz, tunurile de cireş fac, vorba poetului Ştefan Iureş : Păc !, săgeţile fac : fsss !, săbiile fac : trosc ! (ca placajul cinstit când se întâlneşte, la colţ, cu alt placaj), masili-numeroasili fac : «Uraaa !!», Ceauşescu face : «D'agi tova'ăşi, în Ve'nam toati ve'namezili-s în secoritate…" Gurile rele spun că era pe punctul de a se deda la monarfie, gata-gata să se-ncoroneze, însă cum nu s-a găsit coroană de două capete…, apoi i-a luat-o-nainte pretinul Bokassa…(…)

Un număr din revista ***culturală*** *Flacăra* - din 26 ianuarie 1978. Pe prima pagină o fotografie uriaşă - deasupra ei scrie cu o discreţie elefantină :

"TRĂIASCĂ-N SĂNĂTATE CÎRMACIUL ŢĂRII NOASTRE!"

De-a stânga fotografiei, în versuri scurte (dar multe !) un poem. În fine, un poemoi, comis de un poetoi - sau poetete, fiind el din Bârca.

Restul revistei (24 pagini) - **totul despre Ceauşescu** - titluri :

"Partidul comuniştilor, poporul românesc stegarul luptei şi-l sărbătoresc" - nu s-a observat că sunt două versuri ?;

"Revoluţionarul neînfricat, vizionarul comunist" ;

"Chip luminos în care cu toţi ne recunoaştem" ;

"Patria - cabinetul de lucru al Preşedintelui - primul ei arhitect, primul constructor, primul muncitor" ;

"Tezaur de gândire atotcuprinzătoare, deschidere de largi orizonturi" ;

"Tot ce ţara are mai frumos ţi-aducem azi prin cântece prinos";

Două pagini cuprinzînd 15 chestii rimate, închinate Cârmaciului;

"O mare şansă pentru cultura română" - supratitlu a două pagini cu, printre alte inepţii latriangăuneşti, un cânticel :"La mulţi ani, viteaz conducător" - versuri şi muzică ;

"Stima-n lume şi mândria, Ceauşescu-România !"(…)

Ceauşescu distruge sistematic cultura română - goarnele anunţă sosirea "Marii şanse a culturii române" ;

Ceauşescu nu permite - şi pedepseşte cu închisoare, cu azilul psihiatric - să se gândească altfel decât el, dar se autoproclamă (prin me-gafonul flăcărioţilor, al sînteinicilor, al săptămâniştilor : "Însăşi libertatea de a gândi şi a spune" ;

Ceauşescu îi lichidează pe minerii grevişti din Valea Jiului - câteva săptămâni mai târziu se proclamă : "Miner de onoare";

Ceauşescu decide ***înfiinţarea*** Ministerului Securităţii Statului (aparte de Ministerul de Interne) - şi îi pune pe poeţii de curte păuneşti să-l declare "campion al libertăţilor" ;

Ceauşescu a instaurat în România cel mai necruţător sistem poliţienesc poststalinist din întreg Estul Europei - iar *Flacăra* lui Latrinian Hăulescu trâmbiţează : "ÎNNOITOAREA ZODIE CEAUŞESCU" !

Am trăit s-o vedem şi pe asta : să vă vedem pe voi, Occidentalii, crezînd asemenea bazaconii, crezîndu-l pe acest tiran al Românilor, mistificator al străinilor.

Românii, cu ultimele resurse de umor vorbesc despre «ZODIA-CATASTROFESCU".

Occidentalilor însă nu le pasă de durerea oamenilor de rând, ei tratează cu "credibilului" Bokassa al Balcanilor. L-au considerat "Micul David în luptă cu Marele Goliath", i-au strâns mâna, i-au dat bani şi tehnologie, i-au acordat titluri, i-au făcut curte…

Doamne, adâncă este orbirea Occidentului !

Occident care trăieştie sub Zodia Orbului.

1 9 8 0

[iulie 1980]

CEAUŞESCU
PORTRET (CU MATERIALUL CLIENTULUI)

Franţa primeşte un oaspete de vază. Dacă ilustrul vizitator nu reprezintă o mare putere economică, militară, dacă solul României nu ascunde uraniu, petrol (vreau să spun : **nu *mai*** conţine), Dl. Ceauşescu are faima de a fi descoperit singur-singurel quadratura cercului, apa caldă - ca şi îngheţata fiartă - sub formele :

1. "Independenţa" României (faţă de URSS !) ;
2. "Comunismul de omenie".

În realitate, "independenţa" în chestie a fost… descoperită de Occident (şi numai de el) exact în locul în care o ascunsese (la vedere) Hruşciov, în 1958 (independentul de atunci numindu-se Gheorghiu-Dej), ca urmare a saurofagiei cronice de care suferă, în special Franţa.

Cât despre "comunismul de omenie", autorul este, într-adevăr, Ceauşescu (dealtfel unic consumator al antinomiei sus-citate).

Dar să lăsăm în grija hagiografului Michel-P. Hamelet (fost militant de extremă dreaptă, fost militant comunist convins, acum lucrînd cu zel la *Le Figaro,* pentru Hersant (cel fost de stânga, de dreapta, prieten al stângului Ceauşescu) - să lăsăm deci "contribuţiile" personajului pe seama lui Hamelet şi să încercăm noi o portretizare a ilustrului oaspete. Vom folosi în exclusivitate presa şi publicaţiile oficiale (altele nu există într-un stat comunist), deci: materialul clientului.

Neîndoios : o personalitate atât de puternică precum cea a lui Nicolae

Ceauşescu nu poate fi zugrăvită din nuanţe ci, după metoda presei de la Bucureşti, de-a-dreptul, cu ajutorul ***calificativelor***.

Acestea sunt folosite :

a). Ca atare : "Far", "Cârmaci", "Ghid" (preluat de la Stalin, de la Mussolini, de la Mao, de la Kim Ir Sen), "Conducător" (de la Mareşalul Antonescu, de la Hitler, de la Franco, din nou de la Mussolini), "Soare", "Luceafăr", "Stea Polară" (de la crama Palatului Herăstrău a cărei boltă reproduce harta cerească a locului - Scorniceşti - şi a momentului - 26 ianuarie 1918 - a naşterii Astrului daco-roman), "Părinte", "Fiu" (legăturile de familie fiind sfinte - vezi componenţa conducerii de stat şi de partid, clanică), "Stejar", "Brad", "Dunăre" (ei, da !), "Stâncă", "Carpat" (la singular, fireşte), "Gânditor", "Înţelept", "Creator", "Geniu" (ce să mai vorbim !), etc…

Nota : pot fi servite succesiv (despărţite de virgulă), dar şi simultan (unite prin linioară : "Far-Cârmaci", "Conducător-Părinte", "Geniu-Înţelept" - să nu se confunde cu alte genii, neînţelepte acelea - "Tată-Fiu"…

b) Însoţite de alt calificativ explicativo-întăritor : "Far luminos", "Cârmaci călăuzitor", "Stea Polară orientatoare", "Tată părintesc", "O, Mamă, bună mamă…" dar şi : "Conducător multilateral", "Stejar de Scorniceşti"(satul natal al stejarului cu pricina).

Nota : intervertirea calificativelor nu se poate face fără aprobarea scrisă, semnată de Elena Ceauşescu - altfel s-ar ajunge la : "Gânditor polar", Geniu dunărean", "Creatură conducătoare (sau ; cârmuitoare)" şi alte lesmajestăţuri.

c) Superlativizante :

- "Cel mai…" (iubit, mare, frumos, deştept, harnic, etc.) - exemplu : "Cel mai mare fiu al României", "Cel mai iubit iubitor de copii", etc.

d) Suprelativanto-ierarhizante - exemple :

- "Primul Bărbat al Ţării" (în limba română, ***ţară*** este de genul feminin);
- "Primul Fiu al Poporului" - atenţie : se scrie : ***F***iu şi ***B***ărbat - însă popor şi ţară.
- "Primul gânditor al acestui pământ" (ştiut fiind : până la 26 ianuarie 1918 pe acest pământ nu fiinţau fiinţe gânditoare) ;
- "Cel dintâi Preşedinte al patriei noastre"

"Primul Miner de Onoare al ţării" (titlu decernat de Elena lui Nicolae, de Nicolae Elenei la două luni după marea grevă a minerilor din august 1977).

e) Sub formă de cocktail - exemple :

- "Planeta pământ (Terra) trăieşte, azi, sub Zodia Ceauşescu" ;
- "Marea Chartă a naţiunii române este Programul PCR, elaborat de geniul tov. Ceauşescu";
- "Ca rezultat al gândirii sale creatoare, dispunem, azi, de o concepţie proprie, originală, ştiinţific-fundamentată şi verificată de viaţă cu privire la locul şi rolul statului şi dreptului în societatea contemporană" ;
- "Tov. Ceauşescu este cea mai eminentă (sic) personalitate a vieţii politice şi ştiinţifice (re-sic) internaţionale" ;
- "Autor al unei opere de impresionantă bogăţie şi multilateralitate"(!);
- "A pus bazele ştiinţei conducerii societăţii"…

Încheiem cu următorul extras din discursul rectorului Academiei de Ştiinţe Sociale şi Politice din Bucureşti, Leonte Răutu (el însuşi ! - inevitabilul, increvabilul Răutu), cu ocazia decernării titlului de "Doctor" Geniului Suprem (şi carpatin) - iată :

"Una dintre cele mai valoroase contribuţii ale gândirii tov. Ceauşescu este elucidarea raportului dintre general şi particular" - nu mai subliniem, nu mai comentăm.

Stalin ? Mao ? - fac figură de bunici dataţi. Kim Ir Sen ? - un fel de văr sărac. Amin Dada, Bokassa Enver Hodgea ? - bieţi tiermondişti.

Nota *(decembrie 1997) : Textul de mai sus a fost re-tradus din franceză. În acel moment - vizita lui Ceauşescu la Paris - a fost multiplicat şi distribuit presei scrise, posturilor de radio, de televiziune, agenţiilor de presă, ambasadelor occidentale la Paris. A fost copios citat - în Franţa, în Belgia, în Canada (presa franceză).*

Singurele mari cotidiene ce l-au ignorat :

L'Humanité*, organul Partidului Comunist Francez (nu e de mirare) şi* ***Le***

Figaro *- jurnal al celei mai cretine drepte din lume : dreapta franceză, declarat anticomunist, dar pro-brejnevist, pro-jaruzelskist, pro-ceauşist…*

Nota (iunie 1999) :

Fireşte, pentru cititorii occidentali, nume ca Virgil Cîndea, Vasile Băran, A. Păunescu, Dinu Săraru, Paul Anghel, Zoe Buşulenga, Acad. Condurachi, Mihnea Gheorghiu, Balaci, ş. a., ş. a. nu spuneau nimic - de aceea nu le-am indicat sub fiecare laudă. Nici nume ca Radu Enescu, Nicolae Balotă, D. R. Popescu, Titus Popovici, A. Buzura, Bălăiţă.

Românilor din România : da. De aceea le-am înşirat aici - nu pe toate.

1 9 8 4

[oct. 1984]

I S T O R I E...

România literară din 6 decembrie 1984 publică un lung articol semnat de cunoscuţii tovarăşi lucrători în branşa istoriei : Florin Constantiniu şi Mihai Ionescu, în care ***se*** protestează energic împotriva… reproducerii în revista budapestană *Kritika* a unui Memoriu întocmit de generalul Nagy Vilmos, ministru al Apărării din Ungaria şi adresat regentului Horthy în aprilie 1943.

Ce au a reproşa (vehement) istoricii de stat şi de partid, povestitorii de poveşti cu cocoşi tricolori Constantiniu şi Ionescu ? Nu avem textul memoriului, ne mulţumim cu ce ne povestesc indignaţii din *România literară*. Şi cu citatele extrase de ei cu mâna lor :

"Revista *Kritika* nu se sfieşte să reproducă una din ideile…" nu-se-sfiesc tovarăşii activişti pe tărâmul istoriei de la Bucureşti să se indignariseasca de… ne-sfiala ungurilor - "una din ideile de bază ale crezului politic al lui Nagy Vilmos : «Am susţinut totdeauna că trebuie să rămânem până la sfârşit fideli puterilor Axei»" - am încheiat citatul din citat şi ne întrebăm la rându-ne :

De ce ar fi trebuia "să se sfiască" revista ungurească "să reproducă" în 1984 "crezul politic" al ministrului Apărării al Ungariei din 1943 ?

Citatul incrimnat continuă - continuăm şi noi să cităm din citat. Aşadar generalul Nagy Vilmos scria, în aprilie 1943, în atenţia lui Horthy :

"Ţara (Ungaria - n.n.) trebuie să aibă la dispoziţie o parte din armată în cazul unui atac care ne ameninţă din partea românilor, slovacilor şi eventual al sârbilor (…) Atitudinea României este atât de imprevizibilă, încât este necesar să luăm faţă de ea toate măsurile de securitate. România susţine permanent necesitatea modificării situaţiei actuale, ea nu poate renunţa la teritoriile din Ardealul de nord (…) În cazul în care anglo-saxonii debarcă undeva în Balcani sau situaţia armatelor germane devine critică, este foarte posibil ca România să întoarcă spatele Germaniei. În acest caz, trebuie să ne aşteptăm ca forţele armate române aflate în ţară să încerce recucerirea Ardealului de nord, lucru pe care trebuie să-l împiedecăm cu orice preţ" - am încheiat citatul (din citat).

Tot nu vedem unde-i buba. Care-ar fi motivul… ne-sfielii duşmanului milenar…? Ce-ar fi dorit tovarăşii paznici la gura istoriei de la C.C. al P.C.R. Constantiniu şi Ionescu ? (întrebare retorică : de ce or fi activînd activiştii în pereche ? Ca să se supravegheze reciproc? Dar sunt verificaţi - la dosar, nu la istorie, am avut prilejul să o constatăm).

Adevărat, bucureştenii reproşează budapestanilor faptul că, prezentîndu-l pe Nagy Vilmos, au scris ; "se situa pe o poziţie naţională". Ei şi ? Este normal ca Ungurul Nagy să se "situeze" pe o poziţie naţională (ungurească) - ce-ar fi vrut tovarăşii noştri dragi : ministrul Apărării Ungariei să se situeze pe o poziţie… antinaţională, de-o pildă: pro-românească ? Când eşti un

trecător pe stradă, ardelean pe deasupra, poţi gândi că Ungurii iar nu se… sfiesc, însă atunci când te prezinţi ca istoric, eşti obligat să cunoşti istorie măcar elementară şi să ştii (deci, accepţi) că ministrul Apărării al Ungariei - pe timp de război ! - se situa, oricât le-ar părea ciudat constantiniilor şi ioneştilor - pe o poziţie naţională maghiară ! Dar e atât de simplu - să fie nevoie şi de un desen ?

Dacă motivul replicii în duo (bine : în tandem - sau şi mai corect: în cuplu) din *România literară* ar fi fost neobrăzarea cu care "unii" (care se ştiu ei !) falsifică istoria, cu care proferă insulte la adresa Românilor - am fi înţeles şi am fi subscris. Numai că pe istoricii de partid de la Bucureşti nu-i doare durerea Ardealului de Nord martirizat vreme de patru ani (ultima oară), ci cu totul altceva : au băgat ei de seamă că, pe marginea ipotezei avansată de Nagy Vilmos : "Este foarte posibil ca în cazul în care anglo-saxonii debarcă undeva, în Balcani, sau dacă situaţia forţelor germane devine critică, România să intoarcă spatele Germaniei", editorii de la *Kritika* au comentat : "Previziunea s-a adeverit perfect în august 1944".

Ei şi ? Nu-i adevărat ? Ori poate au ordin de la Tovarăşu' să re-re-re-rescrie ei istoria ultimelor patru decenii ? Adevărul gol-goluţ i-a scos din fire pe bravii tovarăşi de la Bucureşti, împingîndu-i să scrie negru pe al următoarele:

"În realitate, România a intrat în războiul antihitlerist, nu speculînd situaţii de conjunctură, ci (…) în clipa în care nu se precizase încă înfrângerea Germaniei".

Idioţenii caracterizate : cum îndrăznesc să afirme că, în august 1944, nu se "precizase" înfrângerea Germaniei ? Dar unde era, mă rog, frontul de Est, în acel moment ? Nu în România ? Dar unde era Frontul de Vest - nu avusese loc Debarcarea în Normandia ?

Inadmisibilă afirmaţie pentru cineva care se ocupă de istorie, ca şi pentru cei care nu cunosc limba română şi ştiu ce însemnează "conjunctură".

Adevăratul motiv al iritării C.C. al P.C.R. nu este ***istoria*** (de care-i doare-n…-n carnet pe istoricii de partid) ci… - dar mai bine cităm din *România literară* :

"Nu ştiau editorii (de la *Kritika* - n.n.) că 23 august reprezintă cea mai mare sărbătoare naţională a poporului român ? (…) Sau poate tocmai de aceea textul lui Nagy Vilmos (…) a fost dat publicităţii, chiar în luna august 1984, când toţi oamenii muncii din România celebrau"… etc., etc. "măreţul act ?"

Asta era ! Nu fiindcă Ungurii ar fi zis, ar fi scris ; că nu s-ar fi sfiit să ne insulte… etc, nu ! Ci pentru că au dat publicităţii acest text "***tocmai"*** de 23 august ! Ca să ne strice balul - în fine, "sărbătoarea naţională a poporului român", aia care a consfinţit căderea noastră în robia Moscovei.

Că omologii de la Budapesta ai bucureştenilor Constantiniu şi Ionescu au ales "chiar luna august" (chiar aşa : nu mai puteau aştepta un pic, nu mai ţineau până-n septembrie ?) este, nu doar probabil, ci sigur : "socialismul gulaşului" kadarist se menţine şi prin ritmica întredeschidere a supapei naţionalismului, a şovinismului maghiar (de la care am putea lua lecţii…). După cum "independenţa" ceauşiotă s-a menţinut cât s-a menţinut prin întredeschiderea aceleiaşi supape (dacă sântem mai modeşti decât Ungurii întru ură faţă de alte neamuri, nu înseamnă defel că sântem mai puţin dobitoci - fiindcă de pe urma încăierării dintre noi profită, la "nivel mediu" : Kadar şi Ceauşescu - la "înalt nivel : Brejnev ; comunismul local şi sovietismul global sunt uitate atunci când Ungurii se sfâşie ba cu noi, ba cu Slovacii, ba cu Sârbii).

Dacă Ceauşescu personal, cum se spune pe Dâmboviţa, are probleme (personale !) cu Ungurii, să şi le personal rezolve, doar el le-a reactivat, în mod deliberat - întru diversiune şi represiune. Deşi, sincer: nu vedem cum un comunist pietros, betonic (bine : doar lemnifer) ca el va reuşi să rezolve "o problemă naţională "- care presupune înţelegere şi respect faţă de ceea ce se numeşte *diferenţă* : etnică, de limbă, de cultură, de religie, etc. Dacă Ceauşescu este incapabil să priceapă şi să se exprime în limba română, să pătrundă măcar elemente de cultură română - atunci cum să înţeleagă limba, cultura, tradiţia ***altora*** ?

Ceauşescu : un perfect comunist, activist al PCR, acel partid care, de la

fondarea lui a atacat România, considerînd-o "stat multinaţional artificial", "creaţie a imperialismului occidental", proclamînd "dreptul naţiunilor la autodeterminare, până la completa separare" ; acel partid care, în iunie 1940, "saluta fierbinte popoarele Basarabiei şi Bucovinei de Nord, eliberate de jugul imperialismului românesc" ; partid care, dacă şi-a manifestat dezaprobarea în momentul cedării Ardealului de Nord, nu a făcut-o din românism, ci pentru că ***acel teritoriu… fusese ocupat de către altcineva decât URSS*** ! ; iar odată înscăunat prin forţa Armatei Roşii, cum a tratat PCR "problema naţională"? Bineînţeles, după reţeta sovietică, aţâţînd comunităţile una contra alteia, simultan, alternativ. Iar dacă PCR a fost oarecum "logic" atunci când a hotărît că minorităţile anterior persecutate (evreii, ţiganii) au dreptul la compensaţii (ba chiar la revanşă), care va fi fost "logica" includerii printre persecutaţi a persecutorilor maghiari ? Care a fost "politica de cadre" care a permis, ba chiar a favorizat intrarea în Miliţia şi în Securitatea românească a numeroşi poliţişti unguri szalosişti, vinovaţi de persecuţii, ba chiar de masacre perpetrate împotriva evreilor, a slovacilor, a sârbilor, a românilor ? Între cele două războaie, în România "burgheză", minoritatea maghiară a avut drepturi mult mai largi, mai consistente decât… majoritatea maghiară din Ungaria, iar în timpul războiului, deşi sângerau rănile Ardealului de Nord, nimeni nu s-a atins de maghiarii cetăţeni români. În virtutea cărei "compensaţii" PCR, prin braţul numit Petru Groza, i-a făcut… majoritari în aparatul administrativ, de partid şi mai ales în cel represiv ? Dacă li s-a făcut o regiune autonomă, de ce doar lor ? De ce nu şi germanilor, de pildă ? Şi de ce PCR şi-a schimbat fulgerător atitudinea faţă de maghiari ? Fiindcă, brusc, descoperise… virtuţile echilibrului ? Da de unde !

Ordinul venit de la Moscova, după Revoluţia Maghiară din 1956 : din minoritate privilegiată, Maghiarii de la noi au devenit (ca şi majoritatea) o oarecare comunitate persecutată.

Să aibă dreptate Românii care se adresează astfel maghiarilor :

«De ce vă plângeţi ? Comunistul Ceauşescu nu atentează doar la identitatea voastră, ca maghiari, ci la identitatea noastră, a tuturor nefericiţilor cetăţeni ai RSR - nu vorbeşte el, de la o vreme, de un monstru numit "naţiune socialistă"» ?

Şi totuşi, nu au dreptate Românii : minorităţile naţionale au o identitate, o limbă maternă, o cultură, o tradiţie - altele decât ale majorităţii, deci normal este să le fie respectată, chiar încurajată diferenţa.

Din nefericire, România lui Ceauşescu nu cunoaşte normalitate. În primul rând : un regim comunist nu poate asigura o stare generală de normalitate ; în al doilea : Ceauşescu nevrînd, neputînd să recunoască propria-i vinovăţie în ruinarea ţării, caută, ca de obicei, ţapi ispăşitori.

Iar aceştia, totdeauna, peste tot - au fost ***alţii*** : Ruşii, Evreii, Ungurii - care uite ce ne-au făcut ! Ne-au stricat balul de 23 august seara ! - după cum se lamentează activiştii pe tărâm, tovarăşii noştri Constantiniu şi Ionescu…

Nota (iunie 1999) : *Să fie doar autoiluzie, anume că* ***ceea ce*** *scriam atunci, în 1984 nu s-a perimat ? Că ar fi suficient să pun, în locul numelui (şi politicii) lui Ceauşescu numele lui Miloşevici ?*

1 9 8 7

17 august 1987

DIN NOU DESPRE DELTA DUNĂRII

Ceauşescu este om de cuvânt : odată ce a promis că distruge ceva, nu mai dă înapoi. Nici bunul simţ, nici calculul sumar al eventualului profit nu-l tulbură şi nu-l face să se răzgândească. A promis că va tăia canalul Dunăre-Marea Neagră prin cimitirul Canalului Morţii?- s-a ţinut de promisiune ; a promis că va "sistematiza" Capitala - a distrus-o ; a ameninţat că are să "revoluţioneze" agricultura? A dat-o peste cap - câtă rămăsese, după colectivizare.

Noi am greşit, sperînd că măcar într-o chestiune… marginală, precum Delta Dunării o va lăsa mai moale cu ameliorările-i faimoase - ne-am înşelat iar : aflăm din presa bucureşteană că "Programul de exploatare integrală a Deltei Dunării" (aşa-i zice acestei culmi ceauşine), nu numai că a început, dar "se derulează cu paşi de uriaş", cum ne asigură un gazetarnic de la *România liberă*.

Ceauşescu, deşi născut (întreaga planetă o ştie) la Scorniceşti-Olt, zonă de coline (i se mai spune : Piemontul Cotmeana), gândeşte şi acţionează ca un pur produs al stepei asiate, alaltăieri sedentarizat. Deşi purtînd el un facies palestinian şi un nume turcesc, are mai degrabă mentalitate de slav-istoric, din cei care dăduseră pe dinafară din mlaştinile Mazuriei şi, începînd din secolul al VI-lea năboiseră şi spre sud, înecînd, înnămolind tot ce era viaţă pe cursul văilor, ruralizînd până şi Grecia cea plină de polisuri. Ca şi urmaşii de azi, Ruşii, Ceauşescu are o concepţie pur cantitativă, este obsedat de kilometri, de tone, chintale, cincinale-n patru; în capul lui "realizările" trebuie să fie: lungi, late, grele. Chiar când a acceptat - în felul său - că în România, ţară europeană, agricultura nu poate fi altfel decât ***intensivă,*** nu a înţeles nici termenul, nici realitatea : dacă în opinia lui (cea ***ne***-învăţată la primară) 200 metri pătraţi (la cât a limitat lotul individual) "face un pătrat cu latura de 200 metri" ; dacă a dat ordin să se construiască "sere cu etaj, ca să se facă economie de teren", de ce să ne mirăm că obsesia cantitativă l-a împins să distrugă Delta Dunării?

Ne mirăm, totuşi, că jurnaliştii din Piaţa Scînteii, din slugărnicie, îi imită (şi îi difuzează), atât cumplitele greşeli de limbă, cât şi terifiantele strâmbătăţi de gândire - cităm din *România liberă*, 23 iunie 1987:

"În Deltă **s-au descoperit terenuri noi**. **Pământuri noi**, în patria nuferilor albi" (s.m. P.G.).

Bine-bine, sub Ceauşescu orice e posibil, chiar şi epocala descoperire de "terenuri noi" - dar ce are de gând să facă Luminăţia Sa, Cârmălae Fărulescu (/am citat din Păunescu) din aceste descoperiri ? Iată răspunsul :

"În locul stufului foşnitor, lanuri foşnitoare de porumb. În locul miriştei de stuf, mirişti de grâu".

Poezia ce răzbate din… viziunea botanică (bine : agricolă) a jurnalierului (semnează : Mihai Petre Băcanu) rămâne fără acoperire. Nu am lucrat în Deltă, cunosc Balta Ialomiţei şi îl anunţ pe Băcanu că chestia cu "miriştea" e un fel de a vorbi vorbe : să fie lăsată Delta cu stuful ei şi-al lui Dumnezeu, dacă nu ţinem să ne trezim cu o drăguţă de catastrofă ecologică. Băcanu însă:

"În apropiere de nuferii albi ai rezervaţiilor au apărut macii cei roşii ai lanurilor unduitoare de grâu, înalt cât omul".

Or fi frumoşi macii (mai ales roşii, precum cravata-i de etern pionier), în lanurile de grâu, însă de multe decenii, macii-în-grâu constituie proba prostului agricultor - şi, consecinţă : a prostului "reporter"; apoi : Băcanu crede, ca şi nen-su Niculae (=Văpaie) că dacă grâul este înalt cât omul, atunci şi bobul va fi cât vrabia, or, de multe decenii, în Europa, nu în Rusia cea piroasă (asta venind de la pirul lui Lîsenko) se cultivă păioase cu tulpina (paiul) scurt, sub un metru - din motive ştiute de oricine, dar nu de Ceauşescu, Mântuitorul, nici de Băcanu, Evanghelistul.

Că tot sântem la capitolul "Cunoştinţe elementare", încă un citat:

"Datorită înfăptuirii Programului Deltei Dunării", scrie scriitoristul Băcanu "şi zona Sfântu Gheorghe cunoaşte un ritm rapid de transformare. Cine-şi imagina că pe nisipuri pot creşte cartofi, roşii, ardei, migdali, cătină (!?), cireşi, vişini !"

Cum - cine-şi imagina? De ce era nevoie să-şi "imagineze"? Oamenii Deltei au cultivat de când se ştiu legume (şi ce legume !), harbuji, viţă de vie şi gutui (e-hei, gutuile de Sfântu Gheorghe-Deltă !) şi smochini (ce dulceaţă de smochine verzi să făcea la Sulina !). Jurnalosul Băcanu, băiat de la ma'ala, confundă capra cu varza, turcul cu pistolul, găina cu făina şi… cătina cu cine ştie ce fructolegumă. Oricum, el a enumerat cătina printre "realizări"…Dacă, Doamne fereşte, şi aici e mâna Dânşii, altfel spus a BelElenei ? Cum e ea inventivă, îl va fi pus pe Cristofor Simionescu să imagineze niscai polimeri "pe bază" de cătină, cu care va ştiinţific-alimenta populaţia paşnică ?

Înapoi, la "pământurile" descoperite de Descoperitorescu - şi "fasonate", iată pentru de ce "Oamenii noştri sunt mândri că participă la acţiunea de **schimbarea a reliefului**"(subl. m., P.G.).

Cum anume - cităm tot din Băcanu :

"Anul trecut am avut o depăşire la producţia globală cu 157 milioane lei, faţă de cea a anului anterior, ceea ce corespunde unei creşteri anuale de 12,8%. A crescut şi gradul de înzestrare tehnică : valoarea fondurilor fixe depăşeşte 4 miliarde lei".

Deducem că ar putea fi vorba de diguri, de canale - primele vor "apăra câteva sute de mii de hectare de pământuri noi, fertile", iar canalele… La ce vor sluji canalele - la altceva decât la îngropat burghezimea, chiaburimea, intelectualimea, popimea, ofiţerimea "de pe timpuri" ? Deocamdată, cel mai important - tăiat între localitatea Crişan şi Pădurea Caraorman, slujeşte la navigaţie… - cităm :

"Caraorman a fost cândva o pădure falnică, împuţinată mereu de nisipul care s-a aşternut în dune, ca în Sahara…"

Băcanu tratează Pădurea Caraorman după modelul cătinei ; în perfectă necunoştinţă de cauză. Habar n-are ce e cătina (şi la ce fel de scărpinat foloseşte ea); niciodată n-a ştiut că în 1973, prin Legea nr. 9 întreaga Deltă a Dunării a fost declarată rezervaţie naturală, iar în Nomeclatorul ONU figurează : "Rezervaţia complexă Caraorman". Motivul protecţiei pădurii, căinată de vajnicul jurnalist ("împuţinată mereu de nisipul care…") chiar acesta este : "cele mai înalte dune de origine eoliană din ţară" - cum scrie în Legea nr. 9/73. Aşadar : după ce este un ignorant strălucit (care-i învaţă pe alţii), dar n-a aflat până la vârsta lui că Pădurea Caraorman era "falnică" tocmai din pricina dunelor eoliene (deci călătoare, deci mişcătoare) ce o, spectaculos, "înecau", numitul Băcanu, devine, firesc, un harnic apostol al distrugerii (a ceea ce nu cunoaşte), atunci când scrie negru pe alb:

"Dar şi nisipul e preţios, aşa că aici ia fiinţă o fabrică de nisipuri (!) pentru turnătorii (!!)".

Ce putem spune ? Când oamenii crapă de foame, de frig, de neîngrijire medicală, să ne indignăm-înduioşăm de soarta unor dune de nisip, fie ele şi "cele mai înalte din ţară"? ; fie figurînd în Nomenclatorul ONU ca "rezervaţie naturală" ?

Ei bine, la oameni ne gândim. La cei care, în momentul de faţă lucrează la "fabrica de nisipuri", despre care până şi Băcanu scrie : "Nu-i uşoară munca de extragere (?) a nisipului, mai ales când bate vântul, de nu mai vezi nimic în jur". Ne gândim şi la oamenii de mâine, citînd din **Enciclopedia geografică a României**, Ed. Ştiinţifică şi Enciclopedică, Bucureşti 1982 :

"(Delta Dunării), sistem tânăr, se reglează natural, prin inundaţii periodice care spală excesul de substanţe organică şi minerală acumulată. În lipsa acestora sistemul deltaic va evolua rapid spre o câmpie litorală".

Acesta este visul lui Ceauşescu - ni-l explică Băcanu :

"Din Deltă apa, stuful se retrag făcînd loc unor (…) bărăgane".

Cultivate cu cătină. Din ea se vor extrage "înlocuitorii" elenici.

1 9 8 7

[31 oct. 1987]

PĂUNESCU ŞI MINERII…

Ce bun, ce util, Adrian Păunescu - în opoziţie… Mai potrivit : "pe tuşă". Şi mai potrivit ar fi : "Ce bun, Păunescu - atunci când nu mai este la putere !"

Marele Bard al Bârcii a cunoscut şi alte buşeli - ce tragòdii, alun-gările, cu ciomagul, de la troaca Stăpânului ! ; ce oceane de lacrămi cu bobul ca harbuzul, ce uragane de plângeri cu hăulelituri, ce cutremure pricinuite de

tăvălelile prin colb, de darea-cu-curu-de-pământ ; de durerile lui buciumăite - şi de reproşurile-ameninţări : «Las‘ că mă fac eu mare…» - Doamne fereşte, şi mai mare ?, dar tre’ să sunăm la salvare !, vorba lui Ivănceanu. Penultima trânteală - acum vreo şapte-opt ani i-a fost, la urma urmei, fastă : şucărit foc pe lume şi viaţă, a împuş-cat o salvă de “poeme” - aşa le zice el, Poemòsul, poemoaielor sale - anticeauşiste, soro ! ; anticomuniste, frăţioare !!

Abia se subţiase impresia (poetică) a legendarului “poem-pamflet” împotriva lui… Pacepa (ei, da: pe cine nu cântă, pe cine nu fulgeră un Poetău!), că s-a dat la Tovarăşa! Am auzit bine : s-a dat la Dânsa, personală - nu chiar pe nume zicîndu-i şi dregîndu-i, dar umblîndu-i pe sub polimeri cu o neruşinare şi o nemilă de profet în propria-i moşie. E-he !, dar poemele (f’o duzină - însă lungi; şi - însă - late) alea în care ditamai Bărdoiul pişa pe toţi ochii, rezemat de umărul bietului ţăran român colectivizat! ; dar duzinile cele-lalte, tot poeme-filipică la adresa cenzurii ! - să vezi şi să nu crezi ! Păunescu împotriva “sugrumătorilor gândului şi a poeziei” (însă dacă ne gândim că vorbea numai de poezia proprie…).

Adevărat : în toate, dar în toate productele sale rimat-ritmate, oricare le-ar fi fost ţinta (de laudă, de nelaudă) : Ea, El, ei…, Poemòsul poetoi Poetescu Latrian nu se uita pre sine (!), am vrut să spunem : nu-şi uita interesul (şi suferinţele domestico-menajere) : de-o pildă ***procesele…*** Cele de la tribunal, nu din alte părţuri, cu advocaţi, cu citaţii şi citaţi, cu martori şi mărturii, cu probe şi ‘probète… Avea, martirul naţiei şi-al Olteniei dunărene procese de divorţ, de pensie-alimentară, de deturnare de fonduri, de… Sălile tribunalelor se mutaseră în poetica păunesciană : după o directă la plexul chimiei, venea imediat o sfâşietoare, răcnitoare plângere pe mormântul căsniciei destrămate ; după o punere la zid a colectivizării criminale venea un bocet cu sughiţuri şi cu muci scurşi pe creştetele copilaşilor orfănei - pentru ca în versul următor s-o înfiereze hotărît pe femeia-ingrată, cea care, precum vulturul zmulgînd ficaţii prometeului, îi sustrăgea lui, din poznar, pensia ’limentară…

Ciudăţenie : oameni suficient de alfabetizaţi - şi care înainte fuseseră, pe bună dreptate revoltaţi, îngreţoşaţi de scălâmbăielile ceauşiste al Păunescului, faţă cu “poeziile reacţionare” (!) ale acelu-iaşi, găseau nu doar poezie, ci şi patriotism ! Cât despre curaj…

Iată că de vreo doi ani Păunescu a redevenit mare-român, mare-patriot, ba chiar mare-poet. De ce ? Probabil pentru că iar şade pe tuşă. În fine, nu o tuşă adevărată, ci retrogradare - la *Contemporanul*.

Avînd timp berechet şi naturală dispoziţie contestatară, Păunescu, uitînd ce zicea-scria-zbiera abia ieri, acum descopere aţe de tăiat mămăliga, roate foarte rotunde şi ape-calde. Mai deunăzi - în *Contemporanul,* se-nţelege - încerca să convingă pe cine l-ar fi ascultat că el l-a fost iubit… primul, pe Bacovia ! - drept care, cititorul, bacovianizat, era trimis iute-iute alături, în chenar, la bacovienele păuneşti. Desigur, Păunescu făcea un lucru - bun - dar îl făcea rău, ca să zicem aşa : să aduci vorba despre marii noştri poeţi (mai ales că nu găseşti **cărţile** lor în librării) este o treabă de laudă, dar să ne ierte Dumnezeu : Păunescu ăsta prea iubeşte mult, prea iubeşte multe, prea cinsteşte, prea pupă tot ce-i iese în cale, de-a valma : Nicolae Ceauşescu şi Mihai Eminescu, “bărbăţia” Primei-femei-a-ţării, poezia lui Bacovia, a lui Goga, Bucovina, Ardealul, oierii, minerii…

În *Contemporanul* din 16 oct. 87, continuîndu-şi serialul “Povestea poeziei române”, Păunescu pune pe-un rând, ca să-i vină mai economic la pupat - de la stânga spre dreapta : Alba Iulia ; 1 decembrie 1918 ; Valeriu Râpeanu; **Noul Testament** de la Bălgrad (şi, desigur, Simion Ştefan) ; Vasile Nicolescu; defuncta colecţie Luceafărul ; incomparabila Domniţa Ştefănescu (?); Ion Savu (albaiulean şi miner în Valea Jiului)…

Întru ilustrarea pupăturii păunesciene (l-ai crede rus, nepot al lui Brejnev, dacă n-ar fi oltean), un poem, în chenar şi acesta, ’titulat : “Poetul vine-n Vale (cu V, ca să se ştie !). Să citim împreună :

“Puterea lui aceasta e în lume,
Prin spinii aprigi alergînd desculţ
Să dea durerii anonime nume

Şi să devină arma celor mulţi”.

Şi încă :

“Scârbit de mizerabile elite,
Ce-şi trec vremelnicia cu nimic,
Destinul lui la oameni îl trimite,
Să zică despre ei ce ei nu zic”.

Soarta-crudă a Poetului continuă pe multe strofe - din care cităm:

“Din când în când acest destin îi spune
Că pur pe lume nu-i ce-i pur…

Şi încă :

“Murdar de-atâta falsă puritate,
Poetul vine iar la ***cei mai buni*** (s.m. P.G.)”

Ne vom întoarce la venitul-iar, până atunci să ascultăm, să aflăm ce crede poetul Păunescu despre viaţă-şi-destin - în legătură cu minerii :

“Există-o înălţime-a adâncimii,
Există-o cale de-a sfida poveri,
Există sacrificiul de-a fi primii,
Există-n veci eroicii mineri”.

Hai să mai cităm o strofă :

“Şi dacă viaţa însăşi e o rană
Şi nu o simplă luptă de idei,
Printre mineri condiţia umană
Şi-a pus şi îşi păstrează casa ei” (?)

Iar acum din nou la Poet - pentru strofa-finală :

“Cum lupta lor e lupta vieţii sale,
De undeva şi dinspre nicăieri
Poetul vine să se-nchine-n Vale
Condiţiei umane, la mineri”

Semnează : “Adrian PĂUNESCU” şi datează-localizează astfel : “**Petroşani, totdeauna**”. (subl. m. P.G.).

Ei, ce-i faci unei asemenea creaturi : o omori de vie ?, o îmbrăţişezi, lăcrimînd, o dai la o parte cu piciorul, o pui sub cur, după ce i-ai, băgat, ruseşte, limba-n gură, îi arzi o mamă de bătaie - apoi o ierţi şi-o regulezi, ca Rică, Fante de Obör pe gagică (aceasta nu este o trimitere literară, ci esenţa păunescianismului) ? Acest măgar (a fost o dezmierdare…) scrie ca un nesimţit : “Petroşani, totdeauna”, uitînd ce-a scris în 1977, după revolta minerilor din Valea Jiului, lichidată tot de nen’su Ceauşescu şi de “pretinu-său”, generalul Pleşiţă, şeful Securităţii !

Lucrurile au stat aşa : minerii au declarat grevă la 1 august (1977), s-au declarat solidari cu mişcarea noastră (lichidată…) l-au sechestrat pe Verdeţ, au cerut să vină Ceauşescu. Farul-Cârmaci a venit - minerii nu l-au sechestrat, dar l-au ţinut locului, până le vor fi împlinite doleanţele. Conducătorul cel Viteaz, gata-gata să se scape-n nădragi de frică, a promis totul - minerii l-au lăsat să plece şi numaidecât a intrat în acţiune Securitatea condusă de generalul Vasile Gheorghe, (fost colonel înainte de a ne lichida pe noi, cei-cu-drepturile-omului, în aprilie acelaşi an), supervizată de generalul Pleşiţă. Timp de trei luni (august, septembrie, octombrie) nu s-a permis niciunui gazetar occidental pătrunderea în “zonă” - avînd întinderea unui judeţ - aşa că, în cele din urmă, un american a scris cam aşa :

Se confirmă zvonurile potrivit cărora o mare grevă a avut loc înValea Jiului - dar a fost reprimată cu ferocitate, dealtfel nici după 100 de zile nu s-au ridicat barajele, iar pe de-asupra zonei, zboară, în permanenţă, helicopterele armatei…

Păunescu, voluntar purtător de cuvânt al Ceauşescului - şi al Securităţii - s-a grăbit să dea o dezminţire - în genul :

…Minte gazetarul cutare când pretinde că ar fi avut loc în Valea Jiului frământări sociale. Elicopterele pe care le-a văzut zburînd, nu sunt ale armatei, ci pur şi simplu ambulanţe aeriene…

Chiar de-ar fi fost ambulanţe - admiteau jurnaliştii occidentali - pe cine transportau ele toată ziua-bună-ziua ? Nu cumva pe minerii împuşcaţi de

oamenii lui Pleşiţă şi-ai Ceauşescului ?

Revin la o mai veche "fixaţie": scriitorii români pretind, acum, că n-au ştiut nimic-nimic-nimic despre greva minerilor din Valea Jiului - «eram în vacanţă, la mare - înţelegi…» . Tot aşa pretindeau că nu ştiuseră nimic de acţiunea noastră din primăvară - dar au participat, în presa literară, la demascarea, la vestejirea ei şi la acuzarea noastră ca… trădători de patrie.

Ba ştiau : Virgil Mazilescu mi-a comunicat, în prima săptămână a lunii august, că aflase, la Casa Scriitorilor, de la Iulian Neacşu cum fusese cu greva şi represiunea… Or Neacşu, beat, vorbise în gura mare, auzise toată scriitorimea prezentă.

Auzise, ştia - dar n-a suflat un cuvinţel.

Nici măcar ca Păunescu, dînd el "desminţiri".

Poate că poetul vrea să spună că regretă ce scrisese în urmă cu exact zece ani. Însă când ne gândim că mâine ar putea declara că regretă ce-a spus azi…

1 9 8 8

14 mart. 1988

O M A G I I

Am fi participat şi noi, la timp - şi cu drag - la Marea Sărbătoare /din Ianuare - dar, ghinionul dracului : turistului occidental ce ne promisese material bibliografic, i s-au confiscat exemplarele (trei, din **Omagii** - la Otopeni. Securistul-vameş a explicat motivul :

«Prea se râde duşmanii de tovarăşii…»

Deci ultimul răcan securist ştie că "se râde de tovarăşii" - numai tovarăşii (omagiaţi) nu ştie…

Neavînd sub ochi, sub mână corpul-delict, nu putem cita cinstit din cinstirile strânse în volume. Ştim că cel scos la Cartea românească de Bălăiţă poartă titlul **Lauri pe stemă** (de ce nu ?, vorba unui vecin), iar cel de la Eminescu : **Buchet de purpură şi soare** - după cum se observă, titluri pe comandă, pe măsură - poeticeşti.

Însă paguba nu-i mare : presa de partid a rezumat în lung şi-n (mai ales) lat volumele, apoi fiecare gazetă (de perete) a dat dovadă, alcătuind propria-i "antologie" (de omagii). Deşi în luna martie, să aruncăm o repede ochire asupra recoltei de iarnă - ianuarie 1988 :

Nu ne vine să plângem (nici să ***ne*** râdem), întâlnind nume de dârvală : Beniuc, Tulbure, Frunză, Andriţoiu, Lăncrănjan, Săraru (şi alţi bărani) ; de decenii purtătorii lor au fost cu adevărat: "toboşari ai…", vorba moţului cu chivără roşie, uitat în drum (şi fără gard) ; nu ne înveselesc, nu ne întristează omagiile semnate de Balaci, V.C. Tudor, E. Barbu, Dragoş-Răcănel, Ţoiu, Brad, Dodu Bălan, Bălăiţă, Iacoban, Potopin… Regretăm că nu mai trăieşte colegul de celulă de la Jilava, Virgil Carianopol : ce versuri ţapene, comuniste ar fi fabricat poetul legionar ! Dar poetul suprarealist, celălalt Virgil : Teodorescu…

Dar nu-i nimic, au rămas în viaţă alţi venerabili ai plecăciunii, boerii închinăciunii prea-supuse, precum academicianul AL. ROSETTI… Neajungîndu-i cele două volume cât două autobasculante, s-a propus să "facă" în acelaşi preţ şi *Scînteia,* cu o laudă a… Canalului Dunăre-Marea Neagră ; cum nici Canalul nu l-a încăput, stimabilul a explicat onorabililor că D-sa… *"sub impresia entuziastă a celor văzute, îi împărtăşeam telegrafic, în august, din Eforie-Nord, tovarăşului Nicolae Ceauşescu, creatorul unei lumi fermecate, sincerele mele felicitări şi urări de bine - pe care le reînnoiesc cu prilejul aniversării de astăzi !"*

Nu e singurul dintre marii-înaintaşi : a rămas la post, la plecăciuni, "prin furtuni, ca un plop" chiar plopul de serviciu, GEO BOGZA. Într-o

"*Inscripţie*" înscrie :

"La temelia epocalelor construcţii de pe malul mării se află gândirea preşedintelui Ceauşescu, ctitor de noi şi grandioase porturi !"

Şi noi car credeam că pe malul mării se află, nu gândirea, ci vila tov. Ceauşescu. Totodată nu ştiam că Ceauşescu a inventat portul la români.

Încă un venerabil şi el dezonorat în rele: Edgar Papu. Mai călcase D-sa în strachina protocronismului, se căise - asta să-i fie penitenţa ? :

"Exemplu de dinamism creator nesecat" ; "Om al amănuntului practic, al neobositului calcul de detalii şi totodată vizionar al proporţiilor grandioase - aşa au fost, în istorie, marii conducători" ; "energia lui, raţională, se află mobilizată în slujba bucuriei, care nu poate înflori decât sub soarele dreptăţii şi al respiraţiei libere, din adâncul plămânilor".

Poftim şi o stafie : Maria Banuş. Poet autentic, debutînd strălucit în 1937, bălăcărindu-se în realismul-socialist de cea mai joasă extracţie, se reîntorsese la uneltele poeticeşti prin 1965. Acum, în Anul Domnului 1988, se trezeşte scriind :

"Am avut prilejul să constat, în cele patru puncte cardinale ale lumii răsunetul pe care-l au acţiunile preşedintelui român. Oameni de pe toate meridianele rostesc numele Ceauşescu de parcă ar strunji în silabe simbolul viu al speranţei lor de viaţă".

Când te gândeşti că, pentru aceste temenele nedemne nu se mai plăteşte, ca pe timpul lui Dej ; ba chiar nu se plăteşte nimic - de ce or fi făcînd-o aceşti literaţi : de frică ? Dar tot au să moară - şi au să piară în ruşine.

Pentru că sântem la genul (care ar trebui să fie) gingaş - iat-o şi pe Ecaterina Oproiu. Ea execută genuflexiunile cu acelaşi aer al fetişcanei de acum vreo şase-şapte-opt decenii.

Nu mai zicem nimic de profesioniste întru ale curvăsăriei ca Dina Cocea, Mara Nicoară, Ioana Postelnicu, Zoe Buşulenga - dar ce caută aici Copnstanţa Buzea? Dar Cristina Tacoi ?

Vom oserva… absenţa lui Păunescu. Tace deocamdată, pedepsit - dar şi când o să deschidă el gura, aşternîndu-se pe hăulitură…

Să vedem cum stăm cu provincia. Cu provincia stăm bine. Iată *Convorbiri literare* cu ce se ocupă : publică stengazetisme de genul "Românească urare" de unul, Emilian Marcu. Cine-i Marcu ? Ce importanţă ! Cităm:

"Bărbatului ţării românească urare
Îi aducem acuma când anul cel nou abia a-nceput
Acum când întreaga noastră naţiune-i în largă sărbătoare
Cu-al ţării Erou noi facem un nou şi dârz legământ"

Asta ar fi prima strofă ; dacă nu ne-a ajuns, luăm dintr-a doua :

"Românească urare noi îi aducem de fericire,
De sănătate şi de ani mulţi pentr-al nostru popor,
Pentru nobilul crez de a fi ţării mereu tot mai bine,
Urare îi aducem noi din mioriticul plai".

Mai vrem ? Poftim, a treia strofă :

"Din plaiul acesta cu rădăcinile-n timp,
Înfipte adânc, până-n era primară…"

Ne oprim aici, în era-primară, altfel cine ştie unde ne pomenim. Deşi… Numai strofa asta şi gata :

"Românească urare îi aduce acum-ntreg poporul
Eroului ţării ce El îi este dârz stegar
Ca-n zările comunismului noi să înălţăm cât mai sus
Tricolorul
Căci ţării prin vitejeştile-i Fapte îi este el luminos Far".

Regretînd că la radio nu se "văd" majusculele, trecem alături, la "Cântec de lumină" - închinat Ei, majusculată. Are acelaşi număr de strofe ca şi cea pentru El - iat-o pe a doua :

"Anul care-ncepe este-n voioasă sărbătoare
Pentru Fiica ţării ce-i exemplul nostru cu drag
Pentru vremea nouă era viitoare
Luptătoare dârză sub al ţării noastre steag."

În a treia Marcu-Poetul se adresează Ei :

"Să fii ţării pururi bună chezăşie
Rodului ei tainic să i te dedai"

În continuare, "chezăşie" rimează cu "veşnicie", iar "dedai" cu, fireşte, "mioritic plai".

Din a patra strofă aflăm specialitatea omagiatei:

"În retorte, iată, rarele metale
Blând se decantează la-nceput de an"

Fiindcă n-ar fi just ca rarele-metale să se decanteze blând, în retorte, altcândva decât la început de an. Cine-i Ea ? Cum, cine :

"Minte înţeleaptă, mamă bună-n pace
Grâul ţării este liber de-nflorire
Comunist de frunte-n toate câte le face
Patria o are pururea-n privire !"

Mai sunt strofe, mai sunt, dar vai, ne lipseşte spaţiul (radiofonic).

Convorbiri literare (nr. 1/88) are, totuşi o pagină a 2-a. Pe trei-sferturi "plină"cu portretul Ei (semnat : DAN HATMANU, SABIN BĂLAŞA de pe Bahlui), sfertul rămas ocupat fiind cu un poem datorat Gloriei Lăcătuşu. Nu mai întrebăm : «Cine-i autoarea ?», tot nu contează. Producţia poartă titlul "Celei născute în ianuarie" - din care cităm :

"*Celei născute în ianuarie i-au menit ursitoarele Dunării să-şi iubească pământul ţării mai presus de orice*" - acesta a fost un vers ;

"Astfel se face că întrînd în lume odată cu Alesul, umăr la umă, nu a cunoscut altă mai cu folos lucrare decât aceea care i-a fost hărăzită : Dragostea de neam" - iar acesta al doilea vers ;

"Deopotrivă a celui de ieri, de azi, de mâine" - la al treilea nu i-a ajuns materialul ;

"Ea a venit spre ţară purtată de codri şi de pruni înfloriţi, El trăgînd după sine murmurătoarele noroade ale holdelor coapte, dar când s-au descoperit cu adevărat, într-un Armindeni (aşa !), *sufletele arzînd de candoare* (şi iar aşa !!) *s-au bucurat de un liman"* - materialul fusese mutat în acesta ;

"Izvoarele vieţii lor - capişte de vreme nouă.

"Vârstele lor - vârstele patriei.

"Număr infinit de inele, în tinereţea ei fără bătrâneţe, de viaţă fără de moarte" -

Greu să rezişti, să nu comentezi un asemenea cap de operă, măcar să atragi atenţia că Poeta Gloria Lăcătuşu vorbeşte de "tinereţea fără bătrâneţe, de viaţă fără de moarte" a patriei şi nu cum am fi tentaţi să credem, a… Matriei. Mai departe :

"Armonia fiinţei lor se întrupează din eroismul jertfei,

"Din heraldica unei vetre (aşa!),

"Din simboluri ce-au rezistat la Sarmisegetuza şi Posada ; la Rovine şi Podul Înalt, la Griviţa, la Mărăşeşti şi la Oarba (!!)"

Din ce se mai întrupează "armonia fiinţei lor ? Puţintică răbdare, poeta Lăcătuşu ne spune pe dat' :

"Din efigii ce s-au numit Burebista şi Decebal, Traian, apoi Vlaicu, Mircea şi Ştefan, Mihai şi Cuza sau Doja (**sau**-ul explică : avea de ales), *Tudor şi Bălcescu sau Mama şi Maria şi Fulga şi Ana şi…*"

Din "apoi" în "sau", de acolo în "şi" Gloria Lăcătuşu ne povesteşte cu de-a măruntul cum devine "întruparea armoniei fiinţei Lor":

"Din vigoarea neştirbită a limbii române (?), din cuvintele ei fundamentale"…

Vrem să aflăm care-s fundamentalele ? Iată :

"Dreptate şi luptă ; Pâine şi luptă ; Carte şi luptă".

Si dă-i, si luptă, că şi-aşa cămeşa-n cur ţi-i ruptă.

Din (încă) mai ce ?

"Din imagine - în trup făcliind (?). Din adiere - în stejar (!) Din suflare - în marmoră (?!). Din faptă şi gând - în model"

Ce ne mai lipsea ! Modelul !! Scritoarea Lăcătuşu Gloria ne propune două - ca la croitorie :

"Pentru bărbaţi - aidoma Lui : viteji şi buni şi înţelepţi ; patrioţi şi revoluţionari";

Pentru bărbaţi, am înţeles - dar pentru dame ?

"Să fie asemenea Ei : în vrednicie şi în statornicie, în neliniştea creatoare a cercetărilor ştiinţifice (!), în izbânda ideii (!!) în cuprinderea înrourată (???) a polisului întreg".

Asta aşa ié, vorba lui Moromete - mai ales aia, cu polisu-ntreg : adâncă. Şi am ajuns la final :

"Verbul latin dăinuie în cântare : Ave celor născuţi în ianuarie ! Omagiu !"

Dobitocului de la vama Otopeni : i se rupea inima că *se* râde de ei, omagiaţii - dar de omagiatori ?

Rosetti, Bălăiţă, Bogza, Marcu Banuş, Lăcătuşu ?

Să ne fi încurcat noi în reviste ? Să fi citit *Urzica* ?

1994

Către
Tovarăşul Ion Iliescu, Prim-secretar-general-şef al P.C.R.,

La Palatul Cotroceni, Bucureşti

Paris 21 aprilie 1994

Mult-stimate şi foarte-iubite tovarăş-drag Iliescu :

Am primit de la Bucureşti o copie a cererii de recurs în anulare a sentinţei de condamnare a mea şi a lui Horia Florian Popescu (pronunţată în 3 mai 1957), cerere formulată de Procurorul General V. Manea-Drăgulin şi adresată Preşedintelui Curţii Supreme de Justiţie.

Tovarăşe Iliescu :

Onoarea mea nu are nevoie să fie "reperată", persoana mea se simte ofensată de manevra neruşinată a comunismului-după-comunism instalat în România după decembrie 1989.Nu accept să fiu iertat de **voi** - ba vă interzic **vouă** (care sunteţi ce aţi fost - şi mai mult decât atât) să rostiţi, să scrieţi în legătură cu mine : "justiţie", "încălcare a legii", "recurs în anulare a sentinţei"- cuvinte, sintagme potrivite tovarăşilor **voştri**, cei cu merite-deosebite-în-apărarea-orânduirii-de-stat (gradaţi, asimilaţi), dar nu nouă. Eu am fost şi am rămas "duşman al poporului", "bandit", "lepădătură", "vânzător de patrie", "român corcit" - ba chiar : "neromân" - şi sânt mândru să fiu astfel, în gura **voastră,** a caralìilor României.

Prietenul şi colegul de lot Horia Florian Popescu îşi va formula opinia despre… "iertarea" ce ne-a căzut în cap din cerul Cotroceniului - aici iat-o pe a mea ; pe puncte :

l. «Cauza» mea/noastră penală a fost şi rămâne una măruntă. Au existat în România, după instaurarea **voastră** (prin forţa baionetelor ruseşti, prin fraudă electorală, prin teroare), cauze nemăsurat mai mari, mai grele, mai dureroase : zeci, sute de mii de nevinovaţi au fost trecuţi prin abatoarele Securităţii ; prin penitenciarele de exterminare (Aiud, Sighet, Râmnicu-Sărat, Jilava), mii au căzut sub gloanţele **voastre,** alţii au fost îngropaţi de vii în "mormintele pe care burghezia singură şi le-a săpat", după expresia inspirată (şi genială) a genialului vostru tătuc, Stalin : Canalul Dunăre-Marea Neagră ; minele de plumb din Maramureş, Balta Brăilei, Delta Dunării ; deasemeni sute de tineri au fost supuşi, la Piteşti, fabricării omului-nou - tot după modelul omului sovietic. Alte sute de români au cunoscut glontele **vostru,** în munţi, unde încercau să salveze onoarea acestui neam ; ţărani cu miile au fost

împuşcaţi în marginea satelor, pentru „vina” de a nu fi înţeles politica **voastră** agrară - cea ce avea să prefacă o ţară-grânar într-o republică de înfometaţi - în fine, numai Dumnezeu ştie câte alte mii de oameni au pierit de glonte sau ucişi în bătăi pe graniţa cu Iugoslavia şi cu Ungaria în aceşti 40 de ani de… închidere înţeleaptă.

Atâta vreme cât cauza acestora – a celor care, azi, nu pot vorbi (de frică; şi de… moarte) şi nu se pot apăra de cererile voastre (în numele lor !) de anulare a sentinţelor – nu va face obiectul unei **măsuri generale de condamnare a comunismului şi a comuniştilor vinovaţi de crime împotriva omului,** eu, cu a mea «cauză» neînsemnată nu-mi dau dreptul de a consimţi la… “anularea (selectivă) a sentinţei”…

2. Cine are insolenţa, nesimţirea, nemernicia să ceară ; să judece ; să hotărască… inversul : anularea sentinţelor - **tot voi** ? **Voi**, foşti, actuali şi viitori activişti, miliţieni, grăniceri, securişti ? ; **voi**, «îndru-mătorii-spre-îndărăt»? Dar iertaţi-vă între voi, până ameţiţi de efortul de a număra pân-la cinci - întreiertaţi-vă, -nainte, tovarăşi, cum aţi făcut de când ne-aţi venit în furgoanele Armatei Roşii (continuatoarea Hoardei de Aur) - şi lăsaţi-mă pe mine aşa, ne-iertat, în tabăra dimpotrivă, unde mi-e locul ! De ce încercaţi să mă (a)trageţi la troaca **voastră** ? Pe mine nu mă puteţi tenta cu “savoarea” borhotului activisto-diplomatico-securist cu care i-aţi momit pe unii “directori de conştiinţă” ai acestui neam făr-de direcţie - ba chiar pe unii exilaţi şi prieteni care s-au desexilat (şi desprietenit), iar acum se dau de ceasul morţii să ne explice (ei, nouă !) că ceea ce vedem… nu vedem bine, nu vedem româneşte (cu atât mai puţin… ortodox!), îndemnîndu-ne să privim România cu ochelarii de cal-tărcat-cu-şaua-verde ai lui Buzura, Pleşu, Hăulică şi alţi “dreptaşi” (asta venind de la poziţia-de-drepţi în faţa Securităţilor reunite), ca să nu se şifoneze, dragă-Doamne, “imaginea României în lume”- acum vorbesc de Tănase, de Botez, foştii mei prieteni, azi ştergători-de-geamuri la Cotroceniul-de-Faţadă - pentru ei n-am să vărs un sfert de lacrimă. Sau poate mă poftiţi şi pe mine la “dialog prietenesc” - cu cine : cu **voi**, monologhiştii prin excelenţă ? Dar continuaţi să dialogaţi cu castraţi moral ca N. Manolescu (cel care a luat un interview *Om*-ului ce avea mâinile pline până-n umăr de sângele şi de cenuşa cărţilor şi a manuscriselor) ; dialogaţi în continuare cu setoşii de conversaţie “socială” de la GDS (cei ce au tăcut înţelept-cultural până la 22 decembrie 89 fix, dar cum s-au ridicat de prin şanţuri, la semnalul lui Brucan, cum i-a fulgerat pohta de schimb-de-idei - cu Măgureanu ! ; de a-şi da cu părerea despre Basarabia şi Bucovina în deplină iresponsabilitate şi necunoştinţă de cauză) ; adresaţi-vă, în continuare, deputaţilor şi senatorilor din opoziţie (?), acei anticomunişti în intimitate, în public acceptînd dialogul colegial” cu securiştii de înalt grad, unii cunoscuţi direct, de la anchete - cu astfel de “opozanţi” puteţi conversa până la Judecata de Apoi, “ca între oameni civilizaţi”, ei, “intelectualii patriei” simţindu-se onoraţi de deferenţa **voastră,** a tâlharilor de drumul mare ce, la drumul-mic vă subţiaţi glasul, ca să creadă tolomacii că sunteţi, nu doar buni-creştini, ci pe deasupra şi virgini ! “Ajungerea” acestor ştergătoare-de-picioare, ciungi de caracter, şchiopi de bun-simţ nu-mi provoacă insomnie; cu atât mai puţin gelozie că ei au ajuns consilieri-prezidenţiali-cu-ţucalul - eu : tot neisprăvit, tot păgubaş-păgubos).

Eu, tovarăşe, nu dialoghez cu **voi** - ce, **vo**i aţi dialogat cu noi, până la 22 decembrie ? Eu nu intru în jocul **vostru** de-a iertarea păcatelor, animat de Pleşu prin Dilema (Trandafirului) : roşu ori roz ?; şi prin Cenaclul Colaboraţioniştilor Intransigenţi, condus de Breban. Eu sânt un om liber, tovarăşe Iliescu, nu ca ei ; nu ca D-ta.

3. Numai o gândire de activist ignar, dar viclean (partidul comunist a dezvoltat o dialectică leninistă) ; pervers ; criminal (partidul lui Lenin-Stalin: o mafie) - a putut concepe o reparaţie de-a-ndoaselea; de la efect spre cauză - dar tot la efect rămasă şi în ziua de azi .

Fiind vorba de Justiţie, până şi **voi** ştiţi că simbolul ei este Balanţa. Or ***Balanţa nu mă poate «ridica» pe mine (declarîndu-mă inocent), fără a coborî întreg sistemul vostru : justiţie-de-clasă, partid mafiot, securitate teroristă, criminală.***

Doreşti probe, tovarăşe (mult-iubit) Iliescu ? Nu eşti judecător, nici interlocutor al meu - eu nu dialoghez cu **voi** - dar am să scriu aici, negru pe alb, numele câtorva ticăloşi pe care **îi vreau *coborîţi***, fie şi postum (egoist fiind, am să-i pomenesc pe cei ce mi-au făcut mie rău ; şi mamei mele şi tatălui meu - se va vedea : nu doar nouă…) :

S-o luăm de la Groza ; să trecem la Dej, la Pauker, la Pătrăşcanu, la Teohari Georgescu ; la Buzescu şi Pazsty, "pionieri" ai securismului bestial, în ianuarie 1949, la Mediaş ; apoi Crăciun de la Sibiu ; apoi Nikolski ; apoi Drăghici (ăsta mai trăieşte - la Budapesta : de ce nu l-ai readus la locul crimelor, să i se ceară socoteală în numele poporului pe care pretinzi a-l reprezenta ?) ; apoi Enoiu, Ţârlea, Gheorghe Vasile, Bistran (toată dinastia - eu cunosc doar trei exemplare), de la Interne, Bucureşti ; apoi : Gheorghiu, Ciobanu, Borş, Olaru, Ungureanu, Iamandi - de la Jilava ; Goiciu, Istrate, (Sin, doctorul), fraţii Şomlea, fraţii-veri Pop, Todoran, Todea, Cârciu - de la Gherla ; Livescu - de la Lăteşti, Feteşti ; apoi : Stănescu (Ion), Coman, Pleşiţă (şi ce mai face generalul Pleşiţă din Ceparii Argeşului, cel ce i-a rupt în bătăi pe mineri, în august 77?: a devenit comandantul lor, ori abia adjunct al colonelului Cozma?); apoi : Goran, Gordan, Dobrotă, König - de la Rahova Achim, securistul Universităţii, din 68, al Scriitorilor ; Marcu (alias Sîrbu, alias Niţă); apoi Ion Constantin Munteanu - care, împreună cu Achim, m-a silit să abandonez Univer-sitatea în 1967 -îl pun şi pe Gelu Voican-Sturdza, măcar pentru intervenţia în legătură cu cartea **Culoarea curcubeului** (de care voi vorbi mai la vale).

Iată, eu nu cer "despăgubiri" de la cei ce m-au chinuit, umilit, înfometat, torturat (ori doar agasat) şi au încercat în mai multe rânduri să mă asasineze - a, nu fiindcă i-aş ierta (să-i ierte mamele lor - azi şi mâine!) : nu sânt atât de leneş, de laş, de fricos ; nici atât de… ortodox. Dar cer - şi am acest drept - ca toţi vinovaţii de înjosirea, de torturarea, de uciderea semenilor să fie făcuţi cunoscuţi ; să li se "popularizeze" numele, adresa şi mai ales arborele genealogic : ca să se ştie de unde vin şi unde au ajuns ; ***să ştie şi mamele şi fiicele şi unchii şi nepoţii ce au făcut şi ce mai fac unii dintre ei***. Şi, desigur, să fie judecaţi : pentru **crimă împotriva omului**.

Promit că voi reveni în România cu plăcere ; cu delectare voi asista la procesul fiarei de securist Gheorghe Enoiu, căpitan în 56-57, acum pitulat prin Făgăraş (de ce chiar acolo - cumva la Mănăstirea Sâmbăta ?); nu doar pentru ce mi-a făcut (mi-a rupt şi mie, acolo, trei coaste, maşina-de-bătut), dar pentru că i-a îndelung torturat pe Al. Ivasiuc, pe Florin Caba, pe Marcel Petrişor, pe Marin Cocioran… Şi nu pot, nu pot uita : **Enoiu l-a bătut pe Ştefan Negrea, colegul nostru de la Filologie, în cap, în cap, în cap, numai în cap, până a înnebunit ; după o scurtă ameliorare, Negrea a recăzut şi s-a spânzurat - la orizontală, în Gherla.**

Iată de ce refuz marea-milă a **voastră**, a "justiţiei" de pe Dâmboviţa : **voi** îl continuaţi pe Ceauşescu (fără Ceauşescu). Balanţa vă este necunoscută (aveţi spaimă de ***ameninţarea*** ei) - altfel de ce mă "iertaţi" pe mine, când normal ar fi fost - încă de acum patru ani - să reabilitaţi **victimele** şi să faceţi să fie judecaţi **călăii**…?

4. Cum adică : Procurorul General cere - şi motivează - recursul în anulare a condamnării din 1957 (fără să mă întrebe, fără să mă anunţe pe mine, totuşi, interesatul), iar "Puterea Revoluţionară" vitejeşte instalată la Bucureşti mă tratează, din 1990, ca pe un etern duşman - "al României", zic patrioţii-securişti, cei care, cine n-o ştie : au luptat vitejeşte, totdeauna, în folosul… Rusiei…?

– Altfel de ce, în vara lui 1990, imediat după întâia mineriadă (ţi-ai amintit-o, tovarăşe Iliescu?- a văzut-o întreaga planetă, doar N. Manolescu ba, drept care s-a grăbit să dialogheze cu cel care chemase minerimea securistă, după masacru i-a mulţumit, iar imediat apoi a pretins că nici student n-a mâncat, nici a securist nu-i pute) - aşadar de ce, atunci un vicepreşedinte al guvernului şi supraministru al Securităţii - l-am numit pe Voican - dimpreună cu Petre Roman, premier şi moştenitor al editurii Humanitas, prin Editura Politică paternă, l-au somat pe Gabriel Liiceanu să oprească difuzarea cărţii

mele **Culoarea curcubeului '77**? Şi de ce, chiar după "dizgraţia" în care au căzut aceşti doi mari revoluţionari-cu-voie-de-la-Moscova (adevărat : nu se compară cu temerarul Iliescu), volumul meu de mărturii n-a ieşit din depozite, decât în vara lui 1992 - ca să fie trimis la topit, la fabrica Buşteni?;

– Altfel de ce Marin Sorescu, responsabil cu gazeta de perete a Cotroceniului, *Literatorul,* totodată director al editurii Scrisul românesc de la Craiova a trimis la topit zaţul unor cărţi culese, printre ele fiind şi romanul meu **Gardă inversă** ? - de el, de Sorescu solicitat spre editare, în februarie 90 (în octombrie acelaşi an mi-au parvenit şpalturile complete), pentru ca, în vara lui 1993, în chip de "examen de admitere" la Cultură, poetul să distrugă zaţul ?

Sunt silit să conchid : sub Ceauşescu nu mi s-a topit nici o carte ; sub Iliescu : două - şi stai, că încă n-ai plecat, tovarăşe - iubit şi culturnic !

Şi încă : pentru a ajunge ministru al Culturii, sub Iliescu, poetul Sorescu a trebuit să dea dovada devotamentului său (faţă de ce? faţă de cine?), negreşit: neţărmurit ; neabătut - cum ? simplu : ***distrugînd cărţi !***

Nu mă mir de "proba (de capacitate culturală") dată de Sorescu : el, săracul, n-a făcut decât să-l maimuţărească pe Iliescu - ai uitat, tovarăşe, incendierea Bibliotecii Universitare ?; a Muzeului ? Dacă N. Manolescu a uitat (nici n-a ştiut - ca un universitar ce este), eu nu.

5. Unii tovarăşi (din Partidul Democrat-securist şi din Alianţa tovarăş-camaraderească "Legiunea comunist-ortodoxistă") se vor întreba, mă vor lua la rost : De ce m-am adresat tovarăşului nostru Iliescu personal într-o problemă neavînd legătură cu D-sa : justiţia ?

Acestora am să le răspun aşa : l-am onorat eu şi pe Ceauşescu, adresîndu-i scrisori-deschise prin Europa liberă (eu aflător în Drumul Taberii) - de ce nu l-aş lua în seamă şi pe Hidrotehnicul cotrocean?

În schimb, lui Pleşu îi spun altceva : cum până la Dumnezeu te mănâncă Mircea Horia Simionescu şi cum nu tratez cu slugile - nici chiar cu tovarăşul Croitoru, "singurul vinovat de comunismul ceauşist" (a se vedea memoriul adresat acestui activeţ de Însuşi Pleşu-Tescani) – mă adresez direct Împăratului. Că Ceauşescu domicilia la Palatul Regal de pe Calea Victoriei, că Iliescu a confiscat Palatul Regal Cotroceni, ce importanţă ! Pentru mine, Tanda-i Manda regele Ciobescu tot în curu-gol !

Cum am memoria normală, nu sânt amnezic precum slugile din naştere; precum cei ce nu-şi mai schimbă şi ei ciorapii, dar îşi întorc mereu livreaua de mareşal-al-trăsurii stăpânului ; precum muştele-verzi de profesie (şi de cadavru) care, de cum Ceauşescu a fost îngropat, cum la Iliescu s-au mutat, pe dat'. Fiindcă eu îmi aduc aminte de "trecutul de luptă al tovarăşului Ion" :

În 1956, ca tot studentul român m-am declarat solidar cu Ungurii răsculaţi împotriva **voastră,** daraghie tavarişc'. D-ta (tot daraghie, tot tavarişc'), ca tot activistul de partid din România, adică filosovietic, adică antiromân, te-ai declarat solidar cu Ruşii ocupanţi ; cu comuniştii-teroriştii. Adevărat : nu ai lucrat în branşa "ajutorului interna-ţionalist" (în arme şi în securişti români de origine maghiară ce au înlocuit "cadrele locale" dispărute-în-revoluţie şi au dus greul anchetării insurgenţilor unguri căzuţi în labele Monstrului sovieto-român ; în "găzduirea" lui Imre Nagy şi alor lui până la pregătirea procesului - şi a execuţiei) - precum tovarăşul D-tale de C.C., vestitul antistalinist (post-mortem, datorită fiului iubitor şi mitoman), Valter Roman ; adevărat : nu erai suficient de copt, pentru asta - în acel moment lucrai cu tineretul…

Îţi aduci aminte (dragă tovarăşe Iliescu) ce ani minunaţi, ce plini anii aceia ? Când, împreună cu Trofin, Burtică, Petre Gheorghe (erau şi Marţian ?, Ştefănescu ? - să fi fost şi Edgar Reichmann ?), lucrai şi câte 25 ore din 24 (asta, la **voi** : depăşirea planului) în "Echipa Morţii" cum i se spunea adunăturii **voastre** de la C.C. al U.T.M. "Echipa Morţii" de la Piteşti era alcătuită din reeducatori ; a voastră din ***exmatriculatori*** - tot de studenţi, ca şi la Piteşti, vă ocupaţi de zor - nimic nou sub soarele comunismului sovietic.

Prieteni, colegi mi-au spus când ne-am revăzut că noi, studenţii arestaţi în noiembrie 56, aşa : torturaţi în anchetă, condamnaţi de Tribunalul Militar, după închisoare trimişi în Bărăgan, cu domiciliu obligatoriu ; "liberaţi" fără drept de a munci decât la lopată - avuseserăm noroc : suferinţele (violente,

directe - şi *politice*) ne dăduseră un rost, un scop în viaţă, ba chiar o aură… de luptători anticomunişti, antiruşi ; pe când ei, ne-arestaţii - a căror vină era: "**ar fi putut comite acte antisociale - dacă nu ar fi vegheat clasa muncitoare** "- aceştia au încăput, nu pe mâna securiştilor, asasini cinstiţi, ci au căzut în labele **voastre**, ale activiştilor şcoliţi. **Voi**, lupii-tineri (precum Sorescu cel ce, distrugînd cărţi, se vădeşte demn de guvernul vostru), ca să ajungeţi (sus, la partid), trebuia să daţi dovadă jos, la UTM. **Voi**, nu analfabeţi ca securiştii, ci avînd studii (special) superioare - la Moscova ; **voi**, cei din Echipa Morţii a C. C. al U.T.M.

Din iulie 90 am bănuit că ordinul de oprire a difuzării cărţii **Culoarea curcubeului** a fost doar transmis de Sturdza-Voican directorului editurii Humanitas(n-a fost necesară decât o jumătate de propoziţiune pentru ca Liiceanu să-şi aducă aminte că el este curajos - dar numai cu voie de la Brucan), însă venea de "mai sus" - de la cei arătaţi la paginile 80-81 ca vinovaţi de distrugerea câtorva sute (numai ?) de studenţi, nu întâmplător : cei mai buni.

Atunci (în 56-57-58) **voi, nesecuriştii, aţi făcut treabă murdară de securist** ; **voi** aţi pus la cale, aţi făcut şi repetiţii (cu martori ai… acuzării, tot studenţi, ameninţaţi că, dacă nu demască, vor fi ei demascaţi), voi aţi dat spectacolele degradante, nu pentru victime, ci pentru voi, călăii - "şedinţele de demascare şi înfierare a duşmanilor socialismului şi ai URSS"; aţi decis voi alungarea din facultăţi a celor mai capabili studenţi din toate universităţile din ţară. Iar **voi** ştiaţi bine ce îi aştepta pe exmatriculaţii băieţi : încorporarea în Detaşamentele de Muncă - acele unităţi (ale MAI) de ocnaşi în uniforme (oarecum) militare.

Nimic nou sub soarele comunist - cu condiţia să ai ţinere de minte:

– la Piteşti au fost distruşi **studenţii**, intelectualii-de-mâine (privind din 1949) ai României - prin ***reeducare*** ;

– după Revoluţia Maghiară, **voi,** Echipa Morţii de la C.C. al U.T.M. aţi distrus **studenţi**,intelectualii-de-mâine, privind din 1956, prin ***exmatriculare***;

– în 13-15 iunie 1990 „minerii lui Iliescu" au distrus **studenţi**, intelectualii-de-mâine prin… minerizare ; voicanizare ; prin ***iliizare***.

Rezumat : pe vremea reeducării de la Piteşti (1949-52) erai la studii înalte, la Moscova (de-acolo, de la Răsărit ţi se trage hidrozâmbetul) - însă în 1956, ca tot activistul din tată-n fiu ai fost la post, devotat trup şi suflet Uniunii Sovietice ; tot la-post te-ai dovedit a fi şi după 20 mai 90, când te-au ales Ruşii secretar-general al României. Ca şi în 56-57-58, în 1990 ai atacat şarpele după indicaţia-preţioasă a poetului de stat şi de partid Beniuc : de la cap. O constantă a **voastră** : adversarul politic se tratează **cu parul ! - la cap, în cap, numai în cap**. Nu altfel erau trataţi studenţii de la Piteşti ; nu altfel studenţii din 56, «ungariştii» - şi deloc altfel studenţii din 90 - doar tovarăşii-mineri-majori explicau, în timp ce-i ciomăgeau - cu precădere la-cap :

«Noi muncim, nu gândim !»

Nu insistaţi, nu vă juraţi, vă credem, doar vă cunoaşteam de o jumătate de veac : Voi nu s'teţi proşti să mai şi gândiţi, nooo ! Voi nu gândiţi, doar mânuiţi ciomagul (iar în pauze număraţi banii şi lucrurile revoluţionar-jefuite de la duşmanii ţării)…

6. Te mai faci vinovat de crimă de trădare a poporului român, iubite tovarăşe-Iliescu-şi-poporul;

Până în 1989 cel mai odios trădător al neamului românesc (şi n-am dus lipsă de aşa ceva) a fost Groza. Nu mai este - din 1990 :

Atunci Iliescu (împreună cu supraveghetorul Măgureanu, cu fiul antistalinistului Valter, Petre - **cu tot guvernul** - a cedat Basarabia, Bucovina de Nord şi Ţinutul Herţei. Definitiv. Ruşilor, nu Ungurilor. O asemenea ticăloşie n-a făptuit nici Dej, nici Ceauşescu, te-am aşteptat pe D-ta, scumpe şi patriotule tovarăş Iliescu, pentru a constata că nemernicia activiştilor, a securiştilor o întrece chiar şi pe a monumentului trădării naţionale : Petre Groza.

Felicitări, tovarăşe român-bun, prieten la cataramă cu patriotul thraco-ceauşist, legionarul securist I.C. Drăgan. Felicitări Românilor ce te-au ales (la al nuşcâtulea congres) - ştiiau ei pe cine aleg, "simţitorii româneşte "! Aceia te merită pe deplin - dar ce păcate grele ispăşesc ceilalţi, majoritatea ?

7. Activitatea D-tale (asta vine de la : activist) de disident-legal, de revoluţionar cu voie de la Moscova se rezumă astfel :

– ai făcut disidenţă dimpreună cu Brucan, cu Bârlădeanu (dar nu măcar cât Pîrvulescu) - cam ca Păunescu şi Sorescu (de ce-o fi lipsind Săraru?) ; cam ca rezistenţii prin cultură : Breban, Manolescu, Eugen Simion, Liiceanu, Pleşu, Doinaş, Sin, Hăulică, Blandiana… N-ai mişcat un deget (să se vadă?); nu te-ai opus nici cu un geamăt (să se-audă?) când Ceauşeştii distrugeau ţara cu casele, bisericile, palatele, mă-năstirile, satele. N-ai disidat de nimeni, de nimic: comunist ai fost, activist ai rămas, o singură dată ai spus adevărul: în ultimele zile ale lui 89 jurnalistului Victor Lupan de la *Figaro Magazine*: că da, eşti comunist

– ai făcut revoluţia, nu cu cei din stradă care strigau «Jos comunismul!», ci cu cei care îi împuşcau pe la spate pe adevăraţii insurgenţi, din când în când scheunînd : "Fără violenţă !"- rugă-implorare curat securistă, fiindcă în acele momente cine se temea de… violenţa violentaţilor timp de patru decenii, dacă nu violentatorii din vocaţie, din profesie : securiştii (pe aceasta scriitorul-cu-limba A. Buzura a pus-o pe seama nevinovăţiei **voastre** şi a "iertării creştineşti" la care trebuia să trecem urgent noi, eternele victime ale bieţilor călăi ; revoluţia ceea ai făcut-o, măi tovarăşe, trezit, speriat că v-o iau înainte cei din Timişoara, Cluj, Sibiu; ai făcut revoluţiune-la-tembeliziune cu javre ca Emanoil Valeriu, cu adevăraţi golani ca Dan Iosif, Voican-Sturdza, cu străbătrâne lichele ca Brucan ; doar bătrâne ca Sergiu Nicolaescu şi cu altele, putrede din leagăn : Roman, Năstase, Severin… Repet-rezum :

– D-ta, tovarăşe Iliescu, eşti vinovat de schilodirea, de moartea şi de batjocorirea postumă a adevăraţilor revoluţionari şi a adevăratei revoluţii române din 1989 - pentru că D-ta ai dat ordin să se tragă.

– D-ta, tovarăşe cultural-foc, eşti vinovat de incendierea Bibliotecii Universitare şi a aripei Palatului Regal cuprinzînd Muzeul de Artă al României ;

– D-ta, tovarăşe Iliescu eşti vinovat de a fi provocat tulburările interetnice şi interconfesionale din Transilvania, precum şi de campania de diversiune securistă - împotriva Ungurilor, împotriva Evreilor, împotriva exilaţilor, împotriva străinilor, împotriva intelectualilor (dar Doamne-fereşte, nu împotriva Ruşilor, a comuniştilor, a securiştilor !); deasemeni eşti autor moral al calomnierii sistematice a opoziţiei politice în special, în general a oricărui român ai căror ochi nu-ţi plac; mai eşti greu vinovat de campania de denigrare joasă, trivială a instituţiei monarhice, a regelui Mihai I, a familiei regale ;

– D-ta, tovarăşe Iliescu eşti vinovat de batjocorirea fenomenului *Piaţa Universităţii*, de masacrarea inocenţilor (13-15 iunie 90);

– D-ta, tovarăşe, eşti vinovat de restauraţia securisto-comunistă; de favorizarea acaparării economiei naţionale de către securişti, cu bani din tezaurul ţării dispersat în momentul decembrie 89 ; de blocarea reformelor democratice, de şantajarea ţărănimii cu… pământul - de unde ai D-ta acel pământ cu care îi faci pe nefericiţii ţărani să joace cum le cântă Securitatea ? - aaa, înseamnă că ai participat şi la socializarea agriculturii, de acolo ai pământul : ca pradă de război (de clasă);

– Mai eşti vinovat, neţărmurite tovarăşe secretar-general, de încurajarea trogloditismului securisto-naţionalist, de populismul de mlaştină, de românismul xenofob şi antieuropean al comuniştilor, al securiştilor, al foştilor internaţionalişti frenetici deveniţi, la un semn, turbaţi patrioţi. În timp ce slugile D-tale din concernul Drăgan-Vadim-Păunescu-Sorescu acoperă cu zbierătele lor hipertricolornice glasurile celorlalţi (aceia cu adevărat iubitori de ţară - dar discreţi), D-ta cedezi Rusului ultimele firicele de independenţă naţională - ce i-ai mai cedat, deunăzi, lui Graciov, de era atât de mulţumit? : cumva Banatul, Oltenia, Muntenia, ca să aibă coridor terestru până la braţii sârbi ?;

–Eşti vinovat de falsificarea alegerilor în pura tradiţie comunis-tă, vinovat pentru pretenţia de a reprezenta poporul român. Fii pe pace, tovarăşe : nu-l reprezinţi mai adevărat decât Ceauşescu, fie-i ţărâna grea, că tot l-ai asasinat. Poporul român te-a ales din neştiinţă, din pricina analfabetismului în care l-aţi tras timp de patru decenii (spre **voi**, comuniştii) ; ***de frică*** - în nici

un caz din… dragoste. De ales, te-au ales Ruşii, securiştii, activiştii, cei ce ne-au supt, ne-au terorizat şi înainte ;

– În fine : niciodată în aceşti patru ani de când păstoreşti turma carpato-danubiană nu ai exprimat vreun regret : că, în 56-57-58 ai activat întru distrugerea vieţilor şi carierelor atâtor studenţi, exmatriculaţi de voi ; niciodată nu ai mărturisit ruşinea, măcar jena că, în "perioada disidenţei" ai fost tăcut-complice, tăcut-vinovat de distrugerea României ; nu ţi-ai cerut iertare, în public, pentru crimele înşirate mai sus : împuşcarea adevăraţilor revoluţionari, incendierea unor lăcaşuri de cultură, stârnirea şi întreţinerea criminală a xenofobiei, inventarea războaielor religioase dintre ortodocşi şi greco-catolici - precum şi mineriadele - să le spun : iliade-secureşti (de la: secure).

Credeai că am să uit asasinarea Ceauşeştilor, tovarăşe Iliescu ? Cum s-o uit? Antropofagul Bokassa, în Africa lui, a avut proces european - Ceauşeştii, într-o ţară europeană (în pofida voastră, a filoasiaţilor), ba. Ceauşeştii nu-ţi aparţineau, măi tovarăşe secretar devenit general : erau mai ai noştri decât ai voştri, Ilieşti, Măgureni, Voicani, instrumente ale duşmanului de moarte al României : Rusia. Ceauşeştii aparţineau victimelor lui, nu complicilor, ca D-ta. Erau ai ţăranilor dobrogeni colectivizaţi cu ciomagul şi cu puşca ; ai "nebunilor" internaţi în azile pentru că îi contestaseră geniul (devastator, desigur) ; erau ai noştri, ai celor cu-drepturile-omului din primăvara lui 77, ai minerilor din Valea Jiului, ai membrilor SLOMR, ai răsculaţilor de la Braşov - în fine Ceauşeştii aparţineau celor de la Timişoara, de la Cluj, de la Sibiu. L-ai trimis pe Voican-Sturdza, revoluţionarul întâmplător (ce-întâmplare!), să-i împuşte, ca să nu aflăm ce-ar fi spus despre D-ta, la un proces.

Noi ştim : voi, profitorii de totdeauna, n-aţi vrut să se ştie că sânteţi nişte activişti înlocuind alţi activişti (tot comunişti) ; n-ai vrut să se afle cât de ca Ceauşescu eşti D-ta, Iliescu.

Acestea sunt motivele pentru care nu vă îngădui vouă să mă "iertaţi" - aşteptaţi până vă voi ierta eu… În Republica Comunistă Română condusă de Rusia prin ispravnicul ei, Iliescu, eu rămân ce-am fost - duşman al vostru .

Până una-alta, te asigur de dispreţul meu - distins.

P . S . Celor ce se vor mira-indigna de tonul scrisorii de faţă le voi răspunde că îi vorbesc lui Iliescu aşa cum merită el să i se vorbească : el i-a tratat pe tinerii studioşi de *golani* ; pe tinerii jurnalişti de *animale*. Şi **nu şi-a cerut scuze**. Dacă mi se va reproşa : «nu se cade să vorbeşti aşa cu preşedintele ţării», voi răspunde :

a . Eu spun ce cred - nu «ce se cade» ;

b . Nu-l consider pe Ion Iliescu preşedinte al României : ştiu cum a fost "ales" la 20 mai 90 - deci Iliescu este ***ilegitim*** ;

c. Se ştie, dar repet : îl consider „şef" al României Intregite (şi cu **cedările lui Iliescu, pe după cap cu Roman**) pe regele Mihai I - Iliescu fiind uzurpator ;

d. Pentru crimele sale Iliescu merită tribunalul - nu cel "al poporului", nici "al lui Măgureanu", ci unul adevărat, european. Să fie sigur jâmbăreţul tovarăş Iliescu : dacă nu la anul ; dacă nu peste cinci, atunci peste cincisprezece ani, peste douăzeci - dar va da seama de faptele sale - şi el şi securiştii lui, vinovaţi de crime de sânge - chiar de crime culturale. A fost de curând în Franţa : fostul biograf al meu, actualul scriitor al cărţilor prezidenţiale, hagiograful Virgil Tănase îi va fi strecurat între două limbi (bine simţite) : "securistul" francez Paul Touvier, acuzat de aceeaşi crimă (de omor - comandat, nu executat) a fost condamnat la închisoare pe viaţă pentru fapte de acum cincizeci de ani, din timpul ocupaţiei germane.

Aştept cu încredere procesul **lui** ; procesul **lor**.

Fiindcă ştiu : nu se va ridica din genunchi poporul român prin cârpoceli ; prin "ajustări" ; prin iertări reciproce (ori în cerc). Ci prin intervenţii chirurgicale : cancerul, ori îl «tai» tu - ori te «taie» el, în timp.

Să fii sigur, tovarăşe Iliescu : la procesul D-tale n-am să mă bucur că ai fost pedepsit D-ta ; am să mă bucur pentru memoria regăsită a Românilor, pentru sufletul regăsit al lor. *)

P. G.

---

*) Text publicat în volumul **Scrisori întredeschise**, Biblioteca Familia, 1994.

1995

Paris 21 martie 1995

CĂTRE COMPATRIOŢI

Potrivit zvonurilor scrise de purtătorii de vorbe-vorbe, în scris, la gazete – aş candida la alegerile prezidenţiale din 1996…

Securitatea a părăsit (pentru moment, în privinţa mea) aria calomniei : "Goma : a vândut Ardealul, a cedat şi Basarabia, e KGB-ist, pederast, jidovit…", etc înlocuind-o cu aria discreditării : "Goma: securist d-al nostru, dân bobor, colonel – ba chiar general… "; "a fost reabilitat, deci iertat, poate reveni în ţară – asta fiind condiţia pusă de el…", etc., – iar de curând a pus să fie intonat corul final, cel cu candidatura mea la alegerile din 1996…

Fiindu-mi greu accesibilă presa scrisă din ţară, refuzînd contactul cu radioul şi cu televiziunea de stat şi de partid, Românii ce vor fi auzit de existenţa mea vor fi crezut cele de mai sus, citite de ei în jurnalele cotrocenìte ; în ce au auzit-văzut la Tembeliziunea Dâmboviţelină, cea cu voie de la Poliţiunea miliţecuristă.

Sper că de data asta să fiu auzit-citit – vorbesc eu despre mine :

a). Nu am cerut "iertare" juridică, Procurorul General a declarat presei că dosarul meu din l956 va fi rejudecat ; în 21 aprilie 1994, într-o scrisoare adresată Tovarăşului vostru, al tutulor, declaram că refuz "iertarea" lor, a celor din Unitatea Militară MAI : cei ce mă condamnaseră în l957, ca duşman al poporului ; că le interzic lor de a mă ierta, ***să aştepte până-i vom ierta noi pe vinovaţii de dezastrul ţării*** ;

b). Abia a apărut Scrisoarea către Iliescu (într-o revistă literară, lunară, din Transilvania), că am primit convocare la propriu-mi proces de… anulare a sentinţei de condamnare ; am trimis o nouă epistolă, repetînd refuzul, negîndu-le **lor** autoritatea juridică şi morală – întâi de a mă condamna (în 1957), acum de a mă… ierta – cu aceeaşi seninătate bovină ;

c). Prin luna decembrie 1994 o sumă de prieteni cehi, unguri, polonezi, vietnamezi, cubanezi, iranieni, chinezi (avînd ca şi mine : *statut de refugiat politic în Franţa* mi-au telefonat, uimiţi, unii indignaţi : pusesem guvernului comunist de la Bucureşti ca singură condiţie a întoarcerii mele în ţară… reabilitarea juridică ? - iată, scrisese *Le Monde*, "după depeşă AFP, transmisă de la faţa locului". Am răspuns că "faţa locului" este, neîndoios, Palatul Cotroceni ; că ***nu*** solicitasem, ba refuzasem explicit "reabilitarea" anunţată ; că nu pusesem altă condiţie întoarcerii în România, ţară şi a mea (nu doar a bandei Iliescu-Roman-Brucan-Voican-Măgureanu-V.C.Tudor-Funar-Păunescu-Drăgan), decât : de a ***nu*** avea un regim tot comunist, cu tot aceiaşi comunişti călărind-o ;

d). Pe la începutul lunii februarie acest an, 1995, iată şi zvonul urmărind discreditarea mea : nu sânt mai breaz decât V. Tănase, nici decât M. Botez, E. Mihăescu – dovadă : candidez în alegerile din 1996…

*

Nu cunosc originea acestuia din urmă, deduc însă că a pornit (sau : a fost lansat) de/prin Nicolae Manolescu. Potrivit unui periodic românesc, N. Manolescu ar fi declarat – citez :

"Personal, l-aş susţine pe Paul Goma în cazul în care ar candida (…). Unde nu dă Dumnezeu să avem şi noi un preşedinte disident".

N. Manolescu face parte dintre străluciţii intelectuali români făcători de (numai) cultură care, după ce le-a căzut cartea de istorie în cap, la 22 decembrie 1989, s-au întunecat, s-au întunericit, până la a căpăta luminiscenţă de putregai – precum Buzura, Eugen Simion, Valeriu Cristea, Sorescu, Pleşu… Şi în momentul de faţă (adevărat : cu efort) îmi place ce şi cum ***scria*** N. Manolescu despre cărţi-de-citit – găsesc însă primejdios, putrezitor ce şi cum scrie despre cărţile-de-joc cu care face politica detestată (până în mai l990),

oportun descoperită în iunie acelaşi an). Să nu se uite : N. Manolescu a debutat în "jurnalistica politică" imediat după mineriada din l3-15 iunie, prin interviul solicitat lui Iliescu şi, din prima întrebare pusă de Marele Manolescu micului iliescu (mic-mic, **dar** criminal), apărea cuvântul Omul ("Omul cu o mare", preciza verticalul, nelinguşitorul, demnul proaspăt director al *României literare*).

Din acel moment l-am atacat în presă, arătîndu-l cu degetul, ca pe un stricător de limbă şi de ucenici. El n-a catadicsit să răspundă, fiind convins că, dacă se preface a nu-l lua în seamă pe critic, anulează înseşi temeiurile criticei, astfel i-a delegat să azvârle cu pietre de după garduri pe eterni-subalterni, pe debutante-militante şi pe alte ioane destul de pîrvuleşti. Mărturisesc : am fost surprins constatînd că N. Manolescu (în sfârşit !- însă cum totdeauna e prea târziu…) contraatacă – fie şi prin ironiile sale atât de sublime, încât, vorba lui Caragiale… Numai că la vârsta ce-o are greu să se mai schimbe (în bine) ; cine n-a avut până la 55 ani nu-l capătă în al 56-lea.

Accept că N. Manolescu a avut de gând să mă persifleze ; că s-a străduit să mă ia peste picior (a fost pe punctul de a reuşi) atunci când a spus că el, "personal" (dacă ar scrie cum vorbeşte nu l-aş mai citi) l-ar susţine pe P. G., „în cazul în care acesta ar candida"… Însă, ca să fie sigură şi profesorimea fesenistă-de-semn-contrar că Profesorul Manolescu a comis un banc, a adăugat cu grăbire că el (Personal) se îndoieşte că P. G. ar fi dispus să candideze…

*

Prin ce şi prin cum a spus N. Manolescu a nimerit, nu doar alături, ci… dimpotrivă ; încercînd să-mi dea o lovitură de copită el mi-a dat… o idee. Una - dar fixă. Iat-o :

Deşi monarhist, azi, la Echinoxul de Primăvară a anului 1995, mă declar candidat (la candidatură), în vederea alegerilor prezidenţiale din 1996.

P R O G R A M

1. Dacă voi fi ales, voi fi preşedinte al tuturor Românilor, nu doar al celor ce m-au vrut - şi m-au votat ;

2. Voi fi preşedinte al României, stat democratic de tip europeanoccidental în care apartenenţa la o etnie, la o rasă, la o religie, la o confesie nu va constitui motiv de discriminare ; libertatea – de opinie, de expresie, de cult, de organizare – va fi garantată pentru toţi cetăţenii în mod egal, neexistînd "etnie favorizată", nici "religie preeminentă"- dacă nu va exista "partid unic"…;

3. Voi fi preşedinte al României, ţară în care justiţia va fi independentă, ne-supusă presiunilor, influenţelor, "sugestiilor" – de oriunde ar veni : de la Preşedinţie, de la Guvern, de la Ministerul de Interne, dinspre asociaţii, grupuri, lobby-uri ; magistraţii vor avea de dat seamă: în faţa legilor (pe care le aplică, dar li se aplică), în faţa Consiliului Constituţional (ce va veghea şi asupra Corpului Didactic, a Corpului Medical, a Corpului Jurnaliştilor, a Departamentului Cultelor – de asemeni în domeniile unde funcţionează un cod deontologic) şi în primul rând în faţa conştiinţei fiecăruia. Poliţia, Jandarmeria, Serviciul Secret, Vama, Frontiera şi Pompierii vor fi edificate după criterii noi, ale unui stat european ce intră în al treilea mileniu ; supuse ierarhic Ministerului de Interne, vor fi constant controlate de Parlament şi de presă ;

4. Voi fi preşedinte al României, ţară ce va continua, va restabili, va stabili cu toate statele doritoare legături bazate pe egalitate, reciprocitate ; România va adera şi va respecta convenţiile regionale şi internaţionale ce urmăresc menţinerea ori restabilirea păcii, întăresc legăturile culturale, turistice, de învăţământ, ştiinţifice, tehnologice, comerciale, sportive, etc.

Cu ajutorul activ şi ***reparator*** al Germaniei (parte contractantă în pactul Hitler–Stalin de la 23 august 1939), al Marii Britanii, al Statelor Unite ale Americii şi al Franţei, vom restabili România în graniţele ei naturale, cele din l938. Vom cere Rusiei restituirea imediată, integrală a valorilor naţionale

"depozitate" în timpul Primului Război Mondial ; vom cere restituirea integrală a valorilor naţionale luate ca "pradă de război" după 23 august 1944 ; vom cere despăgubiri materiale pentru imensele daune pricinuite României "aliate", prin distrugeri sistematice, prin jaf organizat, prin furt "spontan"; prin stoarcerea de vlagă a ţării, mult timp după achitarea datoriilor de război (Sovromurile).

Vom pretinde de la statul rus (nu ne interesează actuala lui subîmpărţire) scuze publice pentru nemărginitele, neînchipuitele suferinţe pricinuite cetăţenilor români – umiliţi, jefuiţi, maltrataţi, violaţi, ucişi (în timpul "alianţei" *de după 23 august l944*) ; luaţi prizonieri-de-război după 23 august '44 şi deportaţi - Basarabenii şi Bucovinenii din Armata Română fiind lichidaţi prin foame şi prin sete în lagăre speciale, de "trădători ai Patriei Sovietice"!; civili arestaţi arbitrar ("ca să fie la număr") şi transportaţi în Rusia ; localnici din teritoriile recent ocupate executaţi pe loc, în grupuri mari, pentru colaborare cu inamicul (inamicului : Românul) ; sute de mii (cu femei, copii, bolnavi, bătrâni deportaţi în mai multe valuri şi lichidaţi prin muncă de sclavi, prin foame, prin frig, în Arhipelagul Gulag ; ucişi (în Basarabia) prin foametea planificată, "realizată" între 1945-47 ; cetăţeni români de etnie germană – civili şi minori – deportaţi în Rusia şi trataţi ca prizonieri de război.

Vom cere Rusiei să ne furnizeze toate documentele privitoare la tragedia din 1812 şi la martiriul Moldovenilor din stânga Prutului că-zuţi sub cizma fratelui creştin ortodox ; vom cere să ni se livreze toate documentele privitoare la "Republica Autonomă Moldovenească" (din l924), la subversiunea antiromânească - din Rusia, dar şi din România - avînd scop : reocuparea Basarabiei ; deasemeni, documentele referitoare la *invadarea Basarabiei a Bucovinei de Nord şi a Herţei, după diktatul de la 26 iunie 1940*. Vom cere şi vom da publicităţii aceste documente cu faptele, cu numele "cetăţenilor conştienţi" vinovaţi de denunţuri ; ale enkavediştilor, ale kaghebiştilor, ale activiştilor de partid culpabili de persecuţii, de umilinţe, de acte de barbarie, de execuţii ale Basarabenilor şi Bucovinenilor ocupaţi de Ruşi.

A existat un Auschwitz - dar şi un Nürnberg (şi bine că a existat); a fost un Arhipelag Gulag - în toate ţările "liberate" de Ruşi – drept este să fie şi un Nürnberg II ;

5. Voi fi preşedinte al României, ţară ce-şi va edifica economia pe principiul proprietăţii şi al iniţiativei individuale. Statul va deţine şi va controla ramurile, fie neprofitabile : căile ferate, sistemul de canale navigabile, apoi Opera, Teatrul Naţional, Filarmonia, Casa Cărţii, (cultura şi arta nefiind rentabile, Statul va fi onorat să le subvenţioneze), fie ţinînd de domeniul Apărării.

Dacă restituirea către proprietari ori urmaşi a uzinelor, atelierelor, localurilor comerciale şi locuinţelor - după cincizeci de ani de distrugeri şi de modificări - se va face prin hotărîre judecătorească – *restituirea imediată şi fără condiţii a pămntului este o datorie* :

Mai întâi, morală : pentru câte şi pentru cât au suferit ţăranii români de la comunişti, tocmai, din pricina pământului, supravieţui-torii şi urmaşii lor au deplinul drept să şi-l redobândească ; dacă aşa li se năzare, n-au decât să steie într-o rână, tolăniţi pe hectarele, pogoanele, iugărele (pentru care au vărsat lacrimi şi sânge) un an, doi…– dar nu-i va lăsa inima să ţină sfântul pământ în pârloagă… Desigur, "economia generală" va avea de suferit nu mai mult decât pe timpul colhozului), dar ţărănimea, câtă a mai rămas după masacrarea cu metodă şi dezînvăţarea de a mai lucra va căpăta în al doisprezecelea ceas o neînsemnată compensaţie ; o uşure compasiune.

În România vor fi bineveniţi, vor fi invitaţi ne-români : industriaşi, investitori, specialişti, oameni de afaceri : să construiască la noi, să vândă, să producă ; noi să învăţăm de la ei să construim, să producem, să vindem, în stricta respectare a legilor interne, internaţionale.

În România vor fi incurajaţi, consiliaţi, ajutaţi cu împrumuturi cei ce vor iniţia mici şi mijlocii intreprinderi - idealul omului, într-o societate umană civilizată fiind, nu industrializarea ; ci bunăstarea ;

6. Voi fi preşedinte al României, ţară ce are imperativă nevoie de un alt sistem de învăţământ, actualul fiind, nu doar ineficient, dar adânc nociv.

Cauza primă : înşişi educatorii : din l948 s-au (ori au fost) compromişi, demisionînd de la menirea lor aceea de a-i învăţa pe copii binele, frumosul, adevărul. Va fi necesară creşterea altei generaţii de învăţători, de profesori : copiii, adolescenţii, tinerii nu mai pot (şi nu mai vor) să înveţe binele de la învăţători răi ; să înveţe adevărul de la profesori mincinoşi, frumosul de la "maeştri" cu suflete urâte şi sfaturi schiloditoare (dar părinţii, primii învăţători strâmbi, strâmbători ai propriilor copii ?).

Şcoala - de toate gradele - va constitui prioritate naţională : pentru a accede la stadiul de popor, comunitatea românească va trebui să înceapă prin a învăţa să se şteargă la nas (cu osebire la gură) ; să înveţe să spună Bună-ziua; să înveţe să-l privească în ochi pe cel căruia (ori care) îi vorbeşte. Abia după aceea să treacă la învăţarea istoriei - nu cea idealizată, alcătuită din doar bătălii câştigate şi mănăstiri înălţate ; nici "istoria luptei de clasă". Istoria adevărată a comunităţii noastre nu este nici mai glorioasă decât a vecinilor - dar nici de-ruşine. Aşa cum (şi câtă) este, cum şi cât va trebui neîntârziat scrisă - este a noastră, ca mama pe care n-o putem schimba, oricât de maşteră ar fi. Se cuvine deci să ne asumăm trecutul comunităţii noastre *aşa cum a fost, nu cum ne-ar place să fi fost* - cu pagini de glorie, de demnitate, de afirmare a libertăţii - ca şi cu cele unde sunt înscrise greşelile, erorile, chiar crimele comise de statul român – fiindcă şi acestea fac parte din *moştenire*.

Alături de Educaţie, în mănunchiul de priorităţi naţionale, se vor mai afla : Sănătatea şi Ocrotirile Sociale – vizînd :

- restaurarea *familiei*, nucleu al naţiunii ;
- restabilirea interesului – şi al respectului - pentru *copil* şi pentru protejarea lui ;
- reconstituirea respectului faţă de *femeie* şi pentru protejarea ei, în toate ipostazele ;
- reabilitarea respectului datorat bolnavilor, handicapaţilor, persoanelor în vârstă şi protejarea lor.

Voi sugera elaborarea şi legiferarea unui Cod al Familiei ; voi veghea la promulgarea unor legi ce vor proteja copilul, femeia, bătrânul, handicapatul – şi vor pedepsi cu dreaptă severitate maltratarea, violentarea, violarea, abandonarea, exploatarea (femeii, a copilului). Voi veghea la reorganizarea, la crearea de noi aşezăminte pentru copiii orfani ori abandonaţi ; pentru mame celibatare ; pentru femei maltratate ; pentru cele rămase fără venituri şi fără adăpost ; pentru femeile ce vor dori să abandoneze prostituţia.

Voi veghea neadormit şi voi urmări pas cu pas re-umanizarea Bisericii Ortodoxe Române ce va trebui să se ocupe de ceea ce a refuzat în aceşti patruzeci de an : de orfelinate, de azile, de spitale, de cămine ale săracilor şi ale femeilor bătute, abandonate ori liberate din închisoare – în sfârşit, păstorii vor fi alături de turmă (şi de Dumnezeu), nu "în rugăciune"… la cizma lupului cu epoleţi albaştri ;

7. Voi fi preşedinte al României, ţară ce a cunoscut în ultima jumătate de secol uriaşe distrugeri ale solului, ale apei, ale pădurii - ceea ce alcătuia unicitatea (şi dulceaţa) peisajului carpato-danubian. În vederea opririi degradării – în prima fază ; în a doua, de favorizare a ameliorării, a "reparării" solului, apelor, vegetaţiei (deci : a aerului), voi veghea ca Întâia Mare Lucrare din planul decenal de Amenajare a Teritoriului (la a cărui realizare se vor succeda ceilalţi şefi ai Statului Român) să fie : distrugerea digurilor de incintă ordonate de comunişti şi săvârşite cu lacrimile, sudoarea, sângelui deţinuţilor anticomunişti în Delta şi Bălţile Dunării, pentru a le reda rolul şi rostul lor normale ; pornirea unui studiu amănunţit al întregei ţări pentru ca, în deplină cunoştinţă de cauză, să demareze Marile Lucrări : sistematizarea apelor, reglementarea ariilor construibile, ridicarea de diguri de protecţie, amenajarea bazinelor de retenţie ; desemnarea ariilor cultivabile (neinundabile), precum şi a celor împăduribile ; tratarea solului prin neutralizanţi chimici şi prin lucrări de consolidare, drenare şi plantare a alunecărilor de teren ; construirea (refacerea) căilor de comunicaţie şi a lucrărilor de artă (şosele, căi ferate, canale navigabile, poduri, tunele), în deplină armonie funcţională.

Marile Lucrări de Amenajarea Teritoriului vor dura multă vreme şi vor

costa mulţi bani. Însă pe termen scurt – un deceniu – vor da de lucru multora dintre cei ce, azi, nu au ; iar pe termen lung…Vom lăsa urmaşilor, nu piramide-în-noroi (ca "realizările" de ieri), ci un loc în care să fie plăcut de trăit ; pe care tinerii să nu-l părăsească fără a se mai uita îndărăt şi să pornească în pribegie ("oriunde, numai acasă nu…"). Le vom lăsa, nu doar un semn material al *patriei* lor, ci altă stare de spirit. Una europeană ;

8. Voi fi preşedinte al României, ţară al cărei guvern va fi alcătuit din oameni oneşti – chiar dacă nu atât de competenţi precum comuniştii ce şi-au dovedit, vreme de jumătate de secol, înalta competenţă în a distruge o ţară : economia, cultura, identitatea. Cel (încă) incompetent, dar cinstit, o va câştiga; cel fasonat de activismul comunist : necinstit va rămâne până la moarte, pe deasupra de nevindecat incompetent, ca un "cadru" ce se află.

Voi veghea ca, începînd cu guvernul, să existe o dreaptă participare a femeii : la Sănătate, la Ocrotiri Sociale, la Educaţie, la Externe, la Justiţie, la Cultură… Femeia va intra în Consiliul Constituţional, precum şi în organismele de supraveghere a respectării normelor deontologice : Învăţământ, Medicină, Presă, etc.;

9. Voi fi preşedinte al României, ţară ce-şi va asuma trecutul ; ce va recunoaşte public încălcările de teritorii străine ; va recunoaşte şi va exprima public regrete pentru persecuţiile şi pentru tentativele de lichidare a două comunităţi : Evreii şi Ţiganii ; va mărturisi şi va regreta că, după 23 august 44, a consimţit ca cetăţeni români de etnie germană să fie consideraţi (de către "aliaţi") prizonieri de război şi deportaţi în Rusia ; va recunoaşte şi va regreta public deportarea "titoiştilor" din Banat în Bărăgan ; în fine, România, stat constituit va recunoaşte vina grea, de neşters, faţă de cetăţenii români refugiaţi din Basarabia, Bucovina şi din Ţinutul Herţei : la l2 septembrie 1944 delegaţia română la Moscova (alcătuită, preponderent, din democraţi, nu doar din comunişti) a acceptat fără crâcnire ca aceştia să fie consideraţi "cetăţeni sovietici" şi şi-a pus la dispoziţia ocupanţilor întregul aparat administrativ şi poliţienesc : Românii (nu Ruşii) i-au hăituit, i-au vânat, i-au vândut - pe, totuşi, români ; Românii i-au internat în "Centre de repatriere" organizate în fiecare capitală de judeţ ; ei au asigurat serviciul de pază, de cercetare - în fine, de escortare a refugiaţilor români şi cetăţeni români până la proaspăta graniţă cu URSS (pe Prut), în vederea "repatrierii în Siberia".

Un popor se face pe sine prin memorie, nu prin „sabotarea istoriei"; nu poate fi popor acea comunitate (geografică, istorică, lingvistică) ce nu-şi asumă şi faptele rele, condamnabile ale înaintaşilor.

Un popor se face pe sine şi prin dreapta, severa judecare a vinovaţilor de trădare de ţară ; a vinovaţilor de dezastrul ţării ; a vinovaţilor de a fi acţionat în interesul (şi numai) al Rusiei ; a vinovaţilor de a fi persecutat, umilit, jefuit, şantajat şi obligat la delaţiune ; a vinovaţilor de rele tratamente, de torturare şi de ucidere a unor semeni - în această ultimă categorie intră, nu doar miliţienii, gardienii de închisoare, securiştii - ci şi grănicerii (şi nu doar ofiţerii, ci şi ostaşii în termen care au ucis "din ordin": ce li s-ar fi întâmplat dacă refuzau să tragă ?, ar fi fost împuşcaţi ei…?).

"Reconciliere naţională"? Cine cu cine să se reconcilieze ? : victima cu călăul? "Iertare creştinească"? Cine pe cine să ierte : nu cumva tot ei pe noi? "Compromis în interesul ţării"? - interesul ţării nu se află în mâna care a lovit patru decenii la rând - şi va lovi atâta timp cât victima va colabora cu torţionarul ; "interesul" (compromisului) este numai şi numai al bandei de tâlhari ce a pus stăpânire pe România cu ajutorul neprecupeţit (şi dezinteresat !) al Armatei Roşii. "Fără violenţă !": slogan tipic securist (ei se temeau de dreapta răzbunare a celor mereu violentaţi) - de ce nu de-a drept caragialescul : "Pupat Piaţa Endependenţi"?

Totdeauna, oriunde vinovaţii au cerut "concordie", "armonie", "frăţietate"- s-o fi cerut înainte de decembrie 89 ! Vinovaţii de la noi sunt siguri : victimele noastre, româneşti n-au să aibă curajul de a-i arăta pe călăi ; vinovaţii de la noi sunt convinşi (îşi cunosc bine victimele) : cei ce au suferit le vor da, de frică !, iertare (creştinească…). Dacă până şi unii "directori de conştiinţă" de-clară fără să clipească : "Toţi am colaborat - mai mult sau mai

puţin"; şi : "Am făcut pactul diabolic (sic!) - ca să obţin paşaport cu mai multe intrări-ieşiri"- în fine: "Dacă toţi am fost vinovaţi, rezultă că toţi sântem… nevinovaţi…"- ceea ce ar însemna că în categoria "inocenţilor" intră, nu doar "bieţii martori" (colonei şi generali de Securitate), dar şi Groza şi Dej şi Pauker şi Pătrăşcanu şi Ceauşescu şi Teohari Georgescu şi Drăghici şi Nikolski şi Enoiu şi Pleşiţă şi Stănculescu şi Voican şi Măgureanu şi Roman şi Chiuzbaian şi Drăgan şi Iliescu şi…

Cei ce acceptă "reconcilierea" comit, nu doar o eroare, ci un păcat : Isus, în ciuda recomandărilor de a oferi şi celălalt obraz, nu i-a "iertat" pe neguţătorii ce prefăcuseră Templul într-o Cîntare a României… Iertîndu-i ; trecînd-peste ; oameni-fiind-cu-toţii – îi absolvim, ba le acordăm certificate de onorabilitate, chiar diplome-de-respectabilitate şi astfel îi asigurăm că nu vor primi răsplată după faptă – ba îi încurajăm ca, la proxima ocazie, să facă ce-au mai făcut (ba mai mult decât atât) ; iertîndu-i pe vinovaţi, pierdem ultimul strop de credibilitate, de încredere pe care-l mai încearcă tineretul în noi (să nu uităm : în aceste decenii primii învăţători-mincinoşi au fost părinţii ; întâia şcoală-deformatoare a fost familia) : înseamnă că ceea ce au văzut, au trăit ei, tinerii în de-cembrie 89 – dar şi în 13-15 iunie 90 – nu au fost nefericite, tragice accidente, ci constante : aşa trebuia să se întâmple - şi nu altfel. Au dreptate să se întrebe tinerii : Acesta să fie binele ?, adevărul ?, aceasta justiţia imanentă ? Înseamnă că a face rău nu este rău (dacă cel rău nu a fost pedepsit pentru fapta rea, nici măcar arătat cu degetul, numit, numite faptele rele). Aşadar tinerii vor sfârşi prin a crede că a fi cinstit este semn indubitabil de lipsă de inteligenţă; că a face bine este… rău (inversul fiind… bun), că cinstitul şi bunul rămân mereu păgubaşi ; etern păguboşi…

Ca preşedinte al României voi veghea ca memoria - integrală - a naţiunii româneşti să fie întreţinută, cultivată, încurajată ; ca "uitarea", mană cerească pentru ticăloşi să fie considerată defect, anomalie, deficienţă.

Ca preşedinte al României voi veghea ca vinovaţii să fie judecaţi: indiferent de sentinţă, procesul, acoperit de presă, propus, impus ca temă în şcoli va avea o acţiune purificatoare şi educatoare. Distrugerea secretului (aliatul călăilor) prin facerea publică a numelor, a amănuntelor biografice : locul naşterii, familia (care a profitat din plin, înainte, de toate supradrepturile materiale şi nu doar, fără a strâmba din nas, aflînd ce face securistul, activistul "la el, la servici"- să suporte oprobriul public); în fine : prin facerea publică a faptelor-în-scris : intelectualii ce "şi-au salvat cultura" să şi-o (re) vadă ; (re)tipărită; (re)difuzată: "antologia ruşinii" - pe cheltuiala autorului, fireşte…

Voi veghea, deci, împotriva uitării ; întru memorie.

O comunitate fără trecut nu are viitor - deci nu merită să devină popor;

10. Fiind preşedinte al tuturor Românilor, voi face apel la toţi Românii, oriunde s-ar afla în lume ; la exilaţi, la emigraţi, la repatriaţii germani, evrei, italieni, elveţieni, greci, turci ; francezi, belgieni, britanici, unguri, cehi, sârbi… ; îi voi invita pe Armenii şi pe Evreii obligaţi să plece de la noi, în căutare de alt pământ de exil - să revină ; întâi în vizită, apoi… definitiv : ei şi descendenţii lor ştiu mult mai multe decât noi despre muncă, despre comerţ, despre agricultură - despre Bunăziua : să ne (re)înveţe. Îi voi pofti pe miile de intelectuali, mai ales profesori, să se întoarcă ; să ne înveţe : nu ştim nimic, iar ce ştim am reţinut strâmb. De toţi avem nevoie, toţi avem nevoie unul de altul: sântem lipsiţi de tot şi de toate ;

11. *)

) Acest punct din program va fi comunicat în prima zi din cel de al doilea an de preşedinţie – sânt convins : în majoritate zdrobitoare, Românii îl vor accepta.

*

Nu am promis nici lapte nici miere ; nici obiele de mătase "pentru toată populaţia" (visul comunistului rus) ; şi nici ras-tuns-frezat gratis.

Nu cerşesc voturi, deci nu am nevoie să-i mint pe eventualii votanţi,

făgăduindu-le tinereţe (fără bătrâneţe) ; bogăţie ; ba chiar frum'seţe.

Ca unul care am făcut câte ceva pentru ca realităţile de teroare, de incurie, de nebunie din România comunistă să fie cunoscute în Occident, îmi îngădui să cer de la compatrioţi mai degrabă sacrificii decât (binemeritate) recompense ; îi chem la efort, la acţiune, la rigoare, la reînvăţare – şi mai ales la… tăiat în carne vie : starea actuală a României nu poate fi "reparată", cârpocită, tratată cu descântece, dreasă cu văruială peste cărămizi ; acestea sunt paliative, nu fac decât să ascundă boala (gravă ; mortală), să grăbească sfârşitul – au mai existat naţiuni, popoare ce au dispărut – şi nu le plânge nimeni, fiind-că şi-au meritat soarta.

Îi îndemn pe compatrioţi la muncă grea : să ne construim pe noi înşine. Dacă nu vom putea lăsa copiilor noştri un "viitor luminos", le vom lăsa măcar amintirea efortului nostru de a ne depăşi ; de a depăşi starea de legumă ; de a ispăşi măcar în parte greul păcat al laşităţii ; al indiferenţei ; al egoismului sălbatic ; păcatul colaborării cu totalitarismul comunist ; păcatul (capital) al învăţării copiilor noştri să mintă, să gândească una, să spună alta, să nu nu le pese de alţii, să se facă frate cu dracul, să mintă, la nevoie ; la nevoie, să denunţe,să facă orice (cum făcusem şi noi la vârsta lor) – pentru a răzbate ; pentru a supravieţui ; pentru a rămâne… nisipul fostei pietre - cea peste care a tot trecut apa…

Am pornit această scrisoare în glumă, o închei serios. Ştiu : niciun candidat cu capul pe umeri nu va anunţa un program atât de… negativ.

Eu însă nu lupt ca să ajung preşedinte al României (sânt de mulţi ani, scriitor de cărţi – deci mai mult decât atâta) – ci, ajuns preşedinte, să lupt pentru scoaterea din groapă a României şi pentru tragerea la locu-i cuvenit : în Europa. *)

Paul Goma

---

*) Text publicat în volumul **Scrisori întredeschise**, Biblioteca Familia, 1994;

Fragmentar (aniversar…), **Programul,** comentat, a apărut în *Aldine* din martie 2000 (vezi-l mai departe, la Anul 2000).

*

Paris, 7 aprilie 1995

Dragă Domnule Laurenţiu Ulici,

Mulţumiri pentru invitaţia (nr. 21 din 13.3.95) trimisă, dar nu o pot onora din motive pe care D-ta le cunoşti prea bine - mai ales că la ultima "explicaţie"- cea de la Roma, din l3 aprilie, l991 (uite, se vor face patru ani de-atunci…) - ai asistat ; ba ai şi participat.

În cazul în care ai uitat : m-am adresat preşedintelui de onoare al Uniunii Scriitorilor, Doinaş, reproşînd (breslei) - printre altele - şi faptul de a nu se fi gândit în atâta amar de timp (atunci : din decembrie 89 până în aprilie 91) să trimită celor exilaţi câte o scrisoare (ca asta pe care mi-ai adresat-o D-ta, acum) prin care să fie anunţaţi că fuseseră reprimiţi în Uniune… Ştii care a fost "răspunsul" poetului Doinaş, despre care se pot spune multe (şi rele), dar că ar fi idiot, nu - acesta :

«Paul Goma este cunoscut în România, poate veni când vrea în ţară - ce nevoie are de o 'hârtie' de la Uniune…?»

Fireşte, nu era vorba de venirea-nevenirea în România, ci de un "detaliu" care deosebeşte pe un om normal de unul a-normalizat.

Poetul (încă o amintire : în octombrie 1990, la Aix-en-Provence, la întrebarea mea : «Cum de n-aţi protestat împotriva mineriadei ?», a răspuns, uimit-îndurerat : «De ce să protestăm ?»), încă nu fusese uns academician alături de Bârlă ; nici senator alături de Păunescu - nu a constituit atunci o excepţie : Poeta Blandiana (despre care se pot spune, deasemeni, multe, însă

nu că ar fi o tembelă) a ciripit şi ea, bătînd din aripioarele genelor, poftindu-mă să vin… "în Piaţa Universităţii" (ne aflam în aprilie 91 !), străduindu-se - şi reuşind de minune - să se prefacă a nu fi înţeles ce anume reproşam Uniunii, în general şi scriitorilor aici-de-faţă, în particular (ei uitaseră, eu ba : în aprilie 1977, pe când eram arestat, Blandiana şi Doinaş, ca membri ai Consiliului, consimţiseră la excluderea mea din Uniunea Scriitorilor vorba academicului : „De ce să nu te excludem ?").

Să-ţi mai amintesc ce anume a "răspuns" buna prietenă a mea Gabriela Adameşteanu ? Dar vechea prietenă Ileana Mălăncioiu? (pe utemistul Uricariu nu-l mai pun la socoteală). Dar mai ţii minte ce a spus Laurenţiu Ulici? El n-a răspuns alături, la întrebări ne-puse, el a exclamat cu durere cam aşa-cumva :

«Bă Paule, dar ce ne faci tu nouă…?» - în sensul că… el/tu nu zice (zici) că n-ar fi fost aşa (cum pretinsesem), dar, vorba ceea : ce-a fost a fost, acum începem o nouă viaţă…

Laurenţiu Ulici : eu am o singură viaţă, nu pot "începe alta" de fiecare dată când un amic sau un compatriot face o porcărie (sau mi-o face doar mie) şi atunci apelează la sentimentele mele, la înţelegerea mea, căci toţi sântem români… Eu nu sânt român, astfel.

Acum-ul ultimativ din scrisoare D-tale ar fi fost… necesar, să zicem, în 1977 - dar n-a fost ; ar fi fost în 1987 şi n-a fost (să fie). Pentru mine, acum-ul de azi vine cu totul şi cu totul prea târziu. Dacă **scriitorul român** nu a înţeles acest lucru nici atunci, imediat ce i s-a dat voie de la poliţie, acum (sântem în 1995, dragă Ulici !) - acum nu se mai poate face nimic din ceea ce-şi imaginează scriitorii români (făcuţi, nu născuţi) activişti de partid pe tărâm literar. Asta este, nu alta.

Cu nostalgie (când eram tineri eram mai puţin urâţi, nu crezi ?),

Paul Goma

*

Paris, la 10 Mai 1995

Iubite Mihai Ursachi,

Am citit, în *România liberă* din 11 aprilie, a.c. textul D-tale în legătură cu programul meu electoral.

Îţi mulţumesc pentru că mi-ai oferit prilejul să dau câteva explicaţii şi să amănunţesc unele puncte din program – am să le iau în ordinea în care le-ai formulat :

1. Desigur, atunci când va începe campania, voi fi la faţa locului - deocamdată ne aflăm în prima fază, cea a «prezentărilor». Aştept, deci, publicarea programelor celorlalţi candidaţi democraţi, adică din opozi ţie : dacă altul (sau alţii – cu atât mai bine) vor înscrie în propunerile-promisiunile lor propunerile-promisiunile formulate de mine, voi socoti că rolul şi rostul meu s-au încheiat şi mă voi retrage.

A fi peste măsură de fericit în cazul în care ***candidaţii comunişti Iliescu, Roman, Năstase, Funar şi alte emanaţii vor include în programele lor:***

a. restabilirea graniţelor din 1938 ;

b. reformarea radicală a instituţiilor, pentru a ne pune în sfârşit de acord cu Europa occidentală, nu cu modelul dâmboviţean: Coreea de Nord;

c. pedepsirea – severă şi dreaptă – a tuturor securiştilor, a miliţienilor, a activiştilor, a grănicerilor vinovaţi de şantajare, de hărţuire, de rele tratamente, de torturare, de asasinare a duşmanilor socialismului ;

d. restabilirea integrală a proprietăţilor private spoliate de comunişti la sfârşitul anilor 40, considerate de vajnicii revoluţionari de la 89 – cei cu bilet de voie (spravka) de la bucătarul adjunct al ambasadei URSS din Bucureşti – fie «moştenire-de-partid», fie răsplată pentru marea şi tarea şi luminoasa ispravă a asasinării Ceauşeştilor ;

e. asumarea trecutului Românilor şi al României – cu tot ce a fost bun; cu tot ce a fost ne-bun ;

f. fixarea ca priorităţi naţionale a educaţiei, a sănătăţii, a ocrotirilor sociale ; de asemeni elaborarea şi aplicarea unui Cod al Familiei avînd putere de Cod Penal ;

g. stabilirea ca prioritate naţională (economică) a Marilor Lucrări de Amenajare a Teritoriului ;

h. restaurarea monarhiei, nu ca formulă magică ce va provoca vărsarea Cornului Abundenţei în capul lui Badea Ion şi în al Mătuşii Ileana, ci ca chezăşie a stabilităţii ; a imparţialităţii - la urma urmei, a civilităţii.

2. Deduc, iubite Mihai Ursachi : ai luat cunoştinţă de programul meu din ziarul *Monitorul* din Iaşi ce, datorită prietenului Liviu Antonesei, l-a publicat în două numere consecutive. Din păcate, *Monitorul* a operat suprimări - fără a le semnala prin puncte de suspensie între paranteze. Tot aşa, fără avertisment redacţional, a eliminat ultimul punct din program, cel purtînd numărul 11 (unsprezece) - astfel explicîndu-se a doua întrebare a Domniei-tale - la ea am re-răspuns cu mare plăcere în paragraful anterior, la propunerea ***h*** ;

3. Fondurile necesare campaniei, evident vor proveni din «cotaparte» la care are dreptul fiecare candidat ; dacă la trecutele alegeri prezidenţiale au binemeritat de la Patria scăpată de sub jugul comunist (sic!) vestiţi anticomunişti persecutaţi de securişti precum Mânzatu, precum Funar, precum Dragomir (atenţie : «Dragomir» este pseudonimul, zi-i pe nume, «literar» al lui Funar) – spuneam deci : dacă aceştia au primit sumele necesare campaniei electorale, va primi şi umila mea persoană, în acelaşi scop, chiar dacă nu întruneşte condiţiile de «disidenţă» (ca Iliescu), nici de «antistalinism» – precum Roman (tradiţie de familie) – ca să nu mai vorbim de diploma de patru clase, başca «victimă a Securităţii», ca notoriul antisecurist Funar.

Cât despre piedecile oficial-legislative pe care echipele de «jurişti» de la *Săptămîna* lui Eugen Barbu, le concoctează în laboratoarele de pe Calea Rahovei…– abia aştept să fie date publicităţii ; ca să le fac contrapublicitate ; să le dau contra-publicitatea mult-meritată.

Când am să vin în ţară pentru campania electorală, am să fiu însoţit, nu de gorile care să mă apere de macaci vecetudorezi ; de urangutani adrianpăuneşti, de cimpanzei-cu-facultate-la-Băneasa ; am să fiu acompaniat de jurnalişti occidentali (presă scrisă, radio, televiziune) : când mă aflam singur şi gol şi mic şi fără putere dinaintea monstrului Securităţii, cu Pleşiţă şi cu Ion Stănescu în frunte ; când eram singur, cu mâinile goale (singura armă fiindumi «gura-mare»), dinaintea monstrului de stat şi partid, cu Popescu-Dumnezeu şi cu Burtică şi cu, drept moţ : Ceauşescu – nu m-a apărat preşedintele Carter, ci presa americană ; nu cancelarul Brandt, ci *presa* germană ; nu preşedintele Giscard d'Estaing, ci *presa* franceză.

Suedezul aborigen ocupant, nu doar al Palatului Cotroceni, ci şi al ţării numită România ştie bine (iar dacă nu, ce brânză pariziană frământă curatinginerii-sufleticoli : Tănase, Dragomir, Igna ?) : «sindromul Timişoara» a devenit, în presa internaţională, referinţă ; şi «capcană pentru (jurnalişti) naivi» ; opinia publică, mai ales presa nu poate uita cum a fost abuzată, mistificată în decembrie 89 de actualii gubernanţi (asta vine, nu de la *guvern*, ci de la ***gubernie*** : Iliescu, Roman, Brucan, Voican, Stănculescu, Militaru plătindu-şi cotizaţiile la Sublima Poartă de la Moscova) – presa, ziceam, abia aşteaptă încă un prilej să-i arate lumii, pe «falsificatorii de la Timişoara». Iar mie nici că-mi va păsa de răsuflatele, de repetatele până la saţiu acuzaţii de «trădare a patriei» formulate de Mari-Români (cititori ai gazetei de perete a MAI - cu acelaşi nume), pretinzînd mereu-mereu – taman ca pe timpul Ceauşescului - că, din moment ce îl contest pe secretarul-general al comunismului indigen supus comunismului rusesc (Ceauşescu, Iliescu), în mod necesar "lovesc " în… Patria Română…

Profit de scrisoarea adresată Domniei tale, iubite Mihai Ursachi, pentru a răspunde câtorva întrebări-îngrijorări exprimate de câţiva prieteni prin scrisori primite după publicarea Programului (am să continui numerotarea) :

4. Nu, dragă prietene (de la Sibiu), nu mă tem deloc de «brutalitatea» programului în privinţa sorţii celor ce au sânge pe mâini : ***ei trebuie să***

plătească – pentru că aşa e bine şi aşa e drept ; nu sântem îndrituiţi să «iertăm – creştineşte» ; nici legal, nici moral : cum să-l iert, de pildă, pe generalul Pleşiţă, ministru al Securităţii în l977, când el m-a umilit, ofensat, maltratat – şi nu doar pe mine, ci şi pe Negoiţescu ; şi pe Ladea ; şi nu numai pe noi, «cei cu drepturile omului», dar şi pe minerii grevişti din Valea Jiului…? Să mă grăbesc eu cu… creştineasca-mi iertare, înainte ca el, vinovatul ; el, păcătosul, bestia securistă să exprime o umbră de regret, de părere de rău – fie şi sub formă de îndoială (târzie) : ceea ce făcea el – «în numele poporului român» – era, în fapt, ***împotriva poporului român***…?

Nu, dragă prietene dela Sibiu : n-am să-mi «îmblânzesc» programul fiindcă eu, aşa cum mă vezi, am un adânc respect şi o nesfârşită compasiune pentru ***poporul român***, cel care a fost mereu minţit şi obijduit ; jefuit şi batjocorit, infometat şi «lichidat» sistematic de către cei care, în linie directă, ne vin de la Stalin ; de la Groza şi de la Dej ; de la Pătrăşcanu, Pauker, Chivu Stoica, Teohari Georgescu; de la Valter Roman, Drăghici, Nikolski, Bârlădeanu, Maurer, Verdeţ, Petre Roman, Brucan, Iliescu…

5. Nu, dragă prietene de la Constanţa : nu mă tem că programul meu «negativ ,pedepsitor» are să-i sperie pe alegători – şi am să rămân «ne-ales». Ne cunoaştem de aproape patruzeci de ani (de la Jilava) şi mă ştii : nu m-am repezit niciodată «în faţă, să fiu primul (la supliment, la doctor, la tinetă) – iar acolo era pe-viaţă-şi-pe-pe-moarte ; acum-aici este cu totul altfel :

Dacă alegătorii se vor speria de programul meu… neelectoral şi vor fugi de mine – treaba numai a lor : ***eu n-am făcut decât să rostesc cu glas tare (în scris) ceea ce gândesc şi ei ; ceea ce doresc şi ei ; ceea ce visează şi ei – dar nu îndrăznesc să spună, răspicat nici măcar acum cu voie-de-la-stăpânire ; dacă vor vota în gând (şi-n inimă!) cu mine***, ***iar în faptă cu Tovarăşul Iliescu, înseamnă că soarta-crudă-şi-nedreaptă le este pe deplin meritată, fiindcă nu se poate face un popor dintr-o cireadă (nici chiar dintr-o turmă)***.

Nu, n-am să mă sperii că… am să-i sperii pe bravii securişti-activişti-miliţişti şi pe alţi belişti – iar ei n-au să voteze cu mine… Mă cunoşti, deci ştii că n-am să alerg după electori ; că n-am să fac pe beatul, ca să nu-i jignesc pe beţivanii între care am nimerit ; n-am să cobor «la nivelul poporului», să mă prefac a fi analfabet – ca să nu-i ofensez pe foştii ori potenţialii «îndrumători culturali», profund-analfa-beţii, anticulturalii-agresivi. Acestea să le facă scriitorii cu mentalitate de inginer sufletesc, robii maselor-largi-de-cititori, executanţii «co-menzilor sociale», cum ar veni : cizmarii (bine : croitorii) pe-comandă, literari (le-au şi făcut, de-o pildă scriitorul-utecist Stelian Tănase, cel ce a dezaprobat anumele-punct din Proclamaţia de la Timişoara – «ca să nu-i speriem pe securiştii şi pe activiştii care ar vota cu noi…»).

Nu, nu : n-am să-i fac giumbuşlucuri, tumbe, temenele potenţialului alegător : nu-l consider «client» – prin urmare, nici «rege»; nu mă simt obligat să-i cânt în strună, să-l gâdil sub guşă, să-i fac ghili-ghili la tălpi – pentru ca el în schimb, să-mi acorde nemaipomenita favoare de a vota cu… sine. Nu-l consider nici deasupra mea (în virturtea cărui merit ?) ; şi nici «sub» mine : este egalul meu, îl tratez ca atare. Prin urmare, el nu-mi va face o onoare, dacă va vota pentru mine – se va onora pe sine, fiindcă pe sine s-a votat : a dovedit consecvenţă ; s-a exprimat în armonie cu propriul gând.

Aşa că, drag prieten (din Constanţa) : nu-mi fac nici o grijă pentru «pierderile» în voturi de care te temi ; dacă X, Y, Z, speriaţi de programul meu, nu mă vor vota - atâta pagubă. N-am să spun ca Noica: «N-a fost să fie», ci ca mine : ***«Nici nu meritau să mă voteze !»***

6. Un prieten de la Braşov îmi atrage atenţia : pentru mulţi tineri – ca şi pentru o bună parte dintre mai-vârstnici, Paul Goma e un perfect necunoscut : unii n-au ştiut niciodată, alţii au uitat cine este şi ce a făcut «candidatul» – drept care mă sfătuieşte să încep grabnic «o campanie de explicare»…

Are dreptate : oamenii sunt atât de scufundaţi în propriile nefericiri, în nevoile lor din ce în ce mai cumplite, încât nu mai au răgaz, disponibilitate - pentru alţii : pe Iliescu îl văd toată-ziua-bună-ziua la televizor, în ziare ; aud vorbindu-se despre el, bun, rău : ***există***. Eu, în schimb…Chiar dacă unul va fi auzit de mine, ba-mi va fi citit o carte (întreagă !), zice : «Ce-i pasă ăluia :

şade la Paris, nu ştie ce-i foamea – n-a mâncat salam de soia, ca mine ; nu ştie ce-i frica de miliţian, de securist, de primar, de director – fiindcă tot ei se află în fruntea bucatelor, tot ei ne călăresc şi ne ameninţă că, dacă nu sântem oameni-de-înţeles, au ei ac de cojocul nostru… L-aş vota : spune că vrea ceea ce vreau şi eu, dar dacă nu iese în alegeri (ce, te pui cu tâlharii ăştia, de-ţi fură votul înainte ca tu să ajungi la urnă)? Şi rămân tot cu *tovarăşii*?»

Aşa e. Dar eu n-am ce-i răspunde unui astfel de «cetăţean» : apoi nu-i pot "face" memorie cuiva care se protejează prin uitare. Să nu aştepte să-l compătimesc : «Vai, săracul, cum n-a putut el să voteze cu sine însuşi ! ; bietul : a fost silit (?) să-l voteze tot pe Tovarăşul…» Fiindcă eu nu i-am promis nimic – adevărat : nici nu l-am ameninţat prin foştii-actuali miliţieni, securişti, activişti – doar i-am cerut să fie el însuşi ; să nu mai dârdâie de frica şi de propria-i umbră. Un ins care tră-ieşte într-un perpetuu prezent nu merită compasiune, ci eventual indiferenţă – asemenea indivizi nu alcătuiesc un ***popor***, ci o gloată. Iar cu "membrii-plini ai gloatei" nu comunic ; şi nu sufăr din această pricină.

7. Braşoveanul meu prieten îmi supune părerea cuiva, a unui prieten, anume : «Sântem poporul cu cel mai mare procent de informatori ai Securităţii: nu a existat familie fără turnătorul ei. Toţi am fost murdăriţi, pe rând ori simultan, victimă şi călău, ca la Piteşti ; cu toţii am colaborat, mai mult sau mai puţin – de aceea n-avem dreptul să ridicăm piatra…»

Am mai auzit asta : «Toţi am colaborat – mai mult sau mai puţin…», a zis Breban ; «Am făcut şi eu pactul cu diavolul», a explicat Pintilie, iar Pleşu a tras pe dată concluzia : «Dacă toţi am fost vinovaţi, nimeni nu are dreptul să acuze pe altul, fiindcă sântem nevinovaţi cu toţii»…

Acest toţi trebuie să ne atragă atenţia, să ne pună în gardă, să ne întrebăm… ***cine vorbeşte ?*** : profitorii, ei şi-au vândut sufletul pentru un paşaport, pentru un volum, pentru un apartament, iar acum pretind că ***toţi*** au făcut… «pactul diabolic»… Dar cum îndrăznesc ***profitorii*** să afirme că toţi (au profitat) ? Paşaportul (cu mai multe intrări-ieşiri), apartamentul, volumul – acestea şi încă altele nu fuseseră… împărţite, de ce încearcă să «împartă» doar responsabilitatea – fiindcă există una şi aceea se numeşte : **colaborare cu Securitatea**. Nu, nu «toţi» Românii sunt (au fost) informatori ai Securităţii ; nu «toţi» Românii sunt vinovaţi – pentru ca acum să fie («toţi»)… nevinovaţi.

Cei ce fac asemenea afirmaţii – ei sunt vinovaţi şi încearcă să împartă cu alţii vina.

Iubite Mihai Ursachi, ai să mă ierţi pentru acest prea-lung (şi prea-lat) «răspuns» – a ieşit aşa pentru că, vorba strămoşului Domniei tale, lăcuitor al cinstitului Ţicău : n-am avut timp să-l fac mai scurt.

Te salută cu prietenie,

Paul Goma

*

Paris, 13 - 15 iunie 1995

P R O T E S T

Comunismul impus României de Armata Roşie ocupantă a ţării, în aceşti cincizeci de ani de teroare a avut o "deosebită grijă" (părintească !) faţă de tineret ("tineret, mândria ţării", "tineretul : schimbul de mâine"- doar două din lozincile mincinoase, aduse, în '44, de peste Nistru) :

- în 1948, după alungarea Regelui şi oficializarea comunismului rusesc, **tineretul studios** a făcut cunoştinţă cu ***internarea*** în Arhipelagul MAI;

- începînd din 6 decembrie 1949, la închisoarea Piteşti, apoi la Gherla, Tg.-Ocna, **tineretul studios** a cunoscut ***reeducarea*** ;

- din noiembrie 1956, după strivirea Revoluţiei Maghiare de tancurile sovietice (de "normalizarea Ungurilor" s-au ocupat şi securişti din R.P.R., în frunte cu Valter Roman), **tineretul studios** scăpat de arestare a cunoscut ***exmatricularea*** (printre organizatori: Ion Iliescu, secretar al C.C. al U.T.M.);

- în timpul evenimentelor din decembrie 1989, **tineretul studios** a dat cel mai mare număr de victime - prin ***împuşcare*** ;

- în 13-15 iunie 1990 **tineretul studios** a fost umilit, batjocorit, negat, asasinat prin… ***minerizare*** - din ordinul lui Iliescu, în deplin acord cu Petre Roman (în pauze, tinerii studioşi au fost etichetaţi : golani, animale).

Urmare a "dragostei de mamă sovietică" avînd sediul la Cotroceni : zeci de mii de tineri studioşi, simţindu-se alungaţi de-acasă, şi-au luat lumea-n cap, plecînd (mai degrabă fugind) din România, ţară mai a lor decât a foştilor şi actualilor Mari-Români-de-Stat-şi-de-Partid, activişti şi securişti.

Pentru ziua de 10 mai l995, la Bucureşti, Liga Studenţilor a programat, în Piaţa Universităţii, loc adânc semnificativ, o manifestare de comemorare a victimelor războiului şi ale comunismului. Poliţia a împiedecat desfăşurarea comemorării, intimidînd populaţia, molestînd participanţii, recurgînd la provocări grosolane.

Dacă brutalitatea Poliţiei este în natura… Miliţiei, de neînţeles, de neadmis rămâne atitudinea Opoziţiei democratice : Crin Halaicu, primar al Capitalei, a interzis Piaţa Universităţii ca "loc de desfăşurare a manifestaţiilor publice"; Emil Constantinescu, rector al Universităţii, a interzis accesul la balcon personalităţilor invitate de Liga Studenţilor, astfel pactizînd, nu cu **tineretul studios** (şi curat), ci cu murdarii, criminalii martirizatori ai Românilor. Simultan, N. Manolescu este pe cale de a încheia un „pact politic" cu Petre Roman şi ai lui. Aşadar, «profeţia» mea, făcută in iulie 1990 (după interview-ul luat lui Iliescu) s-a adeverit : Manolescu de braţ cu Petre Roman, complice la terori-zarea **tineretului studios** *).

Protestez energic împotriva metodelor bolşevice ale "Poliţiei" lui Iliescu. Atrag atenţia, atât asupra ilegalităţii interzicerii Pieţei Universităţii ca **Memorial al anticomunismului în România**, cât şi asupra *metodelor sovietice ale represiunii duşmanului de clasă* (clasa-duşmănoasă fiind cea care… şi gândeşte).

Totodată cer Opoziţiei democratice să-şi revizuiască atitudinea vinovat-îngăduitoare faţă de acei membri marcanţi ai ei care colaborează cu «tagma jecmănitorilor», în loc să fie alături de jecmăniţii de totdeauna.

Paul Goma

*) 14 nov.1996. M-am înşelat : nu cinicul N. Manolescu, ci suavul E. Constantinescu s-a luat de braţ cu Petre Roman - după ce se luase pe după cap cu Măgureanu.

*

Paris, 29 iunie 1995

TREI EXPLICAŢII

PRIMA : ***P E D E A P S A***

De la instaurarea comunismului, am trăit într-un stat fără **lege** sau : fără-de-lege. "Legile" comuniste erau legi-de-clasă: loveau (şi cum!) în duşmanii-de-clasă, dar nu în "tovarăşi"… Chiar în regimul de drept-comun pedepsele erau şi ele diferenţiate.

Un regim democratic nu poate continua menţinerea unei justiţii-de-clasă. Balanţa este simbolul Justiţiei. Or Just este să se aplice Justiţia - pentru toţi, după aceleaşi criterii (de vinovăţie).

Pentru România, ca şi pentru alte ţări ce încearcă să se debaraseze de povara comunismului este indispensabil, vital **un proces de purificare** : numai privind în faţă trecutul, vom putea pretinde la viitor.

Pedepsirea celor vinovaţi de **crime** comise în numele ideologiei comuniste - sau din interes personal (acesta "acoperit" de o justificare ideologică)

este o necesitate. Aşa cum nu este posibil să creşti un copil, fără a-i explica în ce constă răul în viaţă, care sunt interdicţiile (şi de ce nu pot fi călcate cele zece porunci), fără a-l pedepsi atunci când le încalcă - aşa nu este posibil să ne "creştem", fără a îndeplini elementarele condiţii ale ajungerii la stadiul de popor a comunităţii - geografico-lingvistică (nu şi istorică : aceasta presupunînd **memorie**).

Iertarea - sonorizată pe toate drumurile de nefericiţii şantajaţi, la ordinul **vinovaţilor** ce se tem de o dreaptă răsplată - nu este, fireşte, semn de… bunătate ; nici de milă creştinească.

Mai întâi : ***nu are dreptul de a ierta decât victima*** - şi numai pentru ceea ce călăul i-a făcut ei. Dar chiar în acest caz : dacă acelaşi călău a chinuit, a ucis pe alţii care nu mai pot ierta, supravieţuitorul nu poate acorda "iertare" în numele acelora ;

Apoi : iertarea grăbită, face mai mult rău decât bine : măcar pentru că ticăloşii, asasinii capătă asigurarea că în viitor vor putea face ce au făcut (şi mai mult decât atât), din moment ce, pentru **fapte**, nu au primit **răsplată** cuvenită ;

În fine : nepedepsirea vinovaţilor va discredita definitiv - în ochii tinerilor - noţiunile de **bine**, de **rău**, de **adevăr**, de **minciună** - de **permis**, de **interzis**. Şi, desigur, de **justiţie**.

A DOUA : ***REGRETUL***

Noi, Românii, chiar dacă ne vom fi emancipat psihologic-sociologic, am fost infantilizaţi de comunism. Însă nici înainte nu avem relaţii adulte cu timpul (ni s-a băgat în cap că… veşnicia s-a născut la sat, când acest "adevăr" era unul poetic), nu acceptăm partea noastră, a fiecăruia, de responsabilitate - în responsabilitatea generală.

Atunci când eu, de pildă, spun : «Mi-l asum pe Ceauşescu», nu este un mod de a vorbi-vorbe, ci expresia normalităţii : dacă pretind că sânt român ; dacă pretind că fac parte dintr-o comunitate - iar acea comunitate are pretenţia de a parveni la stadiul de popor - în cel mai normal mod cu putinţă îmi asum trecutul : cel care există, oricâte eforturi de uitare ar face Românii infantilizaţi, trăitori într-un prezent perpetuu…

Nu este chiar atât de îndepărtată vremea în care cei care sufereau cumplit şi din pricina lui Ceauşescu (dar detestînd sau "preferînd" persoane şi nu sistemul comunist), încercau să explice răutatea Cârmaciului prin faptul că… n-ar fi (fost) român. «E turc, după nume», spuneau unii, «Mai degrabă tătar», corectau alţii, iar cei mai numeroşi: «E ţigan-ţigan - dac-ar fi român de-al nostru, n-ar face ce face !»

Aruncarea vinei, totdeauna, pe **altul** : semn indubitabil de infantilism (individual, comunitar) ; lucrurile nu s-au schimbat după decembrie 89, din acest punct de vedere : a venit rândul lui Iliescu să fie considerat altceva (altfel) decât noi. Aşadar, Iliescu este rău, nu pentru că ne-a minţit de la început, pentru că s-a făcut vinovat de crime de sânge, de crime culturale, de crime de vânzare de ţară - ci pentru că e ţigan ! Cu asemenea mentalitate Românii pot să se întoarcă liniştiţi în peşteră, au să iasă la lumină peste un alt mileniu.

Copilărească, debilă este convingerea Românilor că o recunoaştere a propriilor păcate, a erorilor proprii ne-ar fragiliza, ne-ar slăbi atât în ochii duşmanilor - care vor deveni şi mai… duşmănoşi, cât şi (mai ales !) în ochii noştri (care, nu-i aşa, avem nevoie de încurajări, nu de… "autocritică bolşevică, demobilizantă")…

Privind la Germania : să însemne că atunci când, prin Cancelar, a recunoscut erorile şi ororile comise din 1933 până în 1945, poporul german a dovedit…slăbiciune?; că a fost "demobilizat", diminuat, umilit? Unii comentatori români, din neştiinţă, din rea-credinţă, tratează **timpul** după reţeta autohtonă - deci nu ţin seama de curgerea lui, de ceea ce se cheamă, curent : cronologie, astfel, telescopează Procesul de la Nürnberg cu Ceremonialul de Iertare. Or Procesul, după cum numele i-l indică a fost judecarea şi pedepsirea Germaniei învinse de Aliaţi. Iertarea cerută comunităţilor martirizate de

germani, a fost formulată atunci când Germania redevenise un stat onorabil, independent şi. Un asemenea gest - recunoaşterea erorilor, cererea de iertare - putea fi făcut, formulat numai de un popor - de un mare popor, care nu se teme că "autocritica" îl va scădea în ochii altora şi în ai săi.

Iată de ce - fiindcă tot am ajuns la exemple din jur - marele popor rus s-a dovedit a fi şi el o populaţie : nu a cerut iertare pentru (măcar) masacrul de la Katjin.

Dar, am mai spus : pentru ca un individ, o comunitate să-şi recunoască slăbiciunile, să ceară iertare celor cărora le-a făcut rău - trebuie să fie tare ; puternică - şi mai cu seamă : europeană. Ruşii sunt impregnaţi de mentalitatea asiată - mai precis : mongolă, cea dispreţuind omul, unicitatea, demnitatea lui. Dar noi, Românii ? Ce sântem şi de unde venim (noi, "oamenii locului"), de avem aerul că sântem străini de Europa, ba chiar ostili spiritului ei (prin protocronism, prin neaoşism, prin legionarism-vechi şi prin securism-nou) ?

A TREIA: *A FI* şi *A FACE*

Noica credea şi propovăduia : poporul român nu are nevoie ***să facă*** istoria - pentru că el o are - a căpătat-o, modulînd verbul ***a fi***… Ferice de acei români (sublimi - dar inexistenţi) beneficiari ai istoriei imaginată de regretatul filosof-la-Români.

Nu ştiu care a fost mai întâi : teoria lui Noica ,"imitată" de realitatea românească, ori Noica a prins în cuvinte realitatea - cert este că Românii îşi judecă semenii, nu după ***fapte***, ci după… ***stare***…

Or lucrurile stau… invers. În legătură cu Iliescu : păcatul lui capital nefiind : "***este*** agent KGB" (sunt atâţia alţii şi nu se vorbeşte despre ei), ci : a făcut (ceea ce a făcut : i-a asasinat pe Ceauşeşti, astfel, închizîndu-le gura, ca să nu aflăm ce ar fi spus într-un proces, Tiranii ; i-a asasinat pe revoluţionarii autentici, a incendiat Biblioteca Universita-ră şi Muzeul Naţional, i-a asasinat pe tinerii din Piaţa Universităţii, a încheiat Tratatul de vânzare a Basarabiei şi Bucovinei de Nord, etc). A discuta despre faptul că Iliescu este ţigan, că soţia sa ***este*** rusoaică - iar recent, că el ***este*** de-al KGB (şi chiar evreu-rus - din Basarabia de Sud!) constituie o derivă logică şi o diversiune (ideologică) : ca şi în cazul lui Petre Roman, învinuit de compatrioţii noştri pentru că este evreu şi este fiul tatălui său, Valter… Dar, pentru Dumnezeu, Stalin nu a fost criminal din cauză că era georgian, Hitler pentru că era pictor ratat, Ceauşescu fiindcă era bâlbâit, Petre Roman pentru că este evreu, iar Iliescu fiindcă este ţigano-ruso-evreu - nu : Petre Roman ***este vinovat*** de complicitate la crimele lui Iliescu - indiferent dacă-i botezat ori ba (producerea actului de botez, strădania lui de a convinge prin semnul crucii - ortodox ! - a fost adânc penibil, dar cine să-şi dea seama de asta?) - acestea nu au cum să-l spele de sânge.

Vinovăţia se judecă după ***fapte,*** nu după ***stări.***

Chiar dacă altfel cred şi propovăduiesc urmaşii lui Noica…

*

18 iulie 1995

TREI PUNERI LA PUNCT

PRIMA

Potrivit unui dicton : "Părinţii mănâncă aguridă, copiilor li se strepezesc dinţii"…

De aici concepţia comunistă : copiii sunt "vinovaţi" de faptele părinţilor (totdeauna inventate de Securitate, în scopul terorizării interiorului, nu cum pretindea : "apărarea împotriva exteriorului").

Noi nu gândim, nu acţionăm ca voi : nu credem în "vinovăţia" fiului,

doar pentru că este fiul părintelui, nici în vinovăţia părintelui pentru "vina"de a fi părintele fiului ; numai în vinovăţia vinovatului.

Spre exemplu : oricât de vinovat ar fi fost Petru Groza (şi a fost!: cel mai ticălos dintre ticăloşii ce au trădat ţara), nu avem dreptul să considerăm că, în mod necesar, vinovaţi sunt copiii, nepoţii, părinţii, cumetrii, vecinii. Aşa au făcut ei, vânzătorii de ţară ; ei, unelte ale bolşevicilor asiaţi – noi nu gândim, nu acţionăm ca ei.

Alt exemplu : credem că Petre Roman e vinovat (şi pedepsibil) – dar nu ca fiu al vinovatului Valter Roman, ci ca el însuşi : Petre Roman a comis, a fost complice la crime : nu le-a recunoscut, cât despre regrete…(din familie ştie că, în lumea comunistă, victima trebuie să ceară iertare călăului). De când Iliescu l-a dat jos din cucuiul guvernului neo-rusesc, face pe "opozantul", iar oile din opoziţia democratică negociază cu el "coaliţii antiiliiste"– ce-am ajuns : opoziţia anticomunistă din România – întruchipată de tovarăşul, din tată-n fiu, Roman !…

Asta nu înseamnă că fiii, fiicele, nepoţii, ginerii, nurorile, verii, cumetrii - ce au profitat, în deplină cunoştinţă de cauză de "poziţia" criminalului securist, activist, diplomat– sunt absolviţi de toate păcatele – iarăşi exemplul lui Petre Roman : călătorea în Occident după pofta inimii, cu buzunarele pline de bani capitalişti, ba mai şi studia la Toulouse… În virtutea căror calităţi ?, a căror merite ? – evident : meritul ştiinţific de a fi odrasla unui general de Securitate, cetăţean sovietic, (Valter Roman) – păi să nu te-apuce lupta de clasă (cea adevărată)?

Se spune : nu se compară decât valori comparabile – de acord ;

Se mai spune : un fost deţinut (politic) are «nas» (de câine) poliţist - şi mai de acord.

Rămânînd la intelectuali, nu la ingineri ca tovarăşii Iliescu, Roman, Voican, Funar, Drăgan ; folosindu-ne de «nas», să-i mirosim pe "directorii de conştiinţă" ce au făcut, harnici, naveta România-Occident :

Crede un călătorete ca Marin Sorescu în teoria (şi în suficienţa) „talentului literar", pentru a explica prea frecventele „deplasări de ser-viciu" în Vest (înainte de decembrie 89)? ; crede că nu va da sama… într-un viitor apropiat de pactizarea cu Diavolul (cu epoleţi albaştri)? ;

Crede un "ambasador cultural" ca Dan Hăulică în teoria suficienţei "valorii culturale", pentru a explica statutul (tot dinainte de decembrie 89) de cârpitor-şef al imaginii României lui Ceauşescu ? ; speră că un "cultural" are să fie spălat de grelele păcate ale colaborării cu Securitatea, în virtutea culturii-de-soia cu sârg practicate ?.

Am dat două exemple (hai, trei dacă-l amintim şi pe predecesorul lui Buzura la „cultura MAI-ului": Virgil Cîndea) de colaboratori ai Securităţii, ne-victime ; de persoane ce nu au suferit persecuţiile comuniste şi n-au cunoscut închisorile – şi ele, comuniste.

Dar victime ale comunismului, devenite (de voie, de ne-voie) slujnicari ai Securităţii : Leonida Plămădeală ? Valeriu Anania ?- legionari notorii, "martiri ai neamului", recrutori naţionalist-religios-diversionişti în exilul cel sensibil, uşor de înşelat cu o singură sintagmă din «gândirea legionară»? Folosiţi până la urzeală de Ceauşescu, preluaţi de Iliescu şi puşi să-i ardă ei o cruciadă (ortodoxă !) – însă nu, Doamne-fereşte, împotriva Antichristului iliistomăgurenist, ci… împotriva greco-catolicismului, cel ce ne-a învăţat carte şi ne-a învăţat că sântem români (privind însă la exemplare ca Drăgan, Funar, Vadim, Păunescu şi alţi tovarăşi-camarazi patrupezi tricolornici, ne întrebăm dacă n-ar fi fost mai bine să ne fi lăsat fi aşa, în noaptea neştiinţei…).

A DOUA

Statutul meu, din momentul ajungerii în Franţa, în 20 noiembrie l977, este : refugiat politic din România. Franţa mi-a acordat azil, protecţie, pentru că libertatea, viaţa îmi erau ameninţate în ţara mea (cea numită România). Eu însă nu am cetăţenie franceză – aş fi obţinut-o cel mai târziu în l981 : nu am dorit-o.

Aşadar : nu am altă cetăţenie ; după instalare în Franţa, nu am cerut renunţarea la cetăţenia română (cum a făcut zdrobitoarea majoritate a Românilor). Prin urmare, oricât s-ar strădui juriştii-securiştii să acreditezeze teza «ne-cetăţeniei române a lui P. G.», nu vor produce decât încă o minciună securistă ; vor comite încă un abuz comunist în contradicţie cu legislaţia internaţională.

Eventuala «neclaritate» a cetăţeniei mele : din motive de care m-aş dispensa bucuros, voi compara situaţia mea (de cetăţean al României) cu limpezimea de cristal a cetăţeniei române a unui foarte mare patriot român (în august 1944), pe numele său : Bodnăraş ; dacă măgurenilor nu le place "Bodnarenko" li-l propun pe Luca ("Laszlo"); mai departe voi compara «necetăţenia (română)» a mea cu cetăţenia română a nemaipomenitei patrioate române : Ana Pauker – şi pentru că tot sântem la capitolul cântăririi patriotismului cu Balanţa Bolşevică (desigur, cea mai mare din lume, atât că are… un singur braţ…), să-l amintesc pe de-neuitatul patriot român, antistalinist notoriu, posesor al cetăţeniei române, în august 1944 : Valter Roman…

Dacă aceste contraexemple le vor părea securiştilor deveniţi peste noapte(Noaptea din Decembrie 89), din neînduplecaţi internaţionalişti : vajnici naţionalişti (legionarii ?, cuziştii ?, fleac pe lângă Securiştii Naţiei !) prea îndepărtate în timp, iată exemple contemporane :

- graficianul Eugen Mihăescu : ce fel de cetăţenie avea când Patria Cotroceană a făcut apel la talentu-i plastic de «consilier prezidenţial»? ;

- scriitorul Virgil Tănase : ce fel de cetăţenie (română !) avea când Iliescu l-a numit plutonier al Centrului (foarte cultural) de la Paris şi autor al capodoperelor nemuritoare, hidrotehnicodemocratico-scandinave, pe deasupra, limbdelemnice ? ;

- futurologul Mihai Botez : ce fel de cetăţenie va fi avut în momentul numirii ca ambasador al comunismului iliesc la ONU ?;

- thracrocodilul C. I. Drăgan ce fel de cetăţenie avea, când era prètin cu nemuritorul Ceauşescu (şi de conivenţă cu Securitatea sustrăgea din Arhive documente ale Românilor) ?; dar după decembrie 89: ce fel de cetăţenie română avea legionarul-securist-italian, când a devenit prètin cu muritorul (am vrut să spun : asasinul) Nemuritorului Cârmaci, iar la Lugoj, în campania electorală, ce fel de cetăţean român era doctorul-inginer ce plătise urlători să urle : "Iliescu şi Drăgan !"?

Dacă din întâmplare (sic !) juriştii de la Bucureşti vor pretinde că lui P. G. i s-a retras cetăţenia română, pentru că a fugit în Occident…, îi poftesc pe coloneii-generali de Securitate să dreagă neîntârziat nerozia pusă pe seama subalternilor.

Iar dacă n-au ştiut, să afle :

Paul Goma este cetăţean român, măcar pentru că nu a devenit cetăţean francez (de pildă) ; este cetăţean român, pentru că nimeni şi nimic nu l-a(u) putut împiedeca să nu mai fie – şi n-au să-l împiedece nici de-acum.

Dacă nu avut o ţară din cele trei : Basarabia, R.P.R. (apoi R.S.R), Franţa - a avut totdeauna o patrie :

limba română -

ceea ce nu a fost cazul nici cu Dej, nici cu Ceauşescu şi nici cu Iliescu.

A TREIA

Au început a-mi parveni – pe toate căile - avertismente, ameninţări cu moartea ; la adresa mea şi a familiei mele (deocamdată : în curând are să vină rândul prietenilor, al cunoscuţilor, al vecinilor…).

Să ştie Iliescu : orice s-ar întâmpla, oriunde, oricând, oricui din familia şi din anturajul meu (aici intrînd şi acei Români cu care comunic doar prin poştă), ***vinovată va fi considerată Securitatea – numai ea***.

*

Paris 1 august 1995

«TINERET, MÂNDRIA ŢĂRII…»

În multe din textele mele de «ficţiune» şi de publicistică (cel mai recent: *PROTESTUL* din 13-15 iunie 95) am reamintit o evidenţă : puterea bolşevică a arătat tineretului «o dragoste-de-mamă-sovietică»: am enumerat momentele din istoria însângerată a "schimbului de mâine":

1. **internarea** în masă din 1948, după alungarea Regelui ;
2. **reeducarea**, din 1949 ;
3. **exmatricularea**, din 1957-58 ;
4. **împuşcarea**, în de-cembrie 1989 ;
5. **minerizarea,** începînd din 13 iunie 1990 ;
6. **demonizarea** - după masacrul din 13-15 iunie 90 şi, în fine :
7. **alungarea din România**, ţară infinit mai a lor decât a fostului şi actualului "naş" al tineretului, eternul tovarăş Iliescu, fiul Securităţii, nepot al KGB.

Dacă vina comunismului şi a comuniştilor faţă de tineret nu mai are nevoie de a fi demonstrată, un păcat greu apasă asupra adulţilor necomunişti - fie părinţi, fie (şi) oameni politici din opoziţia democratică:

Mulţi **adulţii-părinţi** i-au crescut, i-au educat, i-au sfătuit, i-au ameninţat, i-au şantajat pe copii : să fie, să devină ca ei, adulţii : mincinoşi, necinstiţi, duplicitari, egoişti, la nevoie denunţători ; şi-au şantajat ("cu familia"), nu doar copiii, ci şi nepoţii, ginerii, nurorile, cumnaţii, cuscrii, finii, astfel ajungîndu-se la o solidaritate-de-familie de tip mai degrabă mafiot decât de clan ;

Numeroşi au fost **adulţii-părinţi** ce constituit pentru câteva generaţii de copii, adolescenţi, tineri, contramodele morale ; ei i-au învăţat (cu exemple !: «Dacă faci ca X, ca X ai să păţeşti !») ; ei s-au arătat sensibili până la lacrimi faţă cu grosolana, triviala propagandă naţionalistă a comuniştilor, a securiştilor ; analfabeţi fiind, credeau în "istoria neamului" gata-rumegată de activişti ca Titus Popovici, Sergiu Nicolaescu, Lăncrănjan, Adrian Păunescu şi alţi slujbaşi ai Ministerului Neadevărului ; ei, părinţii le-au băgat în cap precepte ca supuşenia, ascultarea orbească, laşitatea - din înţelepciunea pietrei peste care trece apa ; i-au învăţat delaţiunea, trădarea, vânzarea - de unde altundeva, dacă nu din *Mioriţa*, dublul mit *Cain-Iuda*, carpatin…?;

Adulţii-părinţi sunt adânc vinovaţi, atât de educaţia-prin-vorbe, cât şi de exemplificarea prin fapte : ***altfel, de ce, cu toate că pretind a fi anticomunişti, la 20 mai 1990 au votat cu comuniştii ?***

Adulţii-oameni-politici nu au trezit în niciun fel interesul (necum respectul) succesivelor generaţii de tineri : nu s-au solidarizat cu mişcarea pentru drepturilor omului din februarie-martie 1977 ; nici cu greviştii mineri din Lupeni, din august, acelaşi an ; nici cu SLOMR, nici cu revolta Braşovenilor, cu atât mai puţin cu "cazurile" Calciu, Filipescu, Tudoran, Doina Cornea ; nu puţini, obligaţi de Securitate dar şi din proprie iniţiativă, şi-au exprimat, chiar neîntrebaţi, opinia lor de oameni cu experienţă (şi cu puşcărie) : modestele mişcări, firavele "cazuri" erau, în gura lor : «Provocări ale Securităţii, prin oamenii ei - ascultă-mă pe mine !» (asigurau ei - după ce se priveau temeinic în oglindă) ;

Adulţii-oameni-politici au fost surprinşi de evenimentele din decembrie 89, iar dacă nu au fost capabili să le prevadă (când în jur trosnea lumea din încheieturi), măcar să se fi trezit în al 25-lea ceas şi să fi facilitat României o adevărată schimbare, o autentică democratizare, consolidarea libertăţii atâta vreme dorită - şi pe deplin meritată. Ei însă, fie au gândit vremea-nouă în termeni de lume-veche, comunistă - şi ***au aşteptat să (li) se dea… chiar şi spirit de iniţiativă*** (chiar şi "şoaptele" Securităţii, unde erau mereu convocaţi, despre «disidenţi - oamenii Ruşilor !» erau răspândite de bătrânii oameni politici) - fie, avînd o structură de hoitari, deşi cândva democraţi (preponderent liberali !), s-au angajat cu săptămâna la adunatul firimiturilor căzute de la masa bolşevicilor - şi, desigur, s-au însărcinat cu diversiu-

nea mafiei comuniste în rândurile piteştizate ale victimelor ;

Cât despre **adulţii-(recent)-oameni-politici**- nici o deosebire de fond dintre ei şi amintiţii hoitari : dacă înainte de 89 nu făcuseră mari compromisuri (fiindcă din cele mici…, slavă Domnului : ca tot Românul imparţial…), apoi numai pentru că nu se ivise ocazia adânc profitabilă - nu-i nimic : recuperează cu vârf şi îndesat întârzierea…

Şi vechii şi proaspeţii politicieni din opoziţie au fost şi au rămas structural nesimţitori la problema tineretului - oare de ce : pentru că actualii supravieţuitori ai partidelor democratice făcuseră parte, în urmă cu patru decenii, din organizaţiile de tineret ale lor, iar acum se treziseră iremediabil bătrâni, incapabili de a realiza trecerea timpului, găsind inacceptabil, nedrept faptul de a putea fi succedaţi, schimbaţi - paşnic, normal, natural ?

Vechii şi mai-puţin-vechii politicieni din opoziţie, din inerţia prudenţei (care-i făcuse, după 1964, atât de precauţi, încât frizaseră auxiliariatul - Securităţii, se înţelege) ; nu au perceput semnificaţia vizibilă cu ochiul liber a **Fenomenului Piaţa Universităţii**. Îmbolnăviţi de propriile slăbiciuni, au "mirosit" şi în asta, dacă nu o "provocare a Securităţii", sau a Ruşilor, atunci («Ascultă-mă pe mine !») un demers neserios, neconvenabil… Este foarte adevărat : ceea ce s-a nu-mit "Piaţa Universităţii" a avut loc cu voie-de-la-primărie - dar nu mai puţin adevărat : tinerii din 1990 erau fiii, nepoţii părinţilor lor, taman cei care n-au mişcat un deget în 1956 ; nici în 1968 ; nici în 1971 - ca să nu mai vorbim de 77, de 79, de 87 - aşadar au avut buni profesori de laşitate, străluciţi maeştri în alibiuri culturalo-naţionalisto-ortodoxe.

Bătrânii politicieni nu au acceptat că… sunt bătrâni ; nu au priceput că trebuie să predea generaţiei tinere steagul libertăţii, al democraţiei, al europenismului românesc. Cu excepţiile care scot şi mai în evidenţă ***demisia vârstnicilor români***, opoziţia şi-a pierdut timpul şi puţina energie rămasă în încăierări pentru supremaţii, scaune şi portofolii (din cele picate de la masa stăpânilor de ieri şi de azi).

Cu asemenea părinţi, cu asemenea dascăli, cu asemenea exemple-de-urmat, era fatal ca tinerii, după ce au plătit tribut de sânge (pe ei i-au împuşcat securiştii - în faţă, la Timişoara, la Cluj, la Sibiu ; pe la spate, trăgînd din buzunare, la Bucureşti, nu pe "maturii înţelepţi") şi-au luat lumea-n cap, au devenit şi ei nişte "fugari", cum atât de plastic ne zugrăveşte un notoriu pictor creştin-ortodox pe noi, cei deşţăraţi (după ce pieriseră partizanii din munţi, ei fiind primii astfel etichetaţi de MAI)…

S-a golit România de substanţa vie. Zeci (şi dacă sute ?) de mii de tineri români, în majoritate cu studii superioare, au părăsit ţara, au plecat, nu pentru a ajunge în rai, ci pentru a scăpa de iad. Acest "Viitor de aur" le-a fost în egală măsură pregătit de comunişti - şi de anticomuniştii de părinţi ai lor şi membri marcanţi ai… opoziţiei…

Nu este vorba de o înclinaţie spre un "cult al tineretului". Dacă am veştejit incalificabila rea-purtare a adulţilor nu înseamnă că îi considerăm pe tineri buni-curaţi-frumoşi, doar pentru că… sunt tineri; bunătatea, curăţia, onestitatea, spiritul de dreptate nu sunt ***date*** - ci ***făcute*** de noi înşine - cu ajutorul părinţilor, al educatorilor, cu exemplul adulţilor. Tot aşa, în aceste timpuri, nu poate fi vorba de un cult al bătrânilor (a fost, pe drept, înainte de apariţia comunismului). Însă există o evidenţă : cei ce sunt, acum tineri mâine vor semăna şi vor culege, vor construi, îi vor educa, îi vor învăţa pe tinerii timpului lor - şi aşa mai departe. Tinerii de astăzi nu au toate drepturile (şi nici dreptate, totdeauna), însă au un drept inalienabil : acela de a nu li se refuza şansa de a se maturiza, de a deveni adulţi **normali**.

Se ştie : o comunitate care nu-şi cunoaşte trecutul nu are viitor.

Dar comunitatea care-şi ignoră, reneagă, alungă însuşi viitorul ?

14 august 1995

Răul absolut

Am mai spus : mă aşteptam ca artileria MAI să-şi concentreze toate gurile de foc asupră-mi. Ştiam şi cum : ***discreditarea*** (este) - mama-Securităţii, ultraverificată în *Săptămîna*, prin Barbu, V.C. Tudor, Mirescu, Chiuzbaian, Ciachir, Dan Zamfirescu, C. I. Drăgan şi alţi slujnicari. Aveam în memoria viscerelor "demascarea" lui Ben. Corlaciu (datoriile la Fond, scandalurile…); a lui Caraion (în care pentru întâia oară scârbavnicul organ se folosea de hârtii confiscate în timpul unor percheziţii ori scrise în birourile de tortură ale Securităţii) ; strivirea lui Negoiţescu, în '77, prin publicarea în *România literară* a unei declaraţii zmulse la anchetă, după multe… strădanii (în perfectă complicitate cu prietenii şi colegii săi, scriitorii), avînd ca urmare tentativa de sinucidere. Nu mă temeam - iată de ce :

Unu : făcusem publice arestarea şi ancheta din 1977 încă din 1978, în limba română ; traducerea franceză a mărturiei, sub titlul **Le Tremblement des Hommes '77** apăruse în martie 1979, iar acolo, în ultimul capitol, arătasem negru-pe-alb cu ce mijloace ştiinţifice, din domeniul chimiei (sic !) apăra Organul cuceririlor de agresiunile externe. Adevărat, abia în Franţa, în 1982 am avut ne-plăcerea de a-l avea dinaintea ochilor pe securistul Haiducu-Hirsch-Forrestier, cel trimis să ne asasineze, pe Tănase şi pe mine, pentru a afla (de la francezi) cum se numeşte «baza» pe care se reazemă chimiştii-securişii în nobila lor acţiune de chimizare a adversarului : *aconitină*. În 1977 mi se administrase, în scopul de a mă preface în legumă, soluţie din această substanţă ; în 1982 Securitatea îmi trimisese, prin Haiducu, întru lichidare, esenţă de aconitină ;

Doi : nu mă temeam, pentru că orice încercare de a produce "scrìsuri" era anulată prin **Testamentul** din 21 martie 1976 (redundant, însă necesar pentru Românii insensibili la cronologie: redactat cu peste un an înainte de arestarea din 77); publicat în mai multe limbi, în chiar timpul arestării, re-apărut în ediţia franceză de la Seuil a **Cutremurului oamenilor '77**, pp : 297-298 ; în cea neerlandeză (Elsevier) la p. 256 ; în ed. Humanitas, pp. 335-336; în ediţia de la Familia, Oradea pp. 350-351 - şi, ca să nu fie vreo urmă de îndoială, **Testamentul** a fost publicat şi în recent-apărutul volum **Scrisori întredeschise** (pp. 68-69), tot la Familia apărut - însă, ciudat, nici apărătorii mei nu au băgat de seamă amănuntul. Citez din **Testament**:

(…)"5. Dacă după arestarea mea (…) organele de represiune ori persoane particulare vor spune, vor scrie că m-am supus anchetei, că am recunoscut, că m-am declarat vinovat, etc…, să se ştie că «mărturiile» sunt falsuri şi le declar de pe acum nule şi neavenite ;

"6. În cazul în care organele de represiune sau persoane particulare vor produce, în sprijinul acuzaţiilor «probe» (benzi magnetice, fotografii, filme, semnătura mea sau declaraţii «autografe»), să se ştie să sunt falsuri şi le declar de pe acum nule şi neavenite ;

"7. Dacă voi muri în detenţie (…) să se ştie că autorii sunt membrii aparatului de represiune ;

(…)"9. În cazul în care se va afirma că mi-am schimbat opţiunile literare, politice, etice, ale mele de până azi, 21 martie 1976, să se ştie că sunt minciuni."

Şi totuşi, "campania de vară '95" (cine şi-a dat osteneala să răsfoiască **Scrisori întredeschise** a constatat că există o strânsă legătură între vară, şi campaniile Securităţii - a se vedea cea din 1969, de pildă) - totuşi, m-a surprins. Nu pentru că Securitatea, prin "pana" angajaţilor MAI, m-a demascat, arătînd naţiei, vorba unei poete creierale, adevărata faţă a mea, trădător de patrie socialistă, duşman al securismului, etc etc. N-are să mă mire nici "probarea" altor crime faţă de bieţii secureţii (cu care trebuie să ne pupăm Piaţa Endependenţi, după recomandarea demisionarului de profesie Pleşu). N-are să mă mire-îndurereze nici dacă mâine *Săptămînişţii* de la *Adevărul Scînteii literare* vor dezvălui opiniei publice româneşti că sânt vinovat şi de alte

nemernicii faţă de mama mea - cum scria colegul meu de celulă, prietenul meu, Al. Ivasiuc… Aici am vrut să ajung :

A trecut mai bine de un sfert de veac de la ruptura definitivă dintre el şi mine ; din aprilie 1970 "resentimentul"- cum numeau, acuzator, scriitorii români ***încercarea mea de a scrie adevărul despre ce ni se întâmplase nouă, în 1977***- a avut şapte ani încheiaţi ca să se alimenteze mereu şi mereu : fostul prieten şi coleg de celulă Ivasiuc nu rămăsese la ceea ce, la urma urmei, putea fi pus pe seama instabilităţii sale psihice, iar "decodificarea" unei cărţi pe care n-o citise (dar o… turnase), să fie trecută la rubrica *ivasiucisme accidentale*. Chiar dacă până în aprilie 1977 nu am putut avea proba faptei amicului, i se vedea, ca la iceberg, partea vizibilă, neîndoielnică pentru foştii puşcăriaşi : cutare călătorie la München, cutare voiaj la Paris, cutare vorbă scăpată (în legătură cu, desigur, talentul meu inexistent…). După liberare (6 mai 77), un singur scriitor (Mazilescu) a crezut când i-am spus că în dosarul meu se afla o notă informativă-caracterizare redactată-semnată de Ivasiuc, ceilalţi m-au privit în cel mai bun caz condescendent : abia ieşisem de la răcoare, arătam ca dracul, umflat la obraz, cu pupilele lărgite, respiram ca o focă, veneam de parcă m-aş fi dus…

Aşadar, Al. Ivasiuc mi-a făcut mie, prieten şi coleg de puşcărie tot răul pe care-l putea face : el a precipitat interzicerea mea din 1970 (şi interzicerea de a publica traduceri aplicată nu doar soţiei, ci şi socrului), el a determinat statutul curat-original de scriitor-inexistent al meu - de-sigur, ultimul cuvânt aparţinînd Securităţii, care asta aştepta : condamnarea unui scriitor de către un scriitor fost coleg de puşcărie politică…

Pentru că nu sânt din acelaşi aluat cu Ivasiuc, m-am apărat cu mijloacele mele : ***L-am scris !*** (el mă "scrisese" pentru uzul Securităţii, eu l-am scris pentru uzul… cititorilor). Mulţi mi-au reproşat («Nu se face să loveşti într-un mort…»), m-au acuzat, pe mine, de…delaţiune-publică, iar cei mai culturali au invocat resentimentul.

Şi nu mă încearcă regretul că l-am "turnat" pe turnătorul Ivasiuc.

Ceea ce m-a surprins în canonada campaniei-de-vară:

Organul, fără jenă, **s-a arătat în public**.

Chiar dacă ultimul răcan cu epoleţi albaştri îşi dispreţuieşte victima (cea alcătuită din carne şi din sânge şi din sudoare), nu merge până la a a-şi deconspira informatorii (sub tortură, bietul om, cel din carne-sânge-sudoare etc., semna orice - despre sine, despre alţii). Pentru că Securitatea avea/are nevoie de serviciile ei/lui. Să însemne că Ivasiuc, mort acum optsprezece ani, a devenit, dintr-o dată şi "ars", în limbaj poliţienesc ? Deci şi nefolosibil ?

Securişti de grad înalt au afirmat, vor mai afirma că, în România, «toţi cetăţenii erau informatori» ; cunoscuţi intelectuali (un fel de a zice : nu este intelectual oricine posedă o diplomă universitară - nici chiar cinci volume publicate) ţin şi ei hangul : «Am colaborat ***şi*** eu» (subl. mea, P.G.), alţii nuanţează : «***Toţi*** (subl. mea) am colaborat - mai mult sau mai puţin» - pentru ca Pleşu să tragă concluzia : «Dacă toţi sântem vinovaţi, înseamnă că sântem nevinovaţi cu toţii».

Şi iată cum am ajuns, fulgerător şi deştepţi şi curaţi…

Am spus de fiecare dată când am avut prilejul - repet :

Nu este adevărat. Este o calomnie afirmaţia generalului securist Vlad ; un neadevăr şi o calomnie ce lasă să-i scape romancierul Breban, secondat de regizorul Pintilie (cu o precizare : el, **Pintilie, a colaborat -** ***dar nu ca alţii***, cum îl acuzasem eu, pe nedrept, că ar fi afirmat - ci a colaborat ca sine, ca nimeni altul) ; nu este adevărat ceea ce rezumă (altfel, cu multă frişcă) Pleşu, minimalistul moralnic de la *Dilema* Organului temător de dreaptă-răsplată, bine susţinut de cealaltă imensă desiluzie : Buzura, Maramureşanul cu "Fără violenţă !" (împotriva securiştilor…).

Nu este adevărat că toţi "cetăţenii" ar fi fost informatori ai Securităţii.

În primul rând, pentru că asta o spune un (cretan) securist ;

În al doilea rând : poate fi socotit informator (turnător) cineva care, în urma nenumăratelor, inimaginabilelor torturi directe, ale presiunilor asupra familiei, ale anturajului - a acceptat să semneze un proces-verbal redactat de

un troglodit de securist anchetator (infinit mai îndemânatic în mânuirea ciomagului decât în a stiloului), în care sunt "recunoaşteri", "regrete", ba chiar şi… "informaţii" despre alţii ?

La această întrebare generalul Vlad şi ai săi de la *Săptămîna-Adevărului-Securităţii* vor răspunde (în cor), afirmativ. Vor scoate de la murat alte "documente", le vor toaletà, voicanizà, le vor publica în organul Organului Casei Scînteii (metodă binecunoscută de Nicolae Manolescu, doar i-a oferit cinci pagini în *România literară* pentru a-şi prezenta "dosarul-de-Securitate" lui… Voican-Sturdza, supraministru al Securităţii !).

Numai că atunci când Securitatea afirmă că toţi cetăţenii erau-sunt informatori ai ei, se… exclude (pe sine-se) - or :

a. dacă ***şi*** securiştii sunt turnători - ceea ce nu-i de mirare : asta le este meseria, vocaţia - intră şi ei în categoria "cetăţenilor României";

b. dacă nu sunt ***şi*** ei informatori-turnători (ci doar manipulanţi de… materiale); în care caz nu sunt cetăţeni ai României - ci potrivit logicii : ai Rusiei, nu ?

Desigur, trebuiesc pedepsiţi acei securişti care au bătut, torturat, ucis, dar nu trebuie cu nici un chip pierduţi din vedere («pentru că n-am dat nici măcar o palmă») **acei securişti care şi-au făcut un ideal din a distruge viaţa semenilor, oameni nevinovaţi al căror păcat unic : nu erau şi ei securişti**! Nu trebuie sub nici o formă uitaţi - cu atât mai puţin iertaţi-creştineşte - **acele fiinţe cu epoleţi albaştri care, pentru bani, pentru avantaje materiale, pentru a-şi satisface visele lor înalte - de viermi, de putori, de incapabili - au hăituit semeni (fireşte, din ordin - dar toată lumea ştie cum nu se execută un ordin al Securităţii : neintrînd în Securitate, simplu !), au terorizat oameni nevinovaţi, cu familii cu tot, au exercitat presiuni asupra lor, ameninţîndu-i, şantajîndu-i - mai puţin pentru a-i pune să culeagă informaţii, (ce fel de informaţii interesînd Securitatea Statului puteau culege nişte bieţi muncitori, funcţionari, pensionari ?), ci pentru a-i distruge ; pentru a nimici omul din oameni ; pentru a-i aduce, prin frică, până la a le fi greaţă de ei înşişi.**

La Piteşti, din 6 decembrie 1949 a început "reeducarea". Acum (în 1995) se cunosc multe despre infernul prin care au trecut studenţii deţinuţi : întâi torturile trupeşti şi abia când rezistenţa era frântă, veneau şi cele sufleteşti, de pe urma cărora victima spunea, scria orice, **chiar mai mult decât orice** - pentru a scăpa de tortură.

Prin vârstă, am fost scutit de reeducare (Slăvit să fie Domnul !). Am aflat de această monstruozitate la Jilava, în vara anului 1957. Mi-am promis că voi scrie ce am aflat - şi am scris, în 1978, cartea **Patimile după Piteşti**. Atâta câtă este reuşita (literară şi de adevăr) se datorează mai cu seamă arestării din aprilie-mai 1977. Ultimul capitol din **Culoarea curcubeului**, intitulat "Vineri 6 mai" este edificator : în faţa Maşinii Infernale, dinaintea Monstrului numit Securitate omul **trebuie** să devină, întâi : cârpă ; apoi : aluat din care brutarii cu epoleţi albaştri urmau să frământe, să coacă noua-pâine : *omul nou*, cel visat de generalii eternei Securităţi, de la Nikolski la Vlad.

Ca unul ce nu am fost la Piteşti, dar am trăit ani, decenii, cu Piteştiul (chiar după ce am scris **Patimile**…), ştiu : cei trecuţi prin reeducare **povestesc ce li s-a făcut lor** - dar **nu vor povesti** - fiindcă nu vor putea - **ce au făcut ei colegilor, prietenilor, camarazilor**.

Păstrînd proporţiile, aşa se întâmplă şi cu Piteştiul-la-scară-naţională pus în aplicare ***după*** decretul de amistie din 1964 : victimele nu pot povesti (în multe cazuri au uitat, pentru a se proteja) răul făcut colegilor de lanţ. Cel ce va izbuti să înfângă spaima-ruşinea din el şi va povesti cum anume l-au prefăcut securiştii din om în ne-om, va fi, sânt convins, nu doar un martor de încredere, nu doar un scriitor de seamă - ci un re-om, în acest peisaj dezumanizat de Securitate.

Oricât de oribile ar fi fost faptele celor din "echipa Ţurcanu"- şi au fost, vai cu excepţia lui Eugen Ţurcanu însuşi, aceştia au făcut rău din constrângere, sub ameninţare - ***adevăraţii şi singurii vinovaţi sunt securiştii.***

Oricât ar vrea ei, orice ar spune, nu toţi "cetăţenii" au devenit informa-

tori. Chiar şi cei ce până la urmă au făcut treabă murdară de turnători, ca Ivasiuc - au fost, mai întâi, victime. Torţionarii de ieri, cei care au zmuls declaraţii prin violenţă, prin tortură, acum pozează în justiţiari, în "curaţi" - că, dragă-doamne, ei ar fi singurii ce nu au scris asemenea "lingeri ale cizmelor lui Ceauşescu", cum pretinde C. T. Popescu. Ba au scris - prin taţii lor, epoletaţii : securiştii au scris, asudînd (e grea, limba română, pentru un bou abia zmuls de la coada vacii) ; apoi, asudînd, i-au rupt în bătaie pe anchetaţi ; apoi, asudînd, i-au "convins" pe cei aflaţi între labele lor să semneze.

De curând am reîntâlnit o persoană cunoscută în urmă cu decenii. Mi-a cerut **Programul** *), am discutat despre el - la un moment dat a spus:

«Propui să fie pedepsiţi toţi securiştii (nu propusesem pedepsirea tuturor securiştilor - nota mea), adineauri ai afirmat că Securitatea este Răul absolut… Nu sânt de acord - uite, tata a fost în Securitate : cum poţi spune că tatăl meu a făcut parte din… Răul absolut ?!»

Am rămas fără glas. Nu la aflarea "amănuntului" : tatăl unei persoane cu totul simpatice fusese securist (nu ştiam, însă eu nu fac legătură de la… părinte la copil), ci pentru că dialogul nu mai era posibil. Şi n-a mai fost : de atunci nu ne-am căutat, deşi suntem vecini.

Mărturisesc : nu ştiu ce aş fi făcut cu viaţa mea dacă aş fi fost fiu de securist. Dar ştiu: n-aş fi raţionat precum cunoştinţa din vecinătate.

Probabil aş fi uzat de un artificiu : «De acord», aş fi spus, «Securitatea este o instituţie rea, odioasă, condamnabilă, însă crede-mă : tata era un om minunat !» - deci n-aş fi negat caracterul Securităţii ***pentru că*** tata era om bun - ci aş fi încercat să vorbesc de calităţile tatei, ***în ciuda faptului că*** era "în Securitate".

Sânt însă ceea ce sânt, nici mai bun nici mai rău decât ceilalţi "cetăţeni", vorba generalului sovietic Vlad(ov) [ciudat : justificat, deci apărat de un bun prieten al meu, şi el victimă, nu doar a Securităţii, ci chiar a numitului Vlad]; am cunoscut NKVD-ul pe pielea mea,eu şi ai mei până la a noua spiţă, de la vârsta de (sub) cinci ani, din iunie 1940, iar din ianuarie 1949 am gustat, cu ce mai rămăsese din familia noastră (mama-tata-eu), mereu şi mereu din binefacerile **Noului Organ, în fapt, prelungirea Ohranei, a Cekăi, a NKVD-ului :** ***Securitatea***.

Aşadar, în deplină cunoştinţă de cauză spun ce am mai spus :

Securitatea este Răul absolut.

Iar pe un asemenea rău nu-l combaţi cu ceaiuri de sunătoare, cu "dialoguri ca între intelectuali". Şi în nici un caz cu prişniţe dilemice.

Răul absolut se distruge. Răul absolut se zmulge până la ultima rădăcină şi se arde - iar cenuşa se îngroapă la cât mai mare adâncime : să nu se întoarcă, noaptea, în uniformă de securist.

*

Scrisoare deschisă
Către Românii cărora nu le este indiferentă soarta
Bisericii Ortodoxe din exil

Paris, 7 mai 1996

Ceauşescu înţelesese rolul polarizator al Bisericilor româneşti din exil, statutul lor de insule de libertate pentru cei care-şi părăsiseră ţara înrobită - în 1971 încercase, cu asentimentul autorităţilor franceze - vezi cartea lui J. Miloe: **La riposte** - să naţionalizeze, să confişte şi Biserica ortodoxă română din Paris (reuşise cu multe din Germania, USA, Canada).

Paricidul Iliescu nu face decât să continuie politica de cucerire a bisericilor, moştenită de la tatăl său spiritual. Cu aceleaşi metode :

– minţind guvernele occidentale în legătură cu adevărata natură a politicii Bucureştiului - în continuare, totalitaristă, atee - cerşeşte "permisiunea" de a… recupera lăcaşurile de rugăciune ale exilaţilor, "în interesul bunelor relaţii româno-(aici)franceze"…;

– atrăgîndu-i pe exilaţi spre rue de l'Exposition, în bunkerul ambasadei

RSR, prin atingerea coardei nostalgico-naţionale : ba un Blaga, ba o sarma ; ba oleacă de Enescu, ba un păhărel de Drăgăşani, uite-l şi pe Cercel (Petru), serviţi şi niţel Dracula !, prin promisiuni, prin şantaj, prin ameninţări (oare ce fapte ruşinoase vor fi ascunzînd dosarele cu care atâţia bravi exilaţi, unii "eroi ai antibolşevismului" au fost întorşi de băieţii de la SRI, pseudonim al Securităţii ?) ;

– folosind fără ruşine falsa : «Cine nu-i cu noi e împotriva noastră», apăsînd pe antirusismul visceral al Românilor, ilieştii au lansat următoarea judecată bolşevică de tip balcanic : «Dacă Biserica ortodoxă de la Paris nu trece sub oblăduirea Patriarhiei de la Bucureşti, înseamnă că este ostilă românismului şi României - ***fiindcă a cerut protecţia Ruşilor***!»

Cine îndrăzneşte să vorbească de protecţia Ruşilor :

Cel care a studiat hidrotehnia stalinistă, în anii 50, la Moscova ?; cel care este acuzat - şi nu a produs argumente contrarii - de a fi membru al KGB?; cel care, ***în decembrie 89, a cerut ajutor militar rusesc*** ; în fine cel care, ca şef de stat (împreună cu premierul Petre Roman, a nu se uita !), ***a încheiat Tratatul de pace cu Rusia, prin care România ceda, prin act, Basarabia şi Bucovina răpite în l940 apoi în 1944***: numitul Iliescu ?, cel vinovat de crime de sânge, el a lansat, imediat după fuga lui Ceauşescu, diversiunea cu "teroriştii"; ce a provocat moartea a mii de adevăraţi revoluţionari ; el a chemat repetat, minerii pentru a teroriza embrionul de democraţie din România - în fine, el a restaurat "comunismul suedez" pe malul Dâmboviţei, distrugînd ultimele veleităţi de liberalizare ale societăţii româneşti.

Acesta este activistul de partid îmbrăcat în piele de mioriţă democrată ce vrea (pentru el şi pentru ai lui : activiştii, securiştii) şi Biserica română de la Paris. El şi trepăduşii din exil îndrăznesc să trateze dorinţa de libertate, de demnitate, de credinţă - şi de românism - a exilaţilor ce nu acceptă controlul Bucureştiul drept… vânzare ?; drept închinare Ruşilor ?

Din păcate, numeroşi exilaţii români nu sunt mai breji decât Românii din ţară : lipsiţi de inteligenţă, lipsiţi de curaj, se lasă şantajaţi, conduşi de interese (dar ce interese : mizerabile !), se lasă momiţi cu promisiuni de genul:

«Dacă ne ajuţi în problema bisericii, ai să primeşti înapoi casa naţionalizată…».

Vasăzică bravul exilat ce riscă să rămână pe veci un felon este "răsplătit"… cu ce i se furase de către aceeaşi comunişti ! O parte dintre foştii noştri prieteni au intrat în slujba Ambasadei, a Patriarhiei, a Comitetului Central de la Cotroceni, vehiculînd, amplificînd cretinismele din arsenalul dezinformării - ca mai sus-pomenita «Cine nu merge cu noi este cu Moscova!»;

Ba cine merge cu voi - este cu Moscova, fiindcă voi sânteţi de-ai lui Iliescu, deci de-ai minciunii, de-ai dezertării, de-ai trădării.

*

Paris, 2 iunie 1996

"Modele"

Mi-a parvenit, prin şapte intermediari, din partea lui Dumitru Ţepeneag, o sumă de tăieturi de presă, între ele şi o pagină 3 din *România literară* (fără menţionare a datei, probabil luna mai 96) cuprinzînd un text de Gabriel Dimisianu : "«Modelul Iorgulescu» revizuit".

"Modelul (Dimisianu)" introduce o salutară doză de calm, de măsură, de ponderaţiune, atât în piaţa-mare, cât şi în piaţeta (ca să nu spun : scuarul) literatorilor în care s-a desfăşurat "polemica Ţepeneag-Liiceanu". Atât de benefic efectul textului, încât o clipă (două, trei…) am regretat atacurile la adresa "Bătrânului Dimi" în aceşti din urmă şase ani… Din păcate, prima bună impresie s-a subţiat, s-a risipit, lăsînd la vedere urzeala - o cunosc : evitări, ezitări-aproximări (păcat vechi, obişnuinţă devenită a doua natură) şi mai ales ne-spunerea a ceea ce se află pe toate buzele.

"Modelul Dimisianu" poate fi luat la primul nivel în partea finală a

textului, în care deplânge, cu argumente, situaţia dramatică a clasicilor cumpăraţi-blocaţi de editori ce nici nu-i editează, nici nu-i… cedează. Altfel "triunghiul : Ţepeneag-Liiceanu-Iorgulescu" a primit din partea sa un tratament căldicel, despre care nu se poate spune decât că este imparţial ; şi nu supără pe nimeni.

G. Dimisianu a descoperit de curând că prietenul său M. Iorgulescu s-a schimbat: "observ la el petrecîndu-se chiar sub ochii noştri, o redimensionare" ; "câte odată îmi pare a nu mai fi chiar el". Spune că a scris articolul din *România literară* intitulat "Modelul Iorgulescu" în 1993, "când (…) a împlinit frumoasa vârstă de 50 ani" (fireşte că sânt gelos : n-am fost prieteni, dar colegi de facultate, colegi de *România literară* am fost : colegul meu cel c olegial, Dimi n-a scris nici două rânduri când am împlinit şi eu - ca tot creştinul : 55 ani - apoi chiar "frumoasa vârstă de 60 ani"…).

Aşadar, atunci (în 1993) Iorgulescu era "Modelul Iorgulescu" (să nu se mai apere de Alexandru George : nu are ce apăra). Iată ce a apreciat la Iorgulescu până la a-l declara model - revizuit : "claritatea exprimării, dinamismul, spiritul combativ, capacitatea de a se mobiliza integral şi repede pentru atingerea unui scop…"

Modelul are însă şi calităţi trecute sub tăcere : i le cunoaşte din 1970, de când Iorgulescu a fost adus de Breban de la *Munca* la *România literară* :

Labilitatea profesională :

- atâta vreme cât Breban i-a fost şef, Iorgulescu a scris despre el ca despre un clasic în viaţă ; de cum a fost debarcat (pentru declaraţia curajoasă din 1971 - de niciun C.C.-ist imitată), sub pana Modelului, Breban şi-a pierdut, fulgerător, nu doar geniul, dar şi talentul…;

- sub directoratul lui Ivaşcu, Modelescu Mircea a scris multe articole de fond la *România literară* - câte, domnule ? foarte multe ! - nu mai multe decât Dimisianu (însă nu Dimisianu ţine cursuri de etică de la tribuna *Dilemei*, departamentul american) ;

- prin anii 1984-85, Modelul Mircea Iorgulescu a compus, cu "material" auzit, de el personal, la Europa liberă (în emisiuni necunoscute Monicăi Lovinescu - altfel nu s-ar explica entuziasmul D-sale, apoi promovarea "colosalului eseu"), compilaţia trimisă la Paris, prezentată ca "originală", curajos semnată : "Negrescu"- că tot scri-sese el un excelent eseu despre Caragiale şi, se ştie : cine intră în Nenea Iancu nu mai iese din personaje (Iorgulescu din Farfuridi nemuritorul, cel cu semnătura… anonimă) ;

- nici înainte, nici în ultimul ceas (1989) nu i s-a întâlnit iscălitura pe vreun text de solidarizare ori de protest individual - fie dat… anonim - de unde va fi ştiut că Radio France International, BBC, Europa liberă nu angajează "persoane care să fi făcut politică, deci scandal în România"- vezi Tănase, Ţepeneag, Goma - ci numai "tova-răşi cuminţi, ce nu ne-au creat probleme în ţară - dimpotrivă": Gelu Ionescu, Hurezean, Papilian ?;

- "rămas" în toamna lui 89, după un stagiu la Radio France, Iorgulescu a trecut, uns, la Europa liberă. După modelul celorlalţi curajoşi (Gelu Ionescu, Hurezean, Raluca Petrulian - şi altele), anonimul autor al articolelor de fond şi farfuridul ciupitor cu urechea Negrescu-Iorgulescu a început să deie compatrioţilor lecţii de ne-scobit în nas, de luciditate, de curaj - de rectitudine morală.

Fără ca labilitatea profesională să dispară, a devenit din ce în ce mai evidentă (nu şi pentru Gabriel Dimisianu) **labilitatea etică** :

- după alungarea guvernului Roman de către aceiaşi mineri ca şi în 13-15 iunie 1990 (când ministrul Pleşu ***nu*** demisionase în semn de protest împotriva barbariei organizate de puterea neo-vetero-comunistă), Iorgulescu a făcut, la microfonul Europei libere, elogiul demisiei-la-intelectualul-român, pornind de la… *demisia lui Pleşu - sublimă, dar... neadevărată* : ministrul Culturii lui Iliescu plecase dimpreună cu Roman, ca să zicem aşa, prin dare-afar' şi nu prin demnă şi protestatară… demisie ;

- G. Dimisianu nu vrea să vadă (să mă exprim ca el : nu pare a fi băgat de seamă…) că, de la înfiinţarea periodicului diversionist *Dilema*, Iorgulescu este unul din stâlpi (dealtfel, aiureala cu "demisia" a fost, ca şi celelalte

intervenţii pedagogitatoare, publicată în organul Fundaţiei România, continuatoarea, prin Buzura, a politicii lui Cîndea). Acelaşi Buzura despre care chiar Iorgulescu îmi spunea că, aflat la München, în 1989 cu misie de turism şi dezinformare (trăgînd la legătura lui şi a Blandienei : Hurezean), a declarat : «Problema noastră nu-i Ceauşescu - problema noastră : Ungurii !» G. Dimisianu refuză să vadă că, de la înfiinţarea *Dileme*i, publicaţie diversionistă a Cotroceniului, Iorgulescu a fost unul din tovarăşii de nădejde ai organului Fundaţiei România - despre care multe se pot spune, însă că ar fi neutră, echidistantă, curată - culturală - ba.

Ştiu de ce G. Dimisianu "nu prea pare a băga de seamă" nici *Dilema*, nici Fundaţia cîndeasco-buzùrică : şi apăratul de el, Ţepeneag a publicat la Fundaţia Culturală Cotroceană - al cărei director de onoare este un anume Ion, fost director simplu al Editurii Enciclopedice, mai zis şi : Iliescu…

De curând răbdarea (şi prietenia) lui Gabriel Dimisianu nu mai suportă "schimbarea lui Iorgulescu":

"…într-o intervenţie trimisă în grabă ziarului *Adevărul*", scrie el, "după ce o citise mai întâi la Europa liberă şi a afirmat că numele celor 21 ar fi «înnobilat» (ghilimelele îi aparţin) un Apel care nu izbuteşte altceva decât să omoare ideea de memoriu al intelectualilor şi, totodată, să facă jocul forţelor ce se împotrivesc, de doi ani candidaturii lui Gabriel Liiceanu la intrarea în Consiliul de administraţie al Televi- ziunii". Chiar dacă nu a folosit ghilimelele citării, am încredere în G. Dimisianu : a redat fidel gândirea lui M. Iorgulescu - nu doar cea recentă, cum crede şi cum încearcă să ne facă şi pe noi să credem, ci gândirea-i consecvent-labìlă exersată sub bagheta lui Ivaşcu.

Mirarea mea nu vizează neobrăzarea Anonimului Negresc cel care îndrăzneşte să dea note altora în chestiunea ideii de memoriu al intelectualilor - ci mă miră mirarea lui Gabriel Dimisianu : de ce s-o fi mirînd ? Au nu-l cunoaşte ?, nu ştie că Modelul are, precum soarele, şi pete (şi încă mari şi late şi negre - de la pseudonume) ? Abia acum, în acest an 1996, când a publicat diatriba cu pricina în *Adevărul* (de ce la *Scînteia* serie-nouă : au *Dilema* pleşnică să nu-i mai ajungă ?), a aflat G. Dimisianu ***cum gândeşte, deci cum scrie M. Iorgulescu : în funcţie de interesele prezentului*** ? Care ar fi acelea, în prezent ?- nu mă interesează în amănunt, m-am lecuit de întrebări retorice încă din toamna lui 1971.

Faptul că Modelul lui G. Dimisianu reuşeşte performanţa de a ataca pe cineva… al cărui nume îl trece sub tăcere (Ţepeneag) nu e de mirare. Unul dintre motive ar fi (chiar este !) : Ţepeneag, în ţară, în exil s-a manifestat sub propriul nume, a făcut… scandal (deci şi "politica", mai apoi oportun detestată), a scos o revistă, a promovat scriitori români ; Iorgulescu, după o viaţă de autor de articole de fond - **nesemnate** - viaţă în care nu s-a solidarizat cu nimeni, n-a semnat vreun protest public, a trimis Monicăi Lovinescu un rezumat al altor emisiuni decât Teze şi antiteze la Paris - iscălit cu pseudonim - a ajuns predicator de la amvonul Europei libere, de unde răspândeşte neostenit neadevăruri şi nesimţirisme, obrăznicii şi prostiisme.

Ştiu ce l-a mâniat pe anonimul plagiator pe unde scurte, într-atât, încât l-a atacat pe Ţepeneag ; ştiu, dar nu-mi dau osteneala să aştern pe hârtie motivul (sordido-culturnice) ; nu-mi voi spune părerea nici despre "polemica Ţepeneag-Liiceanu", penibilă peste măsură. Nu mai sânt în relaţii cu Ţepeneag, dar am suferit din pricina "prestaţiei" sale tembelizuale - strălucit egalată de a interlocutorului, cel care la o acuzaţie, dealtfel neargumentată, a dat replica de antologie :

«În aceşti şase ani când dvs. cum spuneaţi când v-aţi prezentat, veniţi o dată pe an în România, în aceşti ani eu **am scos** ***500 de titluri şi am scos 6 milioane de exemplare»*** (s. m.).

La acest argument cantitativicesc aduc şi eu o cantitativă rectificare : nu 500 de titluri, ci doar 499 : volumul meu **Culoarea curcubeulu**i (solicitat de scoţătorul Liiceanu în februarie 1990) a fost parţial tipărit, parţial distribuit, retras de pe piaţă, iar după doi ani, trimis, tot de editorul Liiceanu la topit.

Aşadar, eu nu am fost **scos**, ci… ***topit.***

Am încercat în aceste rânduri să-i atrag atenţia lui Gabriel Dimisianu că,

la vârsta noastră, la profesia noastră, nu şade bine să facem pe neinformaţii, pe naivii, pe inocenţii, pe virginii ; nu se cade să ne prefacem că abia alaltăieri am aflat, nu neapărat cine era cu adevărat "prietenul"- ci ceea ce făcea el, când porcării făcea.

Cât despre declaraţia à propos de integrarea în Franţa, de faptul că el (Iorgulescu) se simte acasă la Paris - dreptul lui să spună orice şi contrariul (că Pleşu a demisionat din guvernul Roman ; că scrisoarea celor 21 "face jocul forţelor ce se împotrivesc candidaturii lui Liiceanu"- ca să vezi unde se ascundeau jucăşele forţe potrivnice lui "Liiceanu, cel mai tânăr filosof român", cum atât de exact îl portretizează Virgil Ierunca) ; deasemeni dreptul meu de a nu-l crede pe Iorgulescu : am avut numeroase probe viceversice. Oricât s-ar legăna Dimisianu cu speranţa că un om ce a fost o viaţă întreagă incorect, necinstit, duplicitar, interesat, fricos poate deveni, brusc, din-contra), aici nu este cazul…

Drama lui Iorgulescu - adevărată dramă - este aceea că… în 1989 s-a grăbit (cu trei luni) să rămână în Occident. Trei luni dac-ar mai fi rămas (în România), acum Gabriel Dimisianu n-ar fi fost subalternul lui Manolescu, ci adjunctul lui Iorgulescu. Ar fi fost mai bine ? Mai rău? Pentru Bătrânul Dimi: tot aia : tot el ar fi făcut *România literară*.

Si pentru mine ar fi fost - este - tot aia : ce mi-e Tanda, ce mi-e Manda: tot ucenici ascultători ai lui Ivaşcu.

*

Paris 11 septembrie 1996

Către compatrioţi,

A venit momentul să declar : nu mă mai consider candidat la alegerile prezidenţiale din România acestui an 1996. Nu am nici o şansă, iar menţinerea candidaturii ar perturba (nu cu mult, recunosc) opoziţia.

De ce îmi retrag candidatura depusă la 21 martie 1995 ?

1. În douăsprezece luni nu am izbutit să tezaurizez decât ceva mai mult de o sutime (!) din cele 100.000 adeziuni necesare oficializării candidaturii (faceţi Dvs. calculul - veţi afla ***câte***…);

2. Dacă ciocoii vechi şi noi (comunişti ruşinoşi, securişti deghizaţi, activişti extrem de activi, etc.) m-au agresat după aşteptări, cu mijloace cunoscute de decenii - mărturisesc, m-au surprins atacurile opoziţiei : prompte, violente, lipsite de inteligenţă. Chiar de a doua zi, Horia Rusu mi-au prezis un eşec răsunător (ce gură de aur !), iar Corneliu Coposu a găsit suspectă candidatura unuia "aflat de prea multă vreme în afara ţării"- comparînd cei 18 ani ai mei "în afara ţării" (ce expresie bine aleasă : ai zice din dotarea Securităţii eterne) cu cei 55 ani ai lui Ion Raţiu, la Londra, din 1940, aflător cum nu se poate mai înăuntrul patriei române…;

3. Scopul, dealtfel mărturisit al **Programului** prezentat de mine în 21 martie 1995 : de a provoca o tresărire (de ce nu : o deşteptare) a Românilor, spre o dezbatere la înălţimea ce o merită, după cinci decenii de strâmbătăţi, de suferinţe ; de a-i determina pe candidaţii din opoziţie (chiar şi pe cei din Comitetul Central al PCR) să-şi structu-reze programele, nu pe numărul de poduri construite (dar bine-nţeles că este mare nevoie de poduri - ba chiar şi de şosele), ci pe problemele redresării naţiunii şi a omului din comunitate : integritatea teritorială, justiţie faţă de victime (şi de călăi), reabilitarea instituţiilor şi a structurilor distruse de comunism : familie, învăţământ, sănătate - deasemeni, posibilitatea pentru români de a se pronunţa în libertate, în cunoştinţă de cauză asupra chestiunii monarhiei constituţionale.

Or nu s-a semnalat nici o dezbatere de idei - în sensul imaginat de mine: candidaţii (vorbesc numai de cei din opoziţie) s-au cantonat într-o fricoasă atitudine a celui ce nu vrea să-l supere pe Alegătorul Suveran - **cel care-i *dă*** votul (aşa cum, înainte de 89, partidul îi dădea: ulei, săpun, ba chiar şi funie!).

Fără legătură cu această ultraprovincială (şi violent reacţionară) concepţie, dinspre Casa Regală au venit semnale dintre cele mai îngrijoră-

toare - fireşte, nu pentru Rege - pentru România. Or cine a binevoit să citească **Programul** prezentat de mine a înţeles că pledam pentru reîntronarea Regelui. Nu mai pledez.

Acelor români care s-au declarat susţinători cu sinceritate ai **Programului** - mulţi dintre ei cu satisfacţia de a-şi putea prezenta, nu doar opţiunea între da şi nu, ca în momentul votării - ci **motivaţia** atitudinii lor - le mulţumesc din inimă, îi felicit pentru modul nealterat de a gândi, de a simţi, de a vedea viitorul României. Acestora le sugerez să-şi mute speranţa la alt candidat al opoziţiei anticomuniste.

Ceea ce nu înseamnă deloc arătare spre Emil Constantinescu - geologul blandian, acela carele, gândindu-se la viitoarea echipă, nu are în vedere, mai întâi, un prim-ministru, un ministru al Economiei, al Sănătăţii, al Agriculturii - nu !; ci, pe şeful serviciilor de informaţii, în persoana lui Măgureanu ! Acestui securist, anticomunistul Constantinescu (dimpreună cu anticomunista Zoe Petre, fiica lui Condurachi - alt anticomunist notoriu) i-a creat o catedră la Univer-sitatea bucureşteană.

Ceea ce ar însemna că arăt discret înspre Nicolae Manolescu…

Adevărat, are şi el mari păcate : imediat după Prima Mineriadă i-a luat lui Iliescu un interviu (în care i se adresa cu ***O***mul - cu o mare…); l-a însoţit pe acelaşi Iliescu în vizita oficială din Coreea (de Nord ?) ; în vremea din urmă s-a arătat favorabil unui "cartel" cu partidul lui Petre Roman (el fiind literat, nu geolog, a găsit un termen mai îmbrobodit decât : ***coaliţie***)… Nu merg întru slăvirea calităţilor lui Manolescu până unde a mers Monica Lovinescu - citez : "N-a fost membru de partid", şi nu doar fiindcă eu am fost, din 22 august 68 până… a treia zi - ci pentru că această colosală însuşire (alt citat, indirect acesta, tot din Monica Lovinescu) nu-l împiedecase deloc (dar deloc !) pe criticul literar N. Manolescu să scoată în 1965, împreună cu proletcultistul Dumitru Micu, proletcultistul volum : **Literatura română de azi. 1944-1964** ; ne-membria de partid nu-l împiedecase deloc să scrie elogios despre cărţi ale călăului culturii române din acel prezent : Dumitru Popescu-Dumnezeu ; despre inexistentul literator - dar vajnic activist - Dinu Săraru, ca să nu mai vorbim de tăcerea asurzitoare păstrată în timpul Teroarei Comuniste de "Directorul de conştiinţă Manolescu" (başca ne-membru de partid !)- tăcere ce nu a durat, ca la ceilalţi grozavi rezistenţi-prin-cultură cu bilet de voie de la Brucan până la 22 decembrie 89 - ci până în martie-aprilie 1990, când a devenit şeful *României literare*. După ce a polemizat cu Paler şi cu Eugen Simion - el apărînd "neimplicarea politică a scriitorului" - intervievîndu-l pe Iliescu (şi legitimîndu-l pe criminal şi pe impostor) a avut revelaţia politicii ! Atunci a descoperit că poate scrie chiar şi comentarii politice - el, apoliticul (dacă n-a fost membru de partid…).

Dar, vorba mult-citatei Monica Lovinescu :

«Ai altul mai bun ? N-ai !»

În comparaţie cu Constantinescu, Manolescu este un bunişor candidat. Nu va fi el preşedintele ideal, dar măcar are o inteligenţă normală - spre deosebire de Constantinescu. Apoi : nu este trepăduşul Blandienei şi al Măgureanului, nici trista improvizaţie a strategiei de senectute a regretatului Coposu.

Îi salut pe toţi cei ce m-au susţinut, pe cei care nu m-au susţinut - pe toţi cei ce, votînd pentru un candidat, se vor gândi, mai întâi la România, abia apoi la „situaţia" promisă lor de cutare candidat.

Pe curând - la alegerile viitoare (în anul 2000?).

Până atunci, pentru că tot n-aveam altul mai bun (am citat, pentru ultima oară, din Monica Lovinescu), să ne gândim la Nicolae Manolescu.

Paris, 2 octombrie 1996

Către redactorul-şef al revistei 22, Bucureşti

Doamnă,

Aţi publicat în revista *22* nr. 38 (344) din 18-23 septembrie 1996, în paginile 12-13 textul meu **Către compatrioţi** (datat: 1 sept./ 96, prin care anunţam renunţarea la candidatură). L-aţi prezentat într-o manieră pe care o uitasem, deşi face parte din stilul Dvs. inimitabil, înspăimântător de original de a face gazetărie. Pentru cititorii care nu au auzit de mine, nici de ale mele :

Am trimis, pe data de 1 septembrie a. c. ***şi*** la revista *22* textul, cu specificarea: "pentru informare şi, eventual, publicare". Până aici toate bune. Că l-aţi publicat abia în numărul din 18-23 septembrie, nici o supărare: nu aţi putut mai devreme. Însă privind, deschise, paginile 12 şi 13, apare vădită intenţia Dvs. de a nu-mi publica textul trimis, decât încadrat, avînd replicile alături, la îndemână (pentru uzul cititorilor consideraţi de Dvs. analfabeţi, sau cumpărători ai unui singur număr al periodicului) - fireşte, totul sub titlul "POLEMICI".

Nimic nou sub soarele gazetărismului ce-l practicaţi alegru de peste şase ani: ultimul meu text publicat de Dvs. în revista *22* (15-21 decembrie 1993) : ***o scrisoare adresată Gabrielei Adameşteanu*** s-a văzut încadrat/ă de "replici"- dealtfel titlul generic suna: "REPLICI INCOMODE"- accentul căzînd, nu pe ceea ce spuneam eu, în proposta, incomod pentru editorul Liiceanu, topitorul cărţii C**uloarea curcubeului**; "incomodatul "trebuia să fiu eu, de *riposta* dată mie simultan cu *proposta* : "replicile" lui Liiceanu, distrugătorul de cărţi (care nici din greşală nu răspundea la acuzaţie) şi a Gabrielei Adameşteanu, apărătoarea (distrugătorului) de "calomniile mele"…

…Şi ce importanţă mai are că în ziua de 24 septembrie 96, la Die (Drôme), revenind asupra a ceea ce aţi scris - şi aţi pus în pagină în *22* - în numărul din 15-21 decembrie 1993 - mi-aţi spus :

«Da, băi, ai avut dreptate, atunci, în legătură cu cartea…»

Nu mă consolează recunoaşterea : "atunci" (când am avut dreptatea-cu-cartea), mă aflam în derută, nu mă mai orientam în timp - ce mi se întâmplase : redevenisem, ca pe timpul lui Ceauşescu, un scriitor interzis (dar a cărui singură carte tipărită fusese retrasă din comerţ, nu şi distrusă)?; în ce timp trăiam, acum (Ceauşescu murise, însă nu doar Păunescu striga : «Trăiască Ceauşescu !») eu, victimă, mă trezisem… şi topit şi calomniator (înjurător, în limba Dvs.) : îndrăznisem să-l calomniez pe intelectualul Liiceanu, acuzîndu-l că-mi distrusese **Culoarea curcubeului**! În acest timp el, vinovatul, pozà în victimă neprihănită a calomniilor mele, iar Dvs., Doamnă, în Arhanghel omonim. Nimic (nici chiar acceptarea tardivă, orală - deci, contestabilă, la nevoie) nu mă poate consola: dacă din martie 1970, când am fost interzis, până la 20 noiembrie 1977 (data plecării din România) prietena Gabriela Adameşteanu m-a evitat cu o grijă soră cu isteria, ca să nu i se păteze dosarul, măcar adoptase tactica Românului-curajos : nu vede, n-aude, nu ştie nimic, face cultură, nu politică… Însă după 22 (!) decembrie 89, când mie, scriitor inexistent în limba mea vreme de douăzeci de ani, îmi distrug cărţile, nu comuniştii, ci anticomuniştii (Liiceanu, Sorescu), iat-o pe prietena mea, scriitor şi nu oarecare, curajos-neutră pe vremea fiorosului Ceauşescu, acum, sub dulcele Iliescu, ***sărind în apărarea distrugătorului de carte***, punînd publicaţia *22* (pe care, orişicâtuşi, nu a moştenit-o pe linie paternă) în slujba lui ***Liiceanu, distrugător de carte nedifuzată, în România, ţară fără cărţi.***

La o adică, fosta mea prietenă va putea spune :

«Ce mai vrei, doar am recunoscut că, atunci, ai avut dreptate ?!»

Numai că, aşa cum nu-am întrebat-o nimic în aceşti trei ani, n-o voi face în cei ce vor să vină.

Doamnă,

Nu aţi publicat textul meu, decât pentru a oferi celor "înjuraţi" de mine oportunitatea de a-mi da replica - pardon, de astă dată : de a… polemiza cu mine. Că această blindare pe lângă rău-obicei, este o manie a Dvs., o vădeşte chiar prima frază din textul lui Nicolae Manolescu :

"**Vă mulţumesc că-mi daţi posibilitatea de a citi cu un ceas mai devreme scrisoarea deschisă a lui Paul Goma** şi de a face câteva precizări" (subl. mea, P.G.).

Re-rezum : nu aţi publicat textul meu, decât ***după*** ce au fost gata toate replicile. M-aţi surprins - şi de astă dată. Uitasem (om sânt şi eu…) că aveţi asemenea obişnuinţe antijurnalistice. Trimisesem textul la mai multe publicaţii : unele l-au reprodus, altele ba - însă niciuna nu a pus în scenă publicarea în maniera Dvs. (fiţi sigură : sânteţi unică…).

Nu am ce răspunde… răspunsurilor semnate de Emil Constantinescu şi de Zoe Petre. Nici unul, nici alta nu se opresc la acuzaţia (nu doar a mea) limpede formulată : **doi anticomunişti aflaţi în fruntea opoziţiei democratice fac totul pentru ca Măgureanu, produs al monstruoasei Securităţi, să aibă catedră la Universitatea bucureşteană**. Acesta era/ este fondul problemei (după cum fondul problemei în urmă cu trei ani, în 22 era ***distrugerea cărţii mele de Liiceanu***) - nu altul. Şi mai pe scurt, ca să înţeleagă până şi Zoe Petre :

Cine este cu Măgureanu este împotriva poporului român.

Lui Nicolae Manolescu am să-i răspund, respectînd punctele D-sale - mai întâi reproducîndu-le :

"1) În interviul luat preşedintelui Iliescu, în 1990, nu m-am adresat interlocutorului meu cu «Omul cu o mare», cum afirmă (nu acum pentru întâia oară) d-l Goma. **Preluam declarat o sugestie a d-lui C. Ţoiu…**" (subl. mea, P.G.). Şi : "Mă miră faptul că unui cititor atât de fin ca dl Goma i-a scăpat diferenţa (materială şi morală) dintre cele două enunţuri"- acestea au fost citate din N. Manolescu.

Fiind la Mirări : mă miră faptul că N. Manolescu răspunde alături, la întrebări ce nu i-au fost puse, ori sunt cu totul secundare.

Fondul-problemei fiind : ***el, cel mai autorizat critic literar, director al celui mai prestigios periodic formator de opinie se grăbeşte să-i ia interviu lui Iliescu, încă neconfirmat ca preşedinte şi cu mâinile stropite de sângele victimelor minerilor săi.***

Aceasta este eroarea lui N. Manolescu : prin prestigiul său, angajînd şi notorietatea revistei *România literară*, publicînd interviul la 5 iulie 1990, şi-a arogat dreptul de a absolvi pe un criminal caracterizat ca Iliescu (dacă pe culturalul Manolescu nu l-a durut inima de victimele minerilor, să-şi fi adus aminte de Biblioteca Universitară şi de Muzeul Naţional, incendiate din ordinul aceluiaşi), de a-i acorda certificat de bună purtare, spălîndu-l de păcate.

Acesta este fondul problemei - cât despre neatenţia cu care i-am citit interviul luat lui Iliescu, recunosc : am fost atât de neatent, încât ***n-am citit numele lui Ţoiu acolo unde nu era scris***. ***Acest nume (scos din mânecă ?) apare abia acum, aici, în revista 22, 18-23 septembrie 96*** (şi dacă l-am psihanaliza pe Manolescu ?) ; nici cititorii nu vor da de sursa Ţoiu, în schimb vor găsi, negru pe alb (în *România literară* din 5 iulie 1990) : "Omul cu o mare"- oricâte piruete scrobit-şifonate ar schiţa Candidatul Indignat ;

"2) **Literatura română de azi** nu e câtuşi de puţin «un volum proletcultist»."

Încă o afirmaţie fără acoperire (îmi aduce aminte de răposatul Ivasiuc). Dacă "nu e câtuşi de puţin un volum proletcultist"- să-l reediteze!, D. Micu ar fi fericit… Ori să-l publice în foileton, în *România literară* - cititorii ar constata cât de "neproletcultist" este ;

"3) N-am comentat nici un roman al d-lui Dinu Săraru".

Este înduioşătoare (în final, întristătoare) fuga lui N. Manolescu de

adevăr. Nicăiri, niciodată nu-l acuzasem de a fi comentat "**un roman al d-lui Săraru**" (subl. mea, P.G.), ci aşa cum poate vedea cititorul (de astă dată mulţumiri Gabrielei Adameşteanu pentru alăturarea textelor!), am grafiat, limpede : "…nemembria de partid nu-l împiedecase să scrie scandalos de elogios despre (…) inexistentul literator dar vajnic activist : Dinu Săraru". Aici N. Manolescu se apropie de N. Breban: ca şi acela mai întâi falsifică bine-bine citatul, apoi îl combate - puternic ! ;

"4) «Elogiile» pe care le-aş fi adus literaturii **d-lui Dumitru Popescu** (subl. mea, ca şi mai sus, la "**dl. Săraru**") nu există decât în amintirea d-lui Goma : **cele două cronici** (s.m.) pe care le-am consacrat romanelor acestuia încercau să fie exacte şi erau foarte rezervate… **În cronicele mele era vorba despre cărţi şi despre autori, fără altă discriminare decât cea estetică. Funcţia politică a d-lui Popescu din acel moment nu intra în discuţie**" (subl. mea, P.G.).

Aceeaşi evitare a adevărului, prin exact aceleaşi manevre diversioniste intrate în sângele rezistenţilor prin cultură : ca şi în cazul lui Măgureanu ; în al lui Iliescu (bine : îl pun şi pe ***D-l*** Săraru - hai să-l adaug şi pe alt domn al lui Manolescu : "***d-l***" Vasile Nicolescu - comentat şi el favorabil, tot în numele "nediscriminării - decât estetice") - în legătură cu Dumitru Popescu-Dumnezeu, i-am reproşat lui Nicolae Manolescu ***indiferenţa etică*** ce l-a făcut să-i ia în seamă, să dialogheze public - deci să-i legitimeze (tot public) - cu inşi profund odioşi care au tiranizat exact cultura pe care o făcea Manolescu (nu mai este nevoie să spun pe cine şi ce a tiranizat Organul măgurean).

În aceşti aproape şapte ani de când îl interpelez (din momentul irresponsabilului interviu luat lui Iliescu, imediat după Întâia Mineria-dă, în iunie 1990) N. Manolescu îmi dă replica pentru prima oară (desigur, va fi şi ultima). Fiindcă el nu dialoghează decât cu persoane ce nu-l vor întreba, ele, de sănătate - ca Iliescu, Voican (cele cinci pagini de revistă puse la dispoziţia sfertodoctului clytorindìc, în *România literară*, pentru a se lăbărţa cu "Scrisoare către Paul Goma" fiind, în fapt, continuarea interviului cu Iliescu), iar în cazurile de excepţie - ca acesta - când, în sfârşit, catadicseşte să dea replica, o dă (foarte) alături.

Nicolae Manolescu a avut dreptate să se simtă atins de afirmaţia mea în legătură cu "inteligenţa normală" a d-sale. Aş fi putut căuta alt termen, însă, în text, nu Manolescu era subiectul logic, ci renunţarea (mea) la candidatură. Aş fi putut formula astfel :"Nicolae Manolescu are o strălucită inteligenţă - dar cu eclipse (cu lipsuri, ar zice un tovarăş, chiar nemembru de partid ; cu găuri ; cu pete - tărcată, ar zice un altul aplecat spre sinteze…)".

M-am mai exprimat despre aceste cusururi structurale, pentru că ţin de etică, ale strălucitului estet: când se ocupă de cărţi, să le spun: normale (nu ale lui Popescu-Dumnezeu, Vasile Nicolescu, Săraru) poate fi strălucitor (de inteligenţă) ; când scrie "fără altă discriminare decât cea estetică" (cum a făcut cu Popescu-Dumnezeu), Manolescu devine fulgerător searbăd, plicticos, otova, cu picioarele strâmbe, nefrumos - şi, vai : neinteligent. Se vede că scrierea cu altă mână, cu alt stilou se pedepseşte totdeauna - chiar dacă imaculatul ambidextru se preface a nu fi mâncat… - şi usturoi ; cu niciuna din mâini…

În mărginirea mea, nu am înţeles niciodată, deci nu am acceptat "imparţialitatea - decât estetică"- de aceea zic :

Chiar dacă Dumitru Popescu-Dumnezeu ar fi scris romane valoroase (ca ale lui Breban), iar ca "funcţie politică" ar fi fost ceea ce a şi fost : Ministru al Securităţii Culturii (cea slujită atât de zelos de N. Manolescu), tot nu ar fi meritat să i se pomenească numele într-o revistă culturală, cu atât mai puţin să i se facă onoarea unei cronici literare, tocmai, pentru că ar fi fost consfinţită noua lege a lor, a cenzorilor: oricare tovarăş absolvent al cursurilor de alfabetizare poate scrie, poate deveni tovarăş scriitor cu atât mai vârtos tovarăşii noştri îndrumători (Al. Simion, Bucuroiu, Măciucă, Eugen Florescu) ! Însă pentru N. Manolescu "funcţia politică ***a d-lui*** (subl. mea) Popescu nu intra în discuţie". **Cum** aşa, "nu intra în discuţie" ? **De ce** să nu intre în discuţie? Trebuia să precizeze : "discuţia" lui cu Popescu-Dumnezeu ! Să fi scris

el (Manolescu) chiar despre orice autor ?; chiar despre orice carte, obiect-carte să fie ? Da de unde ! Este cunoscută Metoda Manolescu : tăcerea păstrată, întinsă, teoretizată, imitată de ucenici - asupra unor scriitori, asupra unor cărţi - numai că acelea, spre deosebire de ale ***dl***-ui Popescu erau bune, oricum: literatură, nu delicte literaturnice, nu maculatură de stat şi de partid. De ce vajnicul nemembru de partid nu-i va fi aplicat şi teroristului de partid al culturii "Metoda Manolescu"? **Aşa** să-l fi sfătuit, şi de acea dată, celălalt mare anticomunist pe nume Ţoiu (autor al cărţii **Moartea în pădure**, variaţiune pe tema **Vânătorii de lupi** a lui Petru Dumitriu, mult-preţuitul) ? Aşa l-a sfătuit alt bun prieten al său, D.R. Popescu, preşedintele ales de Ceauşescu al Uniunii Scriitorilor ? Ori poate a tras cu ochiul la Breban: acestuia fiindu-i indiferentă "funcţia politică a ***d-lui*** general de Securitate, Pleşiţă" - dacă-i favoriza o viză de călătorie (lui, "exilatului cu dublă cetăţenie şi paşaport german")?

N. Manolescu, dîndu-mi replica, a folosit ticuri mentale proprii activiştilor de partid lucrînd pe tărâmul literaturii. Nu a ţinut seama că eu, nici când mă aflam în România, nu eram de-al lor (şi, atenţie, pe-atunci ei fiind "cei buni"). Nu şi-a dat seama că nu îl pune la punct pe Dimisianu ori pe Eugen Barbu ; pe Iorgulescu ori pe Ungheanu - cu toţii de-ai lui, chiar făcînd parte din alt grup, din altă gaşcă. Eu, indiferent de valoarea sau nonvaloarea prozelor mele, spre deosebire de el şi de-ai lui, sânt un om liber, gândesc liber, iar în libertatea mea, folosesc, în gând, în vorbă, în scris adevărul - cel de care N. Manolescu şi ai săi colegi de breaslă se tem ca dracul de tămâie ; adevărul pe care într-atâta l-au incifrat, l-au codificat, l-au năclăit, l-au ameţit, încât acum, la bătrâneţe, nici nu-l mai percep.

Astfel - nu altfel - judec jalnica replică dată mie în *22*…

Dacă îmi va cere dovezi în sprijinul afirmaţiilor (cele contes-tîndu-i inteligenţa) nu voi face decât să repet ce s-a publicat în volumul **Scrisori întredeschise**, Familia Oradea, 1995 :

- Nu a fost deloc un semn de inteligenţă din partea lui N. Manolescu - ba chiar dimpotrivă - publicarea, în primul număr liber al *României literare* (28 decembrie 1989), a unei cronici la volumul din BPT al Anei Blandiana, cea interzisă vreme de nouă luni ; nici, în numărul din 6 ianuarie 1990, scoaterea la iveală a cronicii la V. Em. Galan - ce ce să mai vorbim de reabilitarea (în două numere consecutive) a Canaliei Canale purtînd numele Petru Dumitriu. ***Astfel de scrieri se aflau în sertarul scriitorului (nemembru de partid) Manolescu? Aceasta să-i fi fost "tăcerea (sub comunism) elocventă" cu care se laudă ?*** Să ne mai mirăm că nemembrul în chestie a negat importanţa şi "utilitatea" samizdatului în România (pretinzînd că, la noi, tot ce a fost de valoare a fost publicat) ? ;

- să fi fost un semn de inteligenţă apărarea - în faţa lui O. Paler - a programului exclusiv culturalist al *României literare* ?;

- semn de inteligenţă : interviul luat lui Iliescu ?; dar cronica binevoitoare la o carte de box a lui Jacob Popper, cunoscut şi prin faptul că îi denunţase Americanilor pe Monica Lovinescu şi pe Virgil Ierunca, vinovaţi de… "conivenţă cu legionarii" ?; semn de inteligenţă să fi fost publicarea "dosarului de securitate" al lui Voican - pe de o parte, fals grosolan, pe de alta : piatră aruncată în grădina "adresantului" - iar ca încoronare a stupidităţii-inteligente, în *chapeau*-ul de prezentare să apară următoarea oroare :

"Cititorii vor putea afla, cu această ocazie, cum funcţionau unele din maşinăriile **represivei instituţii ceauşiste** (subl. mea, P.G.)" - ca şi cum ambii săi părinţi : Sabina şi Petru Apolzan ar fi fost arestaţi, umiliţi, chinuiţi, în anii 50, de… "Securitatea ceauşistă" şi nu de Securitatea pură şi simplă.

- În fine : semn de inteligenţă să fi fost tăcerea lui Manolescu (deci şi a *României literare*) faţă de Monica Lovinescu şi de Virgil Ierunca, părinţii săi spirituali, cei ce l-au apărat, l-au susţinut, l-au justificat, l-au acoperit cu autoritatea lor chiar şi atunci când el o lua razna cu "nediscriminarea - decât estetică" şi comitea nikisme dintre cele mai răumirositoare (precum plecăciunile în direcţia lui Popescu-Dumnezeu, precum frecventarea casei lui Gogu Rădulescu - dealtfel în bună companie : Blandiana, Dinescu, Dimisianu, Zaciu)? Au trecut doi (şi dacă trei?) ani de directorat până când Manolescu să

publice dialoguri cu ei, angajate… de Gheorghe Grigurcu, excelent ca totdeauna, însă… colaborator extern…

Iată cum funcţiona aiuritoarea "nediscriminare - decât estetică". Erau luaţi în seamă - în *România literară* !- criminalii Iliescu şi Voican, nulităţile Edgar Reichmann, Jacob Popper, colaboraţioniştii Miloş, Uscătescu, Petru Dumitriu, Paul Dimitriu - dar nu Monica Lovinescu ; nu Virgil Ierunca - şi în nici un caz Ion Negoiţescu.

În încheiere, Nicolae Manolescu scrie :

"(…) radical şi intratabil cum se arată a fi dintotdeauna, domnia sa (vorba fiind de domnia-mea - nota mea) este un excelent polemist, dar nu cred că va fi vreodată şi om politic".

Dezolat : am să-l contrazic încă o dată pe N. Manolescu :

Nu, nu sânt măcar modest polemist, darmite unul excelent ; şi în română termenul vine din greacă şi se referă la război ; la înfruntare. Or războiul-înfruntarea (ca şi amoriul) se face numai în doi. Când unul zbiară, urlă, "înjură", iar celălalt, vizatul, tace şapte ani, iar când deschide gura, vorbeşte despre orice şi (despre) contrariul, dar nu răspunde la interpelări…- asta nu este polemică, iar înjurătorul, cel care a urlat adevăruri, nu poate fi polemist;

Nicolae Manolescu nu crede că voi fi vreodată om politic (în accepţia sa)… Foarte bine, nici nu era nevoie de credinţa lui : textul de renunţare la candidatură înmânat lui de Gabriela Adameşteanu - întru documentare şi… adnotare - îl devansase, stătea dovadă :

Cine mai renunţă, azi, chiar şi la iluzia de putere ?

Încă în vara anului 1990 am aflat ce înţelege N. Manolescu prin politica cea detestată de el, respinsă, chiar negată până… cu un trimestru în urmă, când devenise director al *României literare* :

Excluderea cu desăvârşire a moralei din intenţii, din fapte ; din cuget, din simţiri.

Ştiu, din declaraţiile făcute presei, care este omul politic pe care îl imită (fiindcă de admirat, îl admiră pe Maiorescu) : Guţă Tătărăscu, cel mai lipsit de caracter, de coloană vertebrală dintre mult prea-numeroşii imorali/amorali politicieni români.

Eu, naiv, ca om nepolitic ce sânt, cred în continuare că… "alianţele de circumstanţă, compromisurile în politică" (am citat iar din N. Manolescu, recitez : "despre care nu cred că este potrivit să polemizez - aici şi acum" - cum să fie potrivit, aici-acum ?) sunt acele rele necesare, la care adevăraţii oameni politici recurg numai în ultima instanţă, numai în disperare de cauză - în nici un caz nu-şi fac din ele program.

Or Manolescu, înainte de a fi aflat că, **fireşte, nu poţi face politică numai cu morală**, ***dar să faci politică fără morală***… nu este posibil - se arată sigur şi răspândeşte cu siguranţă de sine printre analfabeţi şi printre orbi ***indiferenţa etică***.

Eu nu cred în această „doctrină". Ba sânt, "radical, intratabil, dintotdeauna" (ultimul citat din N. Manolescu) împotriva unei astfel de monstruozităţi a gândirii.

Doamnă,

Mulţumindu-vă cu anticipaţie pentru publicarea acestui text în *22*, vă salut,

Paul Goma

---

*) Desigur, pentru că mulţumisem cu anticipaţie. Gabriela Adameşteanu a refuzat să publice textul de mai sus. Motivînd lipsa de spaţiu…

Paris, 9 august 1996

(*Timpul* pe luna mai 96…)

În *Timpul* pe luna mai 96, Dl. Val Condurache, în textul "Pe banii noştri" scrie negru pe alb :

(...)"Nu ştiu dacă romanul d-lui Ţepeneag ar fi adus la faliment editura Humanitas, nu am o imagine prea clară despre piaţa de carte din România. Ştiu că şi dl. Paul Goma a incriminat editura Humanitas de topirea unei părţi din tiraj. O spun, deocamdată în şoaptă : şi dl. Ţepeneag şi dl. Goma au, în România, un public destul de restrâns. Ei nu sînt în situaţia de a negocia, cu trei edituri deodată, încheierea unui contract. Autori stimabili prin efortul lor, fie estetizant, fie politic, ei nu sînt populari (...). Nici unul nici altul nu scriu cărţi «vandabile». Editura care investeşte în ei nu-şi propune să câştige ceva, nici măcar să-şi scoată banii : e bucuroasă dacă nu a pierdut prea mult".

Fragmentul citat cu fidelitate este simptomatic pentru confuzia, amalgamul, delirul de care au fost cuprinse condeiele unor scriitori practicînd (de la 89 !) jurnalismul. Iată :

l. Eu nu contest afirmaţia D-lui (bine : d-lui) Val Condurache : "Dl. Ţepeneag şi dl. Goma au, în România, un public destul de restrâns". Nu o contest, pentru că sânt un om normal şi, **după ce m-am informat, accept şi afirm (şi aici) în cunoştinţă de cauză.**

Plictiseala : autorul afirmaţiei (din *Timpul*) tocmai ne asigurase - re-citez : "**nu am o imagine prea clară despre piaţa de carte din România**" - ceea ce nu-l împiedecă de a propune lectorilor însetaţi de informaţii demne de încredere provenite din surse oneste (şi, desigur, la rându-le, informate) o imagine falsă, deformată - şi deformatoare.

Din această "uşoară contradicţie - peste care trec", cum ar spune un personaj de-al lui Caragiale (din ce în ce mai… actual), se naşte întrebarea - naivă, recunosc : dacă un scriitor-jurnalist nu are "o imagine prea clară" despre ceva - cum poate explica cititorilor limpezimea acelui ceva (pe care el nu şi l-a explicat vreodată şi nici nu are de gând să o facă în viitor) ?;

2. Dl. Val Condurache scrie - re-citez : "Ştiu că şi dl. Paul Goma a incriminat editura Humanitas de topirea unei părţi din tiraj".

Cum să nu ştie (contrariul ar fi fost de mirare : doar *Timpul* a publicat scrisoarea către Liviu Antonesei în care mă plângeam de editorii Liiceanu, Sorescu, Saka ? Are perfectă dreptate Dl. Condurache : am incriminat topirea - însă nu "a unei părţi din tiraj", cum scrie D-sa, ("cel care nu are o imagine prea clară despre…"), ci : ***cvasitotalitatea tirajului, retras de pe piaţă şi depozitat din iunie 90 până în iulie 92***. Fiindcă în România, ţară fără cărţi, să distrugi cărţi - oricâte "imperative economice" ar fi invocate - este o crimă. Revenind : dacă a avut vreo îndoială în privinţa acuzaţiei mele, ar fi trebuit să i se risipească : poate D-sa afirma cu mâna pe inimă că a văzut, la Iaşi, măcar coperta acelei cărţi, scoasă de Humanitas, în iunie 1990 ? Fireşte, nu-l întreb dacă a şi răsfoit-o, (nici vorbă s-o cumpere), eu fiind, vorba D-sale, un scriitor nevandabil (în traducere : ***care nu se vinde***) ; şi fireşte, aici nu este vorba doar de cartea mea - ci de **o carte** ;

3. Maniera (era să spun : stilistică - bine : stilistică să fie) a D-lui Val Condurache de a folosi termeni cu sens viciat (în româneşte, *a incrimina* a căpătat şi accepţia de a acuza pe nedrept), de a trece la altceva, fără a fi explicat afirmaţiile precedente (de unde, dacă nu are o imagine prea clară ?), îl conduce pe cititor la "concluzia"- cea care mă priveşte pe mine : Goma l-a acuzat (pe nedrept) pe Liiceanu de a fi distrus doar "o parte din tiraj" (dar nu spune, Doamne-fereşte, al cărei cărţi - spun eu, din nou : **Culoarea curcubeului**, volum de mărturie despre 1977, moment în care scriitorii români aprobau "sugestiile" partidului şi ale Securităţii privitoare la drepturile omului - ei, da : şi ale scriitorului… agitate de doar doi caraghioşi, vorba lui N. Manolescu : Negoiţescu şi Goma). Or Goma, scriitor ne-vandabil, este şi ne-credibil, fiindcă… nu este în situaţia de a negocia, cu trei edituri deodată,

încheierea unui contract ! Ce legătură va fi avînd Goma cu "***negocierea (cu trei edituri !)***" - numai Dl. Val Condurache ştie - cum să nu ştie, dacă a scris negru pe alb că nu prea are o imagine clară despre ceea ce scrie…

Citind productele jurnalistice ale prea-multor scriitori (ce până la 22 decembrie fix nu făceau, Doamne-fereşte, "politică" - ce, erau proşti ? - iar când li s-a dat voie de la primărie au au crezut că, din moment ce ei scriseră o viaţă-ntreagă, ce mare scofală să scrie şi la gazetă), nu mă pot împiedeca să-mi aduc aminte ce spunea Caragiale - în urmă cu un secol - despre jurnalistul la român…

Cum sântem citiţi (mie-mi spui ?), las nescrisă, aici, spusa lui Caragiale - cutremurător de actuală.*)

P. G.

---

*) Fragment dintr-o scrisoare adresată lui Liviu Antonesei, spre publicare, în *Timpul*. Redactorul şef mi-a răspuns, prin poştă, că el nu face nici un fel de cenzură, dar are să-i arate lui Val Condurache pasajul de scrisoare privindu-l.

Motiv pentru care reproduc aici esenţialul. Ca să rămână.

*

Paris, 7 octombrie 1996

C A N A L I A C A N A L Ă

„Cu un astfel de capital de vină, cine îl posedă se poate lansa în mari afaceri de conştiinţă".

Ion Negoiţescu, **Scriitori contemporani,** Dacia, 1994, pag. 511

Am început acest text de vreo şase ori în ultimii trei ani. Prima, când am aflat că proaspăt-liberatul de comunism Pintilie, cu bani francezi, face un film după o proză de… Petru Dumitriu (**Salata**) ; penultima acum câteva luni, când G. Pruteanu mi-a trimis volumul **Pactul cu Diavolul, Şase zile cu Petru Dumitriu**, pentru a mă convinge să accept "să stăm de vorbă şi să facem o carte asemănătoare"(nu am stat - şi nu voi face nicio carte cu unul ca Pruteanu!). De fiecare dată îmi spuneam că Ciocoiul Bolşevic nu merită atâta atenţie. De astă dată (a şaptea !) m-a zmuls din nehotărîre un reportaj de la o lansare de carte : "Petru Dumitriu la Uniunea Scriitorilor", semnat de Cristina Poenaru, apărut în *România liberă* din 3 oct. 96.

Jur cu mâna pe inimă : nu mă încearcă vreun simţământ de mândrie că am… prevăzut acest… deznodământ încă din ianuarie 1990, când N. Manolescu, liberat (şi el !) de lanţurilor comunismului, publica în *România literară* o cronică - în două numere succesive - la Petru Dumitriu. I-am spus : «Dacă aşa faceţi voi începutul, continuarea are să fie reinstalarea lui Petru Canaliu în fruntea literelor româneşti, iar rezultatul : întoarcerea la realismul socialist de cel mai carpatin stalinism»…

Am avut gură spurcată : Bardul Canalului Dunăre-Marea Neagră, al lichidării partizanilor din munţi a fost recuperat de C. C. al PCR cu sediul la Cotroceni. Emisari calificaţi ca fostul romancier Augustin Buzura, fostul critic şi istoric literar Eugen Simion - dar şi egali cu sine şi cu *Scînteia Tineretului* (Cristoiu) l-au momit, l-au adus la Bucureşti şi l-au pus să-l laude pe…actualul preşedinte care este un om cum n-am mai avut de la Carol încoace… (nu am folosit ghilimelele citării, deoarece nu cunosc zisa exactă).

Acum patru decenii Tovarăşul Drumfărăpulberiu se vindea scump - foarte scump, pentru sărăcia generalizată ; acum a mai lăsat din preţ, n-ar fi exclus să fi făcut închinăciunea fără plată - de amorul artei (sale). Adevărat, nu este el primul mare-intelectual-român care să-şi pună poalele-n cap dinaintea impostorului, a criminalului Iliescu: întâiul, cronologic a fost chiar Nicolae Manolescu, cel ce i-a acordat legitimitate şi "iertare" imediat după întâia mineriadă, numindu-l "Om cu ***o*** mare" în chiar prima întrebare a interviului publicat în România literară ; al doilea, un alt idol al românitudinii, incomparabilul gânditor, cel care, după ce a tremurat la Paris o jumătate de

secol de spaima comuniştilor, s-a trezit vorbind vorbe (Cioran). Acum iată-l pe Dumitriu, "conu Petrache", cum respectuos-tandru vorbea despre el ute-mistul-militar Radu Cosaşu ; "Petru…", cum l-a mângâiat stafia care încă mai bântuie literele româneşti, Maria Banuş (nu lipseau decât Nina Cassian şi bărbatu-său, Ali Ştefănescu, Turcul de la Cenzură - pentru a fi în plen…).

În ianuarie 1990 am "profeţit", provocat de N. Manolescu ; am repetat, nu atât profeţia, cât indignarea, în 1991, când, la Cluj a apărut revista *Apostrof*: oameni în toată firea, cu lecturi şi, cu, aşa se părea : dreaptă judecată, au început a delira pe marginea volumelor **Euridice** şi **Cronică de familie** («dar numai primul volum şi jumătate din al doilea», preciza redactorul şef al *Apostrofului*), refuzînd să accepte că obiectul dorinţelor lor obscure comisese cel puţin trei altfel de cărţi - odioase : **Drum fără pulbere** (despre Canal) ; **Vânătoare de lupi** ("lupii": prea-puţinii români ce nu se închinaseră ocupantului rus şi slugilor băştinoase), şi **Pasărea furtunii**, cu al său de neuitat chip de comunist, Adam Jora… Or autorul era-este contemporan al contemporanilor săi, şi dacă România s-ar fi debarasat cu adevărat de comunism, activistul de partid pe tărâmul literaturii angajate, Petru Dumitriu ar fi trebuit invitat la o "defilare" prin faţa Tribunalului - pentru crimă de sperjur : "scriitorul" ştia ce se petrece la Canal, în munţi - dar a scris contrariul adevărului, contrariul a ceea ce ştia.

Şi iată-l alergînd din Extremul Occident în ajutorul preşedintelui Orientului Extrem ! Adevărat : nu a dat el buzna, a aşteptat să-i vină semne concrete de restauraţie a comunismului : a fost primit în Academie, a intrat în manualele şcolare, nu-i mai rămâne lui Eugen Simion, artizanul "întoarcerii lui Petru Dumitriu la dragostea lui primă" decât să-i comande statuia şi să i-o aşeze lui Iliescu, pe balcon (presupun că i se va da în folosinţă o locuinţă - cu balcon - după înfrîngerea în apropiatele alegeri…).

Că Iliescu a avut - şi mai are încă - nevoie de auxiliari-consilieri ca Virgil Tănase, Buzura, Eugen Simion, Mihai Botez, Petru Popescu, Eugen Mihăescu - acum Petru Dumitriu - nimic mai firesc : gumarii prezidenţiali trebuiesc şterşi zilnic, mâinile curăţate de sânge, umerii hainei scuturaţi de mătreaţă, portretul (cu jâmbetul legendar) aranjat din pensulă - pentru ca, atunci când se arată boborului (iar romancierul Buzura îi potriveşte pre dindărăt, cu mare artă literară, scaunul), să fie prezentabil ; şi, în acelaşi preţ, iubit-din-inimă. Întrebarea este însă : de ce vor fi avînd nevoie scriitori autentici să se pună în slujba cuiva pe care-l detestă şi care duce o politică adânc detestabilă ? Răspunsul nu poate fi decât acesta : scriitorii aceia nu sunt atât de… autentici : nu episodul închinării la Iliescu constituie accidentul vieţii lor - accident este literatura scrisă până mai deunăzi.

Din reportajul amintit reiese ceea ce noi, exilaţii ştiam de totdeauna: Petru Dumitriu nu ştie absolut nimic despre România, fiindcă niciodată în aceşti 36 de ani nu s-a interesat de soarta Românilor. El a fugit din România în 1960, nu pentru că i-ar fi fost ameninţată libertatea, din contra : temîndu-se de liberalizarea (târzie) post-stalinistă. Şi iată-l acum pe profundul analfabet în trebi româneşti sărind în ajutorul călăului acelor româneşti trebi : Iliescu ! Fireşte, Canalia Canală nu ştie pe ce lume (românească) se află - dacă va fi ştiut când o "zugrăvea" în cărţoaiele-i - nu contează : strategii Cotroceniului au găsit altă slujbă pentru Prinţul Bolşevic : de a scuipa pe Occidentul putred - aceasta fiind cartea **Extremul occident**, (publicată la Univers, nu la Fundaţia Cotroceană) : o lungă înjurătură de mamă la adresa celor ce nu l-au primit cu flori şi covor roşu după "trădarea comunismului"…Măcar de acea dată Occidentalii nu s-au înşelat : "refugiatul politic" era-este un vulgar emigrant economic - Petru Dumitriu neavînd convingeri, doar interese : trebuie să fii Ceachir săptămînist, ca să găseşti "spiritualitate" în canalul (de scurgere, nu în Abatorul românesc, cel cântat de el în **Drum fără pulbere**) numit Petru Dumitriu.

Pentru că la noi timpul se grăbeşte, vorba altui romancier român: este sigur că Iliescu are să piardă alegerile apropiate (cam foarte-târziu, pentru un electorat compus din anticomunişti din tată-n fiu…)- ce are să se facă autorul editat oportun la editura Univers cu o carte de scuipaţi în direcţia Occidentului

detestat?

Nimic nu se pierde - totul se… transpune : dacă va învinge Petre Roman (atât mai lipseşte : din Iliescu, în puţ' !), Petru Dumitriu nu va avea nevoie să-şi modifice discursul, ci doar să repete ce spusese "pe timpul lui Iliescu, celălalt tovarăş", anume :

Actualul preşedinte este un om cum n-am mai avut de la Carol încoace - şi nu va fi nevoie să precizez despre care Carol vorbea, efect garantat!

Iar dacă va ieşi în alegeri Emil Constantinescu, Petru Dumitriu o va lua de la cap cu : actualul preşedinte este…; iar actualul preşedinte", geolog de formaţie, habar n-avînd ce a fost la Canal şi în munţi (dacă îl ia pe Măgureanu drept onorabil sociolog…), nu-l va întrerupe, nu-l va trimite la plimbare pe lingău, iar Eugen Simion, Cristoiu, Pruteanu şi alţi buzùri vor avea în jurul cui să graviteze, să bâzâie : ca tot Rumânul imparţial.

Autoarea reportajului a auzit-o pe Maria Banuş spunînd, în timp ce-l mângâia pe păr :

"Eşti acelaşi Petru dintotdeauna…"

Ştie ea Maria Banuş ce ştie, se pricepe la Canalii canale - de cincizeci de ani se priveşte zilnic în oglindă…

Şi ce-ar fi dacă Iliescu, în sfârşit, părăsind puterea, şi-ar lua cu sine şi slugile ?

Slugile de aceea sunt slugi : să slugărească la următorul stăpân…

*

Paris, 22 octombrie 1996

UNGARIA '56

Pentru mine urmările Revoluţiei Maghiare din 56 au fost benefice. Dar numai pentru mine, dintre toţi cetăţenii Republicii Populare Române. Ceilalţi care s-au atins - ori au fost fără voia lor implicaţi în "evenimentele din Ungaria" - fie ei români, fie maghiari - au avut numai de suferit : arestare-fără-condamnare urmată de persecuţii administrative, şcolare, universitare, profesionale : dare afară din slujbă, degradare, muncă de jos", exmatriculare, detaşare etc ; arestare-condamnare - ceea ce însemna foame, sete, frig, cald, singurătate, umilire, tortură - şi moarte. Supravieţuitorii au avut parte, cu toţii, după executarea condamnării, de pedepse suplimentare : domiciliu obligatoriu, iar după restricţia domiciliară, până în iunie 1965, de discriminare social-politică.

Nu am cunoscut şi nu am auzit un singur român care să nu regrete opţiunea din 1956 : manifestarea simpatiei faţă de Revoluţia Maghiară. Cu toţii au fost striviţi, cei ce mai trăiesc şi azi sunt oarecari "foşti deţinuţi" cărora nu le face plăcere să-şi aducă aminte că fuseseră şi "ungarişti".

De ce ?

Mai întâi pentru că că insurecţia maghiară ce costase atâtea sacrificii umane (de cele materiale nu mai vorbim) nu servise la nimic Maghiarilor. Nu adusese libertatea visată, fusese pe dată înecată în sânge de Ruşi, iar ocupaţia sovietică devenise şi mai feroce - chiar înainte ca noi, Românii, să fim arestaţi - "pentru Ungaria" ;

În al doilea rând : nereuşind în Ungaria, nu putuse avea nici în România ecouri benefice (din contra : declanşase, la noi primul val de teroare poststalinistă, care a ţinut până în 1964). De aici întrebarea, nu atât de retorică precum pare la prima vedere :

«La ce a slujit sacrificiul nostru ?»

Un al treilea - legat de primele două : iată, avuseseră dreptate "înţelepţii" ce încercaseră să ne descurajeze, în octombrie-noiembrie 56, astfel : «Nimic de făcut împotriva Ruşilor asiaţi, răscoala nu este o soluţie : să aşteptăm o "surpare dinăuntru" a Imperiului Mongol de expresie rusă».

În fine, al patrulea : noi, cei din ţările aflate dincoace de Cortina de Fier fusesem într-adevăr vânduţi la Yalta - până adineauri era doar un zvon, acum

aveam dovada : Ungurii răsculaţi ceruseră Occidentului ajutor : Occidentalii nu mişcaseră un deget - şi nu vor mişca în viitor… Noi, europeni, nu mai existăm pentru Europa…

Aceste concluzii amare au fost trase, la un an, doi de la "evenimente". Însă la întrebarea : de ce au fost atât de puţini Românii solidari cu Maghiarii?, răspunsurile sunt şi mai… amare :

Între Maghiari şi Români există un contencios de un mileniu, iar al doilea război mondial, cu a sa cedare a Transilvaniei de Nord, urmată de exacţiunile la care s-au dedat Ungurii împotriva Românilor ocupaţi (din chiar 1 septembrie 1940, deci cu trei ani înainte de cele împotriva Evreilor) nu a aranjat deloc lucrurile. După război Românii au re-pierdut Basarabia şi Bucovina de Nord, «însă "au re-câştigat" Ardealul de Nord !» - cu asta le închideau gura maeştrii emeriţi ai aţâţării, în scop de diversiune : victimele să nu se mai gândească la ceea ce le furase ocupantul la fiecare, ci să se încaiere între ele ! Astfel Ruşii - după ce i-au cotropit şi pe unii şi pe alţii - au reuşit să-i ţină în lesă pe Români şi pe Unguri - prin ură : Ungurii îi urau pe Români, fiindcă le răpiseră şi Ardealul de Nord - în timp ce Românii îi urau pe unguri pentru că, printre altele, Ruşii le creaseră, în Ardeal "O Ungarie în România", mult-discutata Regiunea Autonomă Maghiară, "compensaţie" pentru ocuparea de teritoriilor Mukács şi sursă permanentă de conflicte nu totdeauna latente.

Ruşii au decis ca, în România comunistă, Ungurii să facă parte din cele trei etnii numite generic : "tovarăşi" :

astfel, între 1944-1956 exista, în închisorile din România, o categorie de deţinuţi politici condamnaţi pentru "ură de rasă" - aici intrînd cei ce se rostiseră defăimător împotriva, în ordine : evreilor, ţiganilor, ungurilor (defăimătorii ruşilor aveau dreptul la altă categorie: "anti-sovietism") ;

astfel, până în 1956, în închisorile politice au existat extrem de puţini deţinuţi unguri (erau însă, de pildă, turci, tătari cu sutele - la totaluri de câteva mii) ;

astfel : în urma conflictului cu Tito - care a dus la "dislocarea" în Bărăgan a unei mari părţi a populaţiei de pe frontiera cu Iugoslavia ; Ungurii nu au fost loviţi de deportare - ca zecile de mii de români, sârbi, şvabi, austrieci, germani, macedoneni, precum şi totalitatea basarabenilor şi a bucovinenilor refugiaţi în 44 în Banat ;

astfel, până în 1956 Ungurii din România, chiar cei avînd un trecut "încărcat" (politicieni de extremă dreaptă, poliţişti, vinovaţi de exacţiuni - dar numai împotriva Românilor, nu şi a evreilor) nu au fost pedepsiţi, ba chiar "cooptaţi" în organe : de partid, de Miliţie - mai cu seamă în Securitate. Ungurii i-au concurat, până prin 1950, pe ţigani - de la acea dată până în noiembrie 1956 au împărţit primul loc cu Evreii în privinţa disproporţionalităţii (număr de locuitori / număr de securişti);

astfel, în aparatele de partid, administrative, poliţieneşti comuniste din România au activat cu zel, nu doar un foarte mare număr de unguri din România, ci şi un foarte mare număr de unguri din Ungaria, care nu aveau nici o legătură cu Ardealul (unii erau originari din Germania, din Polonia, din Franţa), nu cunoşteau nici realităţile, nici limba ţării ; numeroşi au fost Evreii unguri, supravieţuitori ai lagărelor de exterminare naziste (unde fuseseră trimişi de autorităţile maghiare, în 1943), deveniţi anchetatori în România, care rupîndu-i în bătăi pe indigeni explicau : «Voi ne-au trimis la Auschwitz !»;

deasemeni : până în 1956, în localităţile ori zonele de unde erau originari mari demnitari comunişti unguri - chiar din afara Regiunii Autonome Maghiare - erau modificate "legile economiei socialiste" : Ungurii aveau prăvălii, ateliere meşteşugăreşti - la care nu mai avea dreptul nici un alt cetăţean român de pe întinsul ţării, iar ceea ce a devenit revoltător : unele din satele natale ale marilor ştabi de partid unguri şi secui… nu erau colectivizate !

În concluzie : chiar dacă nu admitem că Ungurii, până în 1956, au constituit, în România comunistă, o etnie favorizată (deşi acesta este adevărul), atunci cu certitudine : până la 1956, Ungurii din România au constituit o

categorie asupra căreia nu s-a exercitat teroarea comunistă. Aşa cum, între cele două războaie, din punct de vedere al libertăţii de expresie în limba maghiară era mai bine (sau mai puţin rău) în România decât în Ungaria, după instaurarea comunismului rusesc, pentru un maghiar era mult mai bine de trăit în Republica Populară Română decât în Republica Populară Ungară.

Lucrurile nu s-au aranjat deloc după octombrie 1956, când au început a fi a arestaţi şi "bandiţi" unguri. În închisori, în deportare am avut, nu doar colegi de celulă, de domiciliu obligatoriu, ci şi prieteni unguri. Nici unul dintre ei - ţărani, militari, preoţi, studenţi, intelec-tuali - nu declara faţă de noi, fraţii lor de suferinţă, că ar fi fost arestaţi pentru…anticomunism, pentru antirusism, ci pentru că ceruseră : «Ardealul la Ungaria !»

Însă toate acestea, în momentul izbucnirii Revoluţiei Maghiare, fie că ne erau necunoscute, fie că le uitasem : noi, Românii, ne adusesem aminte că sântem…câini care trebuie să abandoneze încăierarea…canină şi să se unească împotriva adevăratului pericol : Lupul - Ursul rus… Nu ştiam, atunci, că Maghiarii nu aveau nevoie de solidaritatea Românilor - ca şi în 1849 când Kossuth a preferat să se scufunde cu tot cu revoluţie, cu tot cu Unguri, cu tot cu libertate - decât să se alieze cu Băl-cescu şi cu ai săi "oláh"-i - vai, acest adevăr istoric ne-a fost amintit de securiştii anchetatori, printre ei şi evrei-unguri, în ultima săptămână din noiembrie, primele trei săptămâni din decembrie…

Deşi preocupaţi numai de carnea şi de oasele proprii (care sufereau cumplit în timpul "dialogului tovărăşesc") am observat că dispăruseră anume anchetatori : Ungurii şi Evreii unguri. La început am pus non-prezenţa lor din "câmpul muncii" pe seama Revoluţiei : crezusem că Ungurii, chiar securişti români fiind, se dovediseră anticomunişti, anti-ruşi… Mult mai târziu aveam să aflăm că ne făcusem iluzii : securistul, fie el român, evreu, ungur este şi rămâne securist, fiu al NKVD. Am aflat mult mai târziu că "dispăruţii" din birourile de anchetă din România îşi făcuseră apariţia în birourile de anchetă ale Securităţii ungureşti (AVH) care, "din pricina contrarevoluţiei" ducea mare lipsă de cadre… Un rol de primadonă în "ajutorul internaţional" dat de Româ-nia Ungariei - fireşte, la ordinul Ruşilor - a fost jucat de inevitabilul general de Securitate şi ministru adjunct la Interne, Valter Roman, "specialistul în afaceri maghiare" (doar se ocupase de Imre Nagy şi de ai lui), secondat de un alt evreu-ungur căruia nu-i ştiu decât unul dintre numele conspirative : "Dumitru"…

(În momentul în care redactez rândurile de faţă nu cunosc rezultatul cercetărilor arhivelor de la Budapesta şi Moscova, nici dacă există date în privinţa securiştilor români de origine maghiară trimişi în Ungaria pentru "ajutorarea" Securităţii locale).

Spuneam că Ungurii nu aveau nevoie de solidaritatea nemaghiarilor - cel puţin aşa s-au comportat în România. Revoluţia din 1956 era a lor, numai a lor : priveau cu mirare şi cu… agasare la numeroşii deţinuţi nemaghiari care umpluseră închisorile sub denumirea de "ungarişti"- noi, studenţii din 56, de pildă. Această atitudine dezagreabilă (un eufemism) a Ungurilor din România - care pretindeau că Revoluţia este maghiară şi doar maghiară şi că revolta lor nu-i vizează pe Ruşi, ci pe Români, pe Slovaci, pe Sârbi - a constituit mană cerească pentru ofiţerii politici ai închisorilor care şi-au recrutat mulţi informatori dintre… patrioţii unguri.

Atunci, în noiembrie 56 nu ştiam nimic din toate acestea - şi bine făceam. Altfel nu am fi trăit din plin, dacă nu revoluţia, atunci spiritul revoluţiei.

În acel an, 1956, în ciuda mizeriilor războiului, apoi ale ocupaţiei ruseşti şi a jafului organizat, noi, tinerii, chiar eram tineri : naivi, generoşi, altruişti, nu ne temeam de moarte (cum atât de frumos scria Ion Caraion : "Eram tineri, / Aveam de unde muri…"). Apoi generaţia noastră, a celor avînd douăzeci de ani, adunase, nu atât în cap, cât în viscere o sumă de răni pricinuite de compromisuri ("istorice"), de umilinţe, de cedări, de înfrângeri : cedarea

Basarabiei, a Bucovinei de Nord ; apoi a Nordului Transilvaniei ; apoi a Sudului Dobrogei ; alianţa împotriva naturii cu Germania (România fiind, de totdeauna franco-anglofilă), antrenarea în războiul dincolo de Nistru, dezastrul de la Stalingrad, retragerea nu mai puţin dezastruoasă, apoi "schim-barea alianţelor", năvălirea Ruşilor, pax sovietica… Nu ştiu cum se făcea, dar noi, cei ce aveam în timpul războiului între 5 şi zece ani şi a căror viaţă se petrecuse, mai mult de jumătate sub teroarea comunistă - eram mai treji, mai "conştienţi" de ceea ce înseamnă demnitate în istorie.

Se vede că exact din acest motiv am şi comis "eroarea" de a ne solidariza cu Ungurii.

Această concluzie nu este a mea. Eu am tras cu totul altele şi care spun aproximativ următoarele :

Ceea ce făcusem noi, câteva sute de studenţi, în 56, nu era o faptă de excepţie - ci normală ; însă în contextul de anormalitate în care începusem a trăi noi şi ai noştri, încetasem de a mai avea comportament şi gând normale ;

Ca basarabean - adică acea persoană ce are contact intim (citeşte: contondent) cu cartea de istorie - simţisem : pentru toate comunităţile ocupate, martirizate de Ruşi, Revoluţia Maghiară era ocazia de a se ridica, de a-şi proclama - şi recâştiga libertatea : în sfârşit, constataseră până şi ne-basabenii : Ruşii erau (cum mai sunt şi azi) cauza tuturor relelor.

În patru decenii am avut tot timpul să privesc îndărăt, să cântăresc ce s-a făcut, ce am făcut şi să spun : dacă sânt singurul dintre "studenţii din 56" care binecuvântează Revoluţia Maghiară, aceasta se explică prin faptul că atunci când am intrat în închisoare eram doar un potenţial scriitor. Şi a fost bine aşa : nu publicasem nimic, deci după liberare nu aveam nimic de corectat, nimic de revizuit şi nici de negat…

De scriitori - poeţi, romancieri, eseişti, istorici literari, chiar epigramişti - erau pline închisorile şi aveau să rămână până în 1964 ; scriitorii tineri, "promisiunile" constituiau cam jumătate dintre oamenii de condei - însă aceştia, cu toţii, fără excepţie, au suferit din pricina detenţiei : lor li s-a întrerupt zborul imediat după întâiul avânt. Spre deosebire de ei, eu eram un virgin, un neînceput ; eram doar o promisiune ce trebuie crezută pe cuvânt, neexistînd probe - scrise.

Dictonul : "Românul s-a născut poet" şi care a făcut carieră mai bine de un secol, a trebuit modificat astfel : "Românul se naşte poet - de cum intră în închisoare". Despre "poetita" care bântuie printre deţinuţii de pretutindeni, din toate timpurile - s-a scris ; despre starea de poezie penitenciară am scris, în cartea Gherla (apărută în urmă cu 20 ani, la Gallimard), iar evenimentele din 89 care au provocat "deschiderea sertarelor"au dovedit că detenţia nu a fabricat poeţi, ci doar poezie de celulă.

Foarte adevărat : închisoarea nu fabrică nici prozatori - însă aceştia sunt singurii care nu pierd timpul în închisoare.

Eu cred că nu l-am pierdut (cu totul…). Iar decizia de a scrie aşa (cum scriu) şi nu altfel a fost luată acolo, în timpul numeroaselor şedinţe de tortură, când le spuneam torţionarilor :

«Lasă, lasă…Vă netac, vă neuit eu - vă pun eu într-o carte !»

Se pare că m-am ţinut de cuvânt.

Am fi putut să fim doi - care să ne respectăm cuvântul dat faţă de noi înşine: mai era, în aceeaşi situaţie, colegul meu de facultate (filologie română) Ştefan Negrea. În timpul anchetei fusese bătut de căpitanul Gheorghe Enoiu în cap, numai în cap, numai în cap - capul lui (de turc românizat, numit iniţial: Cara) nu rezistase ; Cara-Negrea înnebunise. După câteva luni de spital psihiatric, părea să-şi fi revenit. Din păcate, în vara lui 1958, la Gherla, fusese iar bătut - în cap, numai în cap - de maiorul Goiciu. Nu şi-a mai revenit : cu câteva zile înainte de liberare, Ştefan Negrea s-a spânzurat la orizontală. Şi el era basarabean ; avea 24 ani - scria poeme în turcă şi voia să scrie, în româneşte, proză.

În aceşti patruzeci de ani câţi au trecut din 1956 (în fapt, din 1965, atunci am putut reîncepe a scrie) am comis ceva mai mult de patruzeci de titluri.

Iar acest lucru a fost posibil datorită Revoluţiei Maghiare - nu voi spune că ea m-a făcut scriitor, dar pot spune cu mâna pe inimă : fără ea n-aş fi fost - scriitor. *)

---

*) Text rostit la colocviul internaţional "BUDAPEST 1956 - 1996" ce a avut loc la Paris, în 28 şi 29 octombrie 1996, la Palatul Luxembourg, Senatul Franţei.

*

TREI ÎNJURĂTURI

Paris, 2 octombrie 1996

PRIMA

Printre multele schilodiri ale limbii (şi ale simţirii) frecvente chiar la cei ce "fac" limba : expresia ***a înjura*** (pe cineva).

În lumea literatorilor români, chiar înainte de venirea comuniştilor obiecţia, critica, îndoiala, contestarea, atât a operei, cât şi a… vieţii scriitorului în chestiune erau socotite : ***înjurătură***. În ultimele decenii, nelibertatea în care au (con)vieţuit şi au (con)scris compatrioţii a făcut ca ***înjurătura*** - mai mult sau mai puţin literară - să acopere o vastă întindere, incluzînd persecuţiile de tot felul, de la critică (literară) la denunţ - trecînd prin… spunerea-scrierea unor adevăruri despre viaţa şi/ori opera unui scriitor.

De aici concluzia că, la Român, din agresiune - mai mult sau mai puţin caracterizată - ***înjurătura*** **a devenit şi acţiunea de rostire a adevărului.** Prin urmare, arătarea, cu argumente (fireşte, scrise) a celor ce spun-scriu neadevăruri este percepută ca o… înjurătură…

Cum se face, cum nu, de la '89 încoace în spaţiul de expresie română cei mai cunoscuţi **înjurători** sunt… basarabeni : Gheorghe Grigurcu şi autorul acestor rânduri.

Încearcă Grigurcu să aducă necesara lumină a adevărului în istoria literaturii contemporane (acţiune la care este perfect îndreptăţit prin profesie, prin lecturi şi prin probitatea dovedită)? Pe dată sar, acuzîndu-l de profanare de clasici - şi, desigur, de ***înjurătură*** - foştii politruci literari (nu e de mirare) ; actualii "apolitici"şi paznici la gaura peşterii sfintelor moaşte. Aceştia din urmă avînd şi grele păcate, dar nu şi acela de lipsă de inteligenţă, scontează pe analfabetismul cititorilor şi, confundînd alegru punctele de vedere, taxează tentativele solitarului de la Tg. Jiu (de, în sfârşit, rostire a adevărului) drept…: "***înjurături***", - citeşte : "negaţii" - ale lui G. Călinescu, Sadoveanu, Marin Preda, Nichita Stănescu, Sorescu, Ioan Alexandru, Grigore Vieru… Astfel de reacţii de galinacee în panică sunt proprii "breslei", cum atât de potrivit spune breslaşul Dimisianu : scritorul român (cel valoros, resistentul-prin-cultură) nu este obişnuit cu adevărul, nu ştie ce este adevărul şi, ca toţi membrii unor comuntăţi analfabetizate de comunişti nu suportă adevărul, se sperie de el : adevărul îl agresează, apoi: ce nevoie are el (colosal poet, uriaş romancier, nemărginit critic literar) de adevăr: nu-i ajunge marele talent (ba chiar geniul)?

Tot de ***înjurătură*** sunt acuzat şi eu :

Un băiat atât de bun ca mine şi care "înainte"(de 89) atât de bine, atât de frumos (atât de cu talent !) ***îi înjuram pe cei răi*** : **Ceauşescu, Ceauşeasca, Pleşiţă, Burtică, Ghişe, Dumitru Popescu-Dumnezeu, Gafiţa, D.R. Popescu, Dodu-Bălan, Lăncrănjan, Barbu, V.C.Tudor - şi alţi ceachiri**…- ce m-o fi apucat, acum, **să-i înjur pe cei buni** ?

Iată răspunsul - sub formă de întrebare :

Cine-i de vină că mulţi, prea mulţi buni înainte de 89 au devenit, după această dată, răi : Eugen Simion, Valeriu Cristea, Sorescu, Pleşu, Buzura, Vulpescu ? Acuzîndu-l de ***înjurare*** pe cel ce observă stricarea-bunilor,

acuzatorul nu face decât să se declare de acord cu schimbarea în rău a celor în chestiune - dar e atât de limpede !

Dacă a nu închide, pudic, ochii faţă cu această putrezire înseamnă ***a înjura***…

Paris, 11 noiembrie 1996

A DOUA

Când spui : ***înjurătură***, spui, pe de o parte… înjurătură propriu zisă, suduială - ce n-are de a face cu adevărul-neadevărul ; pe de alta ***înjurătura*** poate semnifica ***injurie***, rostire-scriere de neadevăruri despre cineva.

Aş fi, pe drept, acuzat de injurie-înjurătură dacă aş afirma : "Nicolae Breban este lipsit de talent"; însă dacă spun-scriu ; "Nicolae Breban este un mitoman…"- ce este ? Injurie ? Înjurătură ? Dar am spus adevă-rul (am dat citate din neadevărurile rostite de el fără clipire) ! Ei bine, atât interesatul (Breban), cât şi sateliţii Groşan, Buduca, Ceachir ştiu ei ce ştiu : Breban a fost înjurat atunci când i s-a atras atenţia că spune minciuni - atât despre sine (că ar fi fost "exilat") cât şi despre alţii (amintesc doar „traducerea" cu totul fantezistă făcută de el pasajului ce-l privea din cartea mea **Culoarea curcubeului** - ei, da : cea distrusă de Liiceanu). În continuare : N. Breban scrie negru pe alb în cartea de confesiuni (curat-violente - mie-mi spui ?) că, în timpul Revoluţiei Maghiare din 56 el, student la Cluj, a participat la câteva adunări ale studenţilor ; eu îi demonstrez că a spus un neadevăr (dacă ar fi "participat" la o singură şedinţă, aş fi ştiut şi eu : l-aş fi avut coleg de celulă - la Gherla, la Jilava - ori de domiciliu obligatoriu, în Bărăgan, pe unde au trecut toţi studenţii ungarişti), iar el şi apărătorii săi nu încearcă măcar de formă să conteste adevărul, ci mă acuză că l-am… înjurat ;

Aş accepta că am proferat o injurie dacă aş afirma : "Gabriel Liiceanu este lipsit de inteligenţă" - însă când afirm : "Gabriel Liiceanu, editorul meu, este un ticălos - fiindcă a oprit difuzarea volumului **Culoarea curcubeului**, a depozitat cvasitotalitatea tirajului, iar după doi ani l-a trimis la topit" - acesta este un adevăr. Or cum reacţionează Liiceanu faţă cu această acuzaţie (de distrugere a cărţii) ? Ca în Balcani: mă acuză pe mine, victimă, că… îl înjur "ca la România Mare"! În această murdară treabă (distrugere de cărţi) care este atitudinea scriitorilor autori de cărţi Gabriela Adameşteanu, Monica Lovinescu,Virgil Ierunca ? Deşi ei ştiu foarte bine că filosoful Liiceanu a distrus cărţi (şi de-ale lui Ierunca şi de-ale lui Cioran), mă acuză pe mine (victimă) că l-am… înjurat pe Liiceanu - "atunci când am afirmat că directorul editurii Humanitas distruge cărţi editate cu ajutor guvernamental francez"!

Iată şi *Convorbiri literare* (oct. 96), publicînd un dialog Cassian Maria Spiridon - Ana Blandiana. A treia întrebare sună straniu (de cunoscută) :

"(…) nu regretaţi perioada dinainte de '89, **când eraţi arestată la domiciliu** (subl. mea - P. G.) ?", întreabă C. M. Spiridon.

Dacă îi voi atrage atenţia Anei Blandiana că a spus un neadevăr (**când, cât, unde** a fost ea **arestată la domiciliu** ?), poeta ar putea riposta : nu domnia sa a făcut această afirmaţie, ci interlocutorul ; dacă îi voi atrage atenţia că nu a corectat informaţia greşită (cea cu arestul la domiciliu…), ar putea spune: nici Breban, nici Pintilie nu au corectat atunci când Groşan, Buduca întrebau despre "exilul" parizian al acestor doi uriaşi rezistenţi cu sfert de normă. Aşa ar fi, însă onest ar fi fost să corecteze o inexactitudine.

Dar este aşa ceva ?

a. Cassian Maria Spiridon nu a inventat povestea cu „arestul la domiciliu": cu certitudine va fi citit undeva ce declarase poeta ;

b. nu este pentru întâia oară (ştiută de mine) când Ana Blandiana se laudă cu „domiciliul" - aici, „arestul" : în 16 mai 1989 (ce Dumnezeu faci cu **Jurnalul** meu, Dan Petrescu : tot nu-l publică Nemira ? O să ajung să cred că îl tot amâni şi la intervenţia Anei Blandiana)…

…Tocmai îi cooptasem ca membri de onoare în Pen Club pe Dinescu şi pe Deşliu (ca să-i protejăm pe cei care se "exprimaseră" prin interviuri şi texte trimise în Occident), când Monica Lovinescu îmi sugerează să o primim şi pe

Ana Blandiana, «că şi ea e persecutată - nu mai publică de câteva luni». «Adevărat, dar ea nu a trimis nici un text, nu a dat vreun interview», am zis.«Cum să trimită, are domiciliu obligatoriu ?», a argumentat Monica Lovinescu. Auzind de "domiciliu obligatoriu", n-am mai cerut amănunte, am început pe dată demersurile.

Numai că a doua sau a treia zi Monica Lovinescu îmi spune că Blandiana e de acord să fie cooptată de PEN Club - cu condiţia să nu apară numele meu în comunicate… Am acceptat : nu ţineam deloc să-mi văd numele lângă cel al bursierei Fullbright (alături de Ivasiuc, Adrian Păunescu, A. D. Munteanu, Sorescu şi alţi verificaţi) ; lângă al premiantei Herder (cu Eugen Barbu, Jebeleanu, Zoe Buşulenga, Marino şi alţi aleşi…) ; al frecventatoarei asidui, nu doar a mesei de la restaurantul Casei Scriitorilor, ci mai cu seamă a casei lui Gogu Rădulescu, unchiul lui Buzura… La scurt timp Monica Lovinescu mi-a comunicat s-o las moartă cu PEN Clubul : Blandiana vrea să i se publice volumul în BPT, nu să facă "scandal" în Occident…

Rămânea enigma : unde, cum, pe cât timp se afla poeta în domiciliu obligatoriu (făcusem şi eu nişte anişori, în Bărăgan) ?, dar Monica nu-mi putea da amănunte.

Şi iată-ne, "după Revoluţie" (cum ziceau şi scriau rezistenţii-prin-cultură), în octombrie 1990, la Aix-en-Provence, la o întâlnire. Era şi Blandiana. Atunci am cunoscut-o : cât timp fusesem în România, eu o salutam, ea nu-mi răspundea - ceea ce n-a împiedecat-o ca, în aprilie 1977, când eram arestat, ea, ca membră în Consiliu, să fie de acord cu sugestia Securităţii : excluderea mea din Uniune, pentru "trădare de ţară"…; ceea ce n-a împiedecat-o ca, la Aix, să încerce să se poarte, de parcă ne-am fi cunoscut de când lumea - ba chiar să vrea să ne îmbrăţişăm… Am temperat braţele-i deschise, întinzînd o mână, dreapta : «Încântat de cunoştinţă», iar soţia mea : «Ce bine îmi pare că, în sfârşit, vă cunosc…» În chestiunea "domiciliului", s-a întâmplat ca la Aix să fie prezent şi Gellu Naum, "consătean" cu Ana Blandiana, în Comana, de lângă Bucureşti. Din una în alta, a venit vorba de Blandiana. Am zis : «Săraca, a cunoscut şi ea domiciliul obligatoriu, în vara lui 89…» Gellu a schimbat priviri cu soţia sa Ligia, apoi a pufnit în râs. «O fi glumiiit…», a zis. «Cu aşa ceva nu se glumeşte», am remarcat eu. «Atunci aţi înţeles voi greşit !». Monica Lovinescu era şi ea acolo, la Aix. Am căutat-o ; i-am spus ce aflasem de la Gellu Naum. A ridicat din umeri : «Aşa mi-a transmis Sami Damian de la Heidelberg, aşa ţi-am transmis» - şi s-a îndepărtat, pentru ea "domiciliu obligatoriu" neavînd absolut nicio o semnificaţie.

Acestea fiind, dacă i-aş spune Anei Blandiana că a minţit în 1989, că minte şi în 1996 - m-ar acuza că… o înjur.

Sânt curios ca o coţofană : ce vor spune cititorii citind următoarea mărturisire a autoarei Arpagicului (în primul răspuns din dialog) :

"În anii dinainte de '89 m-am simţit într-un mod de-a dreptul maladiv umilită de faptul că nu pot să fac nimic, că indiferent ce gesturi sau ce declaraţii aş fi făcut, oricum, n-ar fi avut nici o importanţă în afară de faptul că puteam să păţesc ori să nu păţesc ceva, nimic nu s-ar fi schimbat. Şi asta pentru că solidaritatea nu era posibilă şi că numai prin solidaritate putea să se schimbe ceva. Asta a făcut ca imediat după '89, când solidaritatea a devenit posibilă…" etc. etc…

Până acum ştiam că Ana Blandiana se laudă cu ceea ce n-a făcut, cu ceea ce nu i s-a întâmplat vreodată. Dar Poeta (dealtfel bună, deşi supradimensionată) este şi incultă - habar nu are de istoria Românilor, ce să mai vorbim de a vecinilor noştri, pe de-asupra, ca tot Ardeleanul (cu excepţia lui I. Vartic) îl detestă pe Caragiale, de aceea poate să spună fără să clipească : "…după '89, când solidaritatea a devenit posibilă…" - nedîndu-şi seama că "asta" vine în linie dreaptă din Conul Leonida faţă cu reacţiunea : trebuie să ai bilet de voie de la primărie, ca să-ţi devină posibilă solidaritatea.

Şi noi dormeam, soro…

12 noiembrie 1996

A TREIA

Am început a-l "înjura" pe Nicolae Manolescu (în presă, negru pe alb, ca să rămână) numaidecât după inadmisibilul interview luat lui Iliescu în urma Întâiei Mineriade (publicat în *România literară* din 5 iulie 1990). Cronologic, el a fost al doilea - primul : Buzura - dintre, dacă nu prietenii, atunci, hotărît : neduşmanii care, după decembrie 1989 au adoptat un comportament de neînţeles (pentru mine, naivul). Am crezut, o vreme că legitimarea lui Iliescu - prin *România literară* - fusese o gafă : în "vârtejul revoluţiei" mulţi oameni ce purtau capul sus, pe umeri şi l-au desşurubat şi şi l-au pus jos, sub cur. Am aflat mai apoi chiar din gura interesatului, mai vârtos din faptele sale că spălarea de sânge a lui Iliescu fusese, nu o omenească "scăpare", ci demers lucid: nu Iliescu i l-a sugerat, Manolescu i-a solicitat lui Iliescu interview-ul obţinut prin inevitabilul şi eternul legitimist Z. Ornea.

Două categorii de reproşuri i se pot face lui N. Manolescu :

1. **faptele** (iar la scriitor, scrisul este faptă) : interview-ul amintit, călătoria în Coreea (cu acelaşi Iliescu), atitudinea faţă de părinţii săi spirituali Monica Lovinescu şi Virgil Ierunca : abia după scandalul provocat de noi, în urma cronicii bahluvioase a lui Pruteanu a catadicsit să scrie despre **Unde scurte** (în februarie 91- cum ? altă măgărie), ocupat fiind cu cronicile la Galan, Petru Dumitriu, Jacob Popper şi alte lumini ale literaturii române), abia după trei ani *România literară* a publicat un dialog cu ei - dar la iniţiativa lui Grigurcu ; afirmaţia repetată: "noi, în România, nu am avut samizdat - şi nici n-am avut nevoie, **fiindcă la noi a fost publicat cam tot ce era de valoare**";

2. **informaţiile despre sine**, furnizate presei ori scrise de mâna sa - de acestea mă ocup, aici :

a. Nu mai departe de 18-23 sept. 96, în nr.-ul 38 al săptămâna-lului *22*, replicînd textului meu **Către compatrioţi**, în care anunţam renunţarea la candidatură, Nicolae Manolescu a pretins că el nu a scris decât **două** cronici la cărţile lui Dumitru Popescu-Dumnezeu. Fireşte, nu-i reproşasem **cantitatea**, ci existenţa (fie şi a uneia singure), ca certificat de scriitor acordat celui care a fost călăul ceauşist al scriitorimii. După apariţia "polemicii", un manolescolog mi-a comunicat, printre altele : "N. Manolescu a scris, în fapt, patru cronici despre Popescu-Dumnezeu"- asta pentru că tot nu era vorba de numărul lor - deci a minţit şi atunci când mă combătea…;

b. cu acelaşi prilej, Manolescu a susţinut că volumul scris în colaborare cu Dumitru Micu, publicat în 1965, **Literatura română de azi 1944-1964** nu este proletcultist, cum afirmasem eu. Foarte bine : auto-rul nu poate accepta că a scris un volum de ruşine - însă prin asta nu minte : se minte şi el, ca omul;

c. în vara anului trecut (1995) PAC a lansat o broşură de propagandă semnată de B. Brătescu şi C. Cheţan, intitulată **Totul despre Manolescu.**

Excelentă ideea de a prezenta, negru pe alb, "totul despre Manolescu" - în fine, ceea ce se cade să ştie, atât susţinătorii cât şi adversarii politici.

Neîndoios, informaţiile biografice, interpretarea lor provin din gura interesatului. Câteva din acestea sunt **momente istorice**, iar N. Manolescu şi, pe urma lui, broşuriştii, le falsifică :

I. Întâiul capitol, întâiul paragraf, pagina 7 - citez :

"Primele manifestaţii de solidaritate ale studenţilor timişoreni cu colegii lor maghiari"…

Aici ar trebui să fie vorba despre un eveniment foarte important, să-i spunem, riscînd emfaza : **Momentul 1956**. Or N. Manolescu, prin broşurezii săi, pe de o parte evită - şi în timp şi în spaţiu - de a vorbi despre **Evenimentele din Octombrie-Noiembrie 56**, în general (ca să nu mai vorbim de specialele româneşti), amintesc doar de… "decembrie 56", apoi sar tocmai la "septembrie 57" cu o graţie tipică viitorilor rezistenţi prin cultură şi nemembri de partid - aceasta fiind calitatea de căpătâi a broşurizatului.

Care este aici adevărul pe care N. Manolescu îl falsifică ? Iată-l :

În toamna lui 1956, deci în toiul Revoluţiei Maghiare, N. Manolescu era student la Bucureşti. Pentru a justifica (cine-i va fi cerut-o ? nemebria de partid?) ***neparticiparea studentului Manolescu la mişcările studenţeşti*** (şi) din Bucureşti, broşurioţii fabrică "adevărul" potrivit căruia… **numai studenţii de la Timişoara s-ar fi raliat Revoluţiei Maghiare !**

Lucrurile stau cu totul altfel, modul în care N. Manolescu măsluieşte un **adevăr istoric** fiind lamentabil. Câtă vreme nu exista perspectiva candidaturii la preşedinţie, lui Manolescu puţin îi păsa de faptul că în nici un **Moment** nu se aflase acolo unde trebuia să se afle, ca (viitor) director de conştiinţă : nici în 1956, nici în 1968 (o să revin), nici în 1977 - şi, desigur, nici în 89. De fiecare dată a…evitat, a ocolit - când nu a pur şi simplu fugit. Ca să preîntâmpine o eventuală întrebare a cuiva care ştie ce s-a petrecut în 1956, în România şi în Bucureşti, N. Manolescu i-a pus pe broşurnici să scrie că… doar timişorenii se mişcaseră - şi ce era să facă bietul student bucureştean Manolescu Nicolae : să ia trenul, să se ducă tocmai la Timişoara - ca să se solidarizeze cu Ungurii ?

Această becisnică manevră, doar pentru a încerca să mături sub preş un adevăr istoric : ei bine, oricât li s-ar părea de ciudat dezertorilor de totdeauna şi la Bucureşti au avut loc mişcări studenţeşti, soldate cu sute de arestări, iar dacă… n-a ştiut atunci, în 1956 (cum "n-au ştiut" nici I. Vianu, nici Matei Călinescu, în **Amintirile** (sic !) lor **în dialog,** a aflat cu siguranţă după 1964, de la noul său prieten, Al. Ivasiuc. Or pentru că avea "la faţa locului, evenimente" (şi ocazii de solidarizare cu Ungurii), studentul bucureştean Manolescu a luat trenul de… Râmnicu-Vâlcea, ca să se pună la adăpost, la bunici, până la aşezarea lucrurilor, adică până ce Securitatea şi-a făcut plinul de studenţi arestaţi, apoi de studenţi exmatriculaţi (printre exmatriculatori aflîndu-se şi "interlocutorul" său preferat : Iliescu) ;

II. Al doilea capitol, primul paragraf, pagina 10 - citez :

"Nu l-au convins nici în 1968, după invadarea Cehoslovaciei, când faimosul discurs antisovietic al lui Ceauşescu a determinat aderarea la partid a celui de al doilea val de scriitori Goma, Ivasiuc, Bănulescu, Breban".

Şi aici este vădită falsificarea informaţiilor, pentru a falsifica semnificaţia propriei… biografii. Încep cu primele :

- "Nu l-au convins…" - cine ?: comuniştii ? ; să facă, ce : să intre în partid ?- **dar în august 68 nu comuniştii i-au "convins" pe români să intre în partid, ci Românii, vrînd să intre în Brigăzile Patriotice, i-au determinat pe comunişti să-i primească (în partid - ca să aibă dreptul la arme) pe loc, fără nici o amânare** ;

- discursul lui Ceauşescu provocat de invadarea Cehoslovaciei nu a fost "antisovietic"- de unde a scos Manolescu asta ?, ca om de litere trebuie să fie şi om de cuvânt - în ambele sensuri : **discursul ("de la balcon") era patriotic : chema pe toţi Românii să apere România - de ruşi, fireşte, nu de… "sovietici"** ;

- în august 1968 au cerut să intre în *Brigăzile Patriotice* şi un număr de scriitori (majoritatea : nativi din Basarabia), cum însă nu se încredinţau arme decât membrilor de partid, au făcut cerere de intrare (în partid) şi : Mariana Costescu, A.D. Munteanu, Paul Schuster, Păunescu, Ivasiuc, Goma.

Ce a făcut în acest al Doilea Moment, N. Manolescu ?, tot la Râmnicu-Vâlcea s-a ascuns ?; ori şi-a dat coate şi a glumit pe seama "stupizilor"(aşa cum avea să facă şi pe timpul celui de al **Treilea Moment,** în februarie 1977,

"când cu drepturile omului"), dimpreună cu Breban şi cu Bănulescu - aceştia fiind **veterani în partid** - şi pe care el îi include abuziv - şi diversionist - printre "cei din 22 august 1968"?

De ce atâtea minciuni? Ca să pară acum (în 1995-96) ca un "înţelept" în 1956, în 1968, în 1977, în 1989 ? Dar nu a fost decât un oarecare, un mărunţel, un jalnic, un minabil prudent (iată, nu am rostit cuvântul aflat pe buze !…).

Dacă N. Manolescu se simte atât de neprihănit - în biografie ca şi în bibliografie - **de ce atâtea eforturi *de a se justifica*** ? Nu-i ajunge că n-a fost membru de partid, cum atât de convingător îl prezenta Monica Lovinescu, ştiind Domnia Sa de unde va fi ştiind că aceasta singură "calitate" îl dispensează pe Niki de… normalitate morală ?

Nu doar pentru că eu am fost membru de partid (din cei de la 22 august 1968), sânt nedumerit de încrâncenarea cu care N. Manolescu, în lipsa unei normale, verticale coloane vertebrale (dacă nu are organ pentru etică?), umblă cu fleacuri, cu găinării, cu braşoave prin care trafichează fapte istorice, evenimente - orice-ar crede el, cunoscute măcar de încă zece persoane (ca de pildă… consimţământul pe care şi el, membru al Consiliului, şi l-a dat la excluderea mea din Uniunea Scriitorilor în aprilie 1977 - pe când eram arestat). Toate compromisurile încheiate, toate porcăriile făcute apropiaţilor, toate minciunile spuse, scrise nu i-au servit la mare lucru (sântem după primul tur de scrutin dezastruos pentru "politica" lui). A pierdut, nu pentru că ceilalţi ar fi fost morali, ci poate pentru că el şi-a făcut din imoralitate: doctrină.

Mărturisesc : în ciuda modului în care-l recomandam (în textul de renunţare la candidatură - ca pe cel mai…puţin nerecomandabil candidat al opoziţiei), regret că N. Manolescu nu a izbutit în alegeri.

Aş fi avut în faţă patru ani de neîntreruptă înjurătură.

Paris 18 noiembrie 1996

Încă una - ultima, deocamdată…

În sfârşit, Iliescu a căzut. Cam greu, cunoscut fiind anticomunismul ancestral al Românilor eterni.

În sfârşit, comunismul din România începe să ia apă…

La întrebarea unui jurnalist, pusă prin 1984 :

«Pretindeţi că regimul comunist este detestat de majoritatea populaţiei - în acest caz : cum se menţine ?», încolţit, am răspuns, iute:

«În stare de levitaţie».

Se pare că o nimerism (drept în brăilă).

Numai că levitaţia aceea mai şi încetînd, "obiectul" se porneşte să cadă. Riscînd să nimerească în căciula vreunui rumân.

Cum să nu ne bucurăm cu toţii de înlăturarea lui Iliescu ?

Numai că Iliescu a fost, din decembrie 89, doar partea vizibilă a iceberg-ului ;

Numai că învingătorul a declarat că nu vor avea loc "vânători de vrăjitoare".

Era de aşteptat. Când te-ai rezemat de Măgureanu, când ai pactizat cu Roman, n-o să te apuci să vânezi măguriști şi să-l pui pe Roman să-şi facă autocritica - după ce şi-a făcut atâtea cruci, la tembelizor (şi atât de ortodoxe…).

Reconciliere naţională…Geologii n-au auzit de Caragiale, la liceu credeau că este vorba despre un fel de baclava.

Şi eu care eram pe punctul de a mă întreba :

«Dar eu… Pe cine mai înjur eu …?»